

voerendaal

/ gemeente
voerendaal

Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal

Begroting 2022
Meerjarenraming
2023-2025

Inhoudsopgave

Aanbieding begroting 2022	3
Deel 1: \ Begroting in één oogopslag	8
Deel 2: \ De programma's	12
Programma Bestuur en ondersteuning	14
Programma Veiligheid	20
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	24
Programma Economie	28
Programma Onderwijs	32
Programma Sport, cultuur en recreatie	38
Programma Sociaal domein	44
Programma Volksgezondheid en milieu	52
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	58
Financiële recapitulatie	64
Deel 3: \ Paragrafen	66
Paragraaf Bedrijfsvoering	68
Paragraaf Grondbeleid	72
Paragraaf Lokale heffingen	75
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	83
Paragraaf Financiering	88
Paragraaf Verbonden Partijen	95
Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing	118
Paragraaf Open Club Klimmen	126
Deel 4: \ Financiële begroting	129
Overzicht baten en lasten	130
Begrotingsresultaat vóór en na bestemming	139
Overige financiële gegevens	144
Deel 5: \ Bijlagen	148
Budgettaire kaders	149
Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld	150
Meerjarig overzicht resultaat voor- en na bestemming	154
Overzicht incidentele baten en lasten	158
Verplichte beleidsindicatoren	161
Berekening Algemene Uitkering	168
Overzicht reserves en voorzieningen	170
Investeringsprogramma 2022 – 2025	170
Lijst van afkortingen	172
Raadsbesluit	174

Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal

Aanbieding begroting 2022

Geachte raadsleden en inwoners
van de gemeente Voerendaal,

Graag bieden wij u de begroting 2022 aan. Deze begroting kent een positief saldo van € 49.664. Meerjarig laten wij u jaarlijks eveneens een positief saldo zien van respectievelijk € 92.741, € 59.005 en € 24.913. Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal blijft daarbij de leidraad.

In 2022 zal veel aandacht zijn voor de projecten Fietsverbinding Parkstad-Heuvelland en Open Club Klimmen die in de uitvoeringsfase komen, de gemeenteraadsverkiezingen en de invoering van de Omgevingswet per 1 juli. Overigens is deze begroting opgesteld zonder dat al helemaal helder is wat nog eventuele consequenties zijn van de COVID-19-pandemie. Daarnaast brengt de huidige regeringsvorming nog een onzekerheid in relatie tot de uitwerking van het gemeentefonds met zich mee. In voorliggende begroting is rekening gehouden met de meest recente ontwikkelingen, zoals deze bij ons en andere gemeenten bekend zijn.

Wethouder R.B.M. (Ruud) Braun

Deel 1

\ Begroting in één oogopslag

\ Begroting in één oogopslag

Inkomsten

Rijksinkomsten € 20.746.000

Gemeentefonds 18.871.000

Doeluitkeringen €1.875.000

Lokale belastingen & heffingen € 6.492.000

OZB 2.904.000

Rioolrecht 1.711.000

Afvalstoffenheffing 1.486.000

Toeristenbelasting 61.000

Hondenbelasting –

Leges 297.000

Overige belastingen 33.000

Diversen € 1.246.000

Reserves 432.000

Dividend 161.000

Rente 31.000

Verhuur 389.000

Overige inkomsten 233.000

€ 28.484.000

Hoeveel betaal ik in 2022?

OZB 423
(bij gem. WOZ-waarde € 264.000)

Rioolrecht 295

Afvalstoffenheffing 265
(bij gemiddeld ledigingsaanbod)

Gemiddelde woonlasten per huishouden 983

Uitgaven

Bestuur en ondersteuning € 5.614.000

Bestuur	1.405.000
Burgerzaken	272.000
Overhead	3.370.000
Overig	567.000

Sport, cultuur & recreatie € 2.731.000

Subsidies	202.000
Sportaccommodaties	757.000
Bibliotheek	301.000
Openbaar groen	1.227.000
Overig	244.000

Veiligheid € 1.344.000

Crisisbeheersing en brandweer	933.000
Openbare orde en veiligheid	411.000

Verkeer, vervoer & waterstaat € 2.138.000

Verkeer en vervoer	2.138.000
--------------------	-----------

Sociaal domein € 10.710.000

Inkomensregelingen	2.783.000
Sociale werkvoorziening	1.307.000
Gemeenschapsaccommodaties	527.000
Jeugd	2.594.000
Maatschappelijke ondersteuning	3.004.000
Overig	495.000

Economie € 273.000

Economische ontwikkeling en toerisme	273.000
--------------------------------------	---------

Volksgesondheid & milieu € 3.361.000

Volksgesondheid	575.000
Riolering	1.387.000
Inzameling huishoudelijk afval	1.145.000
Milieubeheer	236.000
Overig	18.000

Onderwijs € 995.000

Onderwijshuisvesting	440.000
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	555.000

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening & stedelijke vernieuwing € 1.268.000

Wonen en bouwen	622.000
Ruimtelijke ordening	621.000
Overig	25.000

€ 28.434.000

Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal!

Voerendaal staat voor duurzaam en sociaal investeren samen met burgers, bedrijven, verenigingen en in kernen. Investeren in een Voerendaal waar het goed wonen en leven is, waar je kunt rekenen op elkaar, waar initiatief gewaardeerd wordt, waar zorg en ondersteuning voor handen zijn en waar criminaliteit een halt wordt toegevoerd. Met deze begroting geven we weer voor een groot deel invulling aan de prioriteiten en ambities uit het raadsakkoord 2018-2022. Specifiek geven we invulling aan het “na-corona-herstelplan”.

Goede, bereikbare zorg-, welzijns- en onderwijsvoorzieningen houden we in stand met inspanningen en draagvlak van burgers, bedrijven en verenigingen. We investeren hiervoor gericht in voorzieningen en in krachtige sociale structuren als onderlegger hiervoor. Collectieve en coöperatieve inspanningen erkennen en waarderen we.

Vitale en toekomstbestendige kernen staan centraal als fysiek en sociaal ankerpunt voor onze burgers, bedrijven, verenigingen. Duurzaamheid speelt een nog belangrijkere rol dan voorheen om de gevolgen van klimaatverandering en energietransitie de baas te zijn. Groen is essentieel voor klimaatbestendige en duurzame kernen. Waar mogelijk wordt groen aangebracht in de straten en op de pleinen om te werken aan klimaatbestendige kernen; dit wordt in deze begroting onder andere vormgegeven via het STRIP 2.0 met nadere verankering in het watertakenplan en programmering natuur, landschap, water. Goede “groene” verbindingen tussen de kernen en het buitengebied zijn belangrijke pijlers binnen mobiliteit én landschap; De energietransitie fungeert als vliegwiel voor een aantrekkelijke kern; daarvoor ondersteunen we de lokale initiatieven en ondersteunen we initiatieven en projecten met RES, RAK (met nadere uitwerking) en PALET als leidraden. Als gemeente geven we, waar mogelijk, een voorbeeldfunctie.

Voerendaal is woon- en forensengemeente in de groene long van een stedelijke (eu-)regio. We geven daarom invulling aan de woonbehoefte in de kernen en maken ons sterk voor betaalbaar wonen voor onze inwoners: maatwerk in kwaliteit via levensloopbestendig en duurzaam bouwen is leidend.

Toeristisch-recreatief willen we een meer prominente rol spelen, onder meer via de initiatieven in het Land van Kalk, Route des Vins en ons rijk (Romeins) verleden met veel kastelen, hoeves, holle wegen en landschapsstructuren.

Uitgangspunt is een buitengebied dat uitnodigt om te gebruiken voor recreatie met goed onderhouden wandel- en fietspaden in samenwerking met bijvoorbeeld agrariërs en andere belanghebbenden. We blijven alert op kansen om het wandel- en fietsnetwerk tussen Voerendaal en de omliggende gemeenten te verbeteren, met als voorbeeld de fietsverbinding Parkstad-Heuvelland en de transferia. Riolerings- en een goed waterbeheer zijn van cruciaal belang om zo min mogelijk wateroverlast te hebben. Bij onderhoud en wegconstructies zetten we voortdurend accenten op de bescherming van de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers en mindervaliden) en de reductie van geluidsbelasting. Daarnaast investeren we in ons wegennet in een evenwicht tussen bereikbaarheid en leefbaarheid.

Overlastbestrijding vindt risico- en seizoensgericht plaats. De resultaten van de bestuurlijke/integrale aanpak laten een niet-aflatende noodzaak zien tot criminaliteitsbestrijding en handhaving. De investering in de aanpak en het netwerk ervaren we als permanent. Nieuwe accenten blijven we zetten via informatisering en in de samenwerking met omliggende gemeenten, onder meer in SVBBL-verband. Ook zetten we, als plattelandsgemeente, in op toezicht in het buitengebied onder meer met de groene boa.

Voerendaal heeft baat bij een stevige regionale en intergemeentelijke samenwerking. De primaire oriëntatie van Voerendaal ligt op de samenwerking binnen Parkstad Limburg: op basis van de strategische agenda wordt aan deze samenwerking en aan de samenwerking met andere overheden vorm gegeven. Met het aflopen van IBA en de regiodeal zijn de uitdagingen echter nog niet voorbij. Zorgen voor een stevige uitvoeringskracht met focus op kwaliteit en op samenwerking met ondernemers, onderwijs en onderzoek staan daarbij centraal.

Gezien het (landelijke) profiel van Voerendaal, de oriëntatie van inwoners en de (toeristische) ontwikkelkansen in het Heuvelland, heeft ook de samenwerking in het “Heuvelland” de aandacht. Voerendaal vervult hiermee de schakelfunctie tussen stedelijk en landelijk gebied. Zo wordt invulling gegeven aan de gebiedseigen opgave van Voerendaal onder meer op het gebied van toerisme en landbouw/landschap.

Uiteraard wordt de impact van de COVID-19 pandemie erkend en zijn wij als gemeente één van de uitvoerders van de maatregelen die het Rijk neemt. Op lokale schaal zijn wij aanspreekpunt voor burgers, bedrijven en verenigingen: waar mogelijk bieden wij ook aan hen een vangnet. In 2022 geven wij uitvoering aan het lokale herstelplan.

Financieel perspectief

Voerendaal is financieel gezond en dat houden we zo. Inzet is om te blijven behoren tot de gemeenten in Zuid-Limburg waar de woonlasten en de belastingdruk in relatie zijn met het voorzieningenniveau. We realiseren ons dat aan deze voorzieningen een prijskaartje hangt. Nadat we vorig jaar de OZB hebben laten afvlakken wordt dit jaar de hondenbelasting afgeschaft.

Deze beleidsrijke programmabegroting kent het perspectief van een duurzaam sluitende meerjarenbegroting. Er ligt een fors investeringsprogramma en tegelijkertijd zijn veel ambities verwerkt in de voorliggende begroting.

De risicopositie van Voerendaal is relatief overzichtelijk. Deze overzichtelijkheid heeft ermee te maken dat enerzijds de risico's redelijk tot goed kwantificeerbaar zijn en beperkt zijn in aantal. Anderzijds zijn de risico's dusdanig dat de kans zeer klein is dat zij tegelijkertijd met een zware impact zullen optreden. De algemene reserve is in de afgelopen jaren in omvang gestegen en met de huidige omvang van de reserves en voorzieningen is Voerendaal goed in staat om tegenvallers op te vangen. Wel constateren we dat de onzekerheid rondom het gemeentefonds maakt dat we onze middelen behoedzaam (moeten) inzetten.

Voerendaal is woon- en forensengemeente in de groene long van een stedelijke (eu-)regio. We geven daarom invulling aan de woonbehoefte in de kernen en maken ons sterk voor betaalbaar wonen voor jongeren en senioren: maatwerk in kwaliteit via levensloopbestendig en duurzaam bouwen is leidend.

Deel 2

\ De programma's

In dit deel van de begroting komen de programma's nadrukkelijk inhoudelijk aan de orde.

Een programma moet binnen deze begroting gezien worden als een geheel van activiteiten om beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Binnen het programma is sprake van opgaven, die heel nauw met elkaar verweven zijn. Daarnaast wordt in de programma's ingegaan op de maatschappelijke effecten, die worden beoogd, alsmede op de wijze waarop getracht zal worden deze effecten te verwezenlijken.

In zijn kaderstellende rol bepaalt de gemeenteraad welke beleidsdoelstellingen per programma nagestreefd dienen te worden en welke maatschappelijke effecten daarbij bereikt moeten worden. Deze effecten moeten zoveel als mogelijk meetbare zaken zijn, zodanig dat op enig moment middels resultaatmeting geconstateerd kan worden of het uitgevoerde beleid het gewenste effect oplevert.

Op grond van de door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen en gewenste maatschappelijke effecten heeft het college in de programma's concrete activiteiten aangegeven, welke invulling moeten geven aan het bereiken van de doelstellingen en de effecten. Het college heeft daarbij ook het kosten-/baten-aspect in beeld gebracht.

Met het vaststellen van de programma's, de daarin beoogde effecten, de uit te voeren activiteiten en de benodigde financiële middelen stelt de raad de kaders waarbinnen het college als uitvoerder aan de slag zal gaan. Het college zal vervolgens middels de voor- en najaarsrapportage verantwoording aan de raad afleggen over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de kaders van de raad.

De begroting bevat achtereenvolgens de volgende programma's:

1. Bestuur en ondersteuning
2. Veiligheid
3. Verkeer, vervoer en waterstaat
4. Economie
5. Onderwijs
6. Sport, cultuur en recreatie
7. Sociaal domein
8. Volksgezondheid en milieu
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

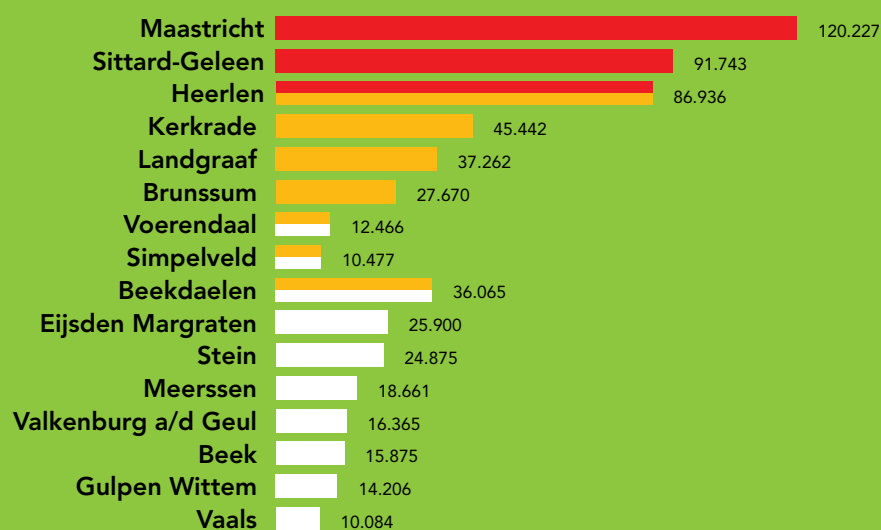
Burgemeester

Wil Houben

“Voerendaal vormt het overgangsgebied tussen stedelijk gebied en Heuvelland. Daarmee bezitten wij het beste van twee werelden. Dichtbij de voorzieningen van de grote stad en zelf liggend in het groen. Parkstad Limburg verenigt deze kwaliteiten van zeven gemeenten die intensief samenwerken en prachtige resultaten behalen. Zo worden in 2022 de IBA-projecten gepresenteerd en laten we met het 7e Zomerfestival zien wat Voerendaal in huis heeft. Wat we kunnen visualiseren wordt tastbaar. Vanuit een positieve grondhouding staan we altijd open voor samenwerking met alle stakeholders in triple helix verband.”

Inwoners Zuid-Limburg

● Stedelijk gebied ● Parkstad ● Landelijke gemeenten

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Burgemeester W. Houben
Wethouder R. Braun

Regionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Een sterke regio met een sterke positie van en voor Voerendaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Deelnemen in en sturen op samenwerkingsverbanden op het gebied van economie, ruimte, mobiliteit, vervoer, veiligheid, milieu, gezondheid, belastingen, afval, inkomensvoorziening en (arbeids-)participatie: Stadsregio Parkstad Limburg, IBA Parkstad, Veiligheidsregio ZL, RUD ZL, GGD ZL, BsGW, RD4, ISD Kompas, WOZL, Werkgeversservicepunt Parkstad, Het Gegevenshuis, Parkstad-IT, Omnibuzz.
- Aansluiten bij ontwikkelingen die bijdragen aan de gebiedseigen opgaven van Voerendaal, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling Middengebied.
- Samenwerken met omliggende gemeenten ter versterking van de eigen positie en organisatie (meerwaarde op 4k's).

Specifiek in 2022:

- *Middengebied*
Realisatie van de in 2020 en/of in 2021 gestarte projecten en (mede) verder vormgeven aan het uitvoeringsprogramma Middengebied. Daarbij bewaken we de synergie met andere samenwerkingsverbanden en –initiatieven op basis van de lokale prioriteiten en gebiedseigen opgaven.
- *Samenwerking Stadsregio Parkstad*
Uitvoering geven aan de versterkte samenwerking binnen Parkstad en in het bijzonder de opgaven die nadrukkelijke bij de landelijke gemeenten spelen. Waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor de vertaling van gebiedseigen opgaven naar regionale tafels en waar mogelijk op kleine schaal toepassen van regionale interventies.
- *Samen grip op verbonden partijen (voorheen: Zo doen we dat in Parkstad)*
Na de verdubbeling van het aantal deelnemers in deze aanpak eind 2020/begin 2021 wordt in 2022 verder ingezet op (waar mogelijk) uniformeren van uitgangspunten rond Verbonden Partijen (bijvoorbeeld bijdrageverdeling, reservevorming en stemverhouding bij GR'en), kennisdeling en advisering bij aangaan nieuwe GR-en of doorontwikkeling bestaande GR-en en verkennen of de mogelijkheid bestaat om naar een gezamenlijke Nota Verbonden Partijen te groeien.

Risico's

- De bijdragen aan verbonden partijen laten veelal een toename zien, waardoor een groter deel van de Voerendaalse begroting minder beïnvloedbaar c.q. vrij besteedbaar is. Hierbij is van belang dat de groei in lijn blijft met gemaakte afspraken en werkzaamheden.
- Een groot deel van de Verbonden Partijen werkt op regionale, zo niet (Zuid) Limburgse schaal. De beïnvloeding van deze partijen is beperkt, tenzij er gezamenlijk wordt opgetrokken. Derhalve is het van belang om de aanpak Samen grip op verbonden partijen verder vorm te geven.
- De samenwerking binnen Parkstad Limburg is bij de actualisatie van de Strategische Agenda nadrukkelijk uitgebreid met thematiek/opgaven uit landelijke gemeenten. Echter, de realisatie van deze opgaven vraagt nog nadrukkelijk aandacht en sturing.

Werving derden middelen

Wat willen we bereiken?

Werving middelen derden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Werving van derden middelen en (bestuurlijke) lobby maken standaard deel uit van de ontwikkeling van projecten en, waar mogelijk, beleid.

Specifiek in 2022:

- Op basis van voortgang van lopende (majeure) projecten de mogelijkheden verkennen van nieuwe/aanvullende middelen.

Risico's

-

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Verbetering interne en externe (digitale) dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Blijvend werken aan verbetering (digitale) dienstverlening en bereikbaarheid.
- Monitoring klanttevredenheid op dit vlak.
- Uitwerken dienstverleningsconcept passend bij de organisatievisie Vitaal en Verbonden.

Specifiek in 2022:

- Er wordt grote waarde gehecht aan persoonlijk contact, maar bij standaard producten is digitaal gemak nog steeds een speerpunt. Dienstverleningsbreed beschouwd moet de juiste balans gevonden worden tussen digitaal en persoonlijk contact. In 2021 is reeds een start gemaakt van de implementatie van e-burgerzaken voor uitbreiding van het digitaal productenaanbod.
- Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek.

Risico's

-

Wat mag het kosten?

Op de volgende pagina wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Bestuur en ondersteuning				Bedragen x € 1.000			
	Realisatie 2020	Raming 2021 wijziging	Raming 2021 na	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Bestuur	1.320	1.139	1.270	1.405	1.141	1.145	1.141
Burgerzaken	312	265	265	272	300	269	266
Beheer overige gebouwen en gronden	27	27	27	-77	27	27	27
Overhead	3.089	3.530	3.650	3.370	3.356	3.471	3.432
Treasury	127	51	51	17	-53	-151	-206
OZB woningen	59	61	61	68	69	70	72
OZB niet-woningen	13	13	13	15	15	15	16
Belastingen overig	6	19	19	14	14	14	14
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	20	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	387	358	426	724	968	1.235
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.155	0	279	104	6	3	0
Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.994	41	17				
Totaal lasten:	8.102	5.533	6.030	5.614	5.599	5.831	5.997
Baten:							
Bestuur	14	13	13	14	14	14	14
Burgerzaken	130	130	130	121	121	117	110
Beheer overige gebouwen en gronden	15	20	20	20	20	20	20
Overhead	37	2	19	2	2	2	2
Treasury	251	173	173	191	190	189	188
OZB woningen	2.267	2.336	2.336	2.383	2.455	2.523	2.583
OZB niet-woningen	528	520	520	520	524	524	524
Belastingen overig	70	72	72	1	1	1	1
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	17.938	17.741	18.103	18.871	18.650	18.657	18.869
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	2.036	512	946	432	808	410	413
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten:	23.286	21.519	22.332	22.555	22.785	22.457	22.724
Saldo programma	15.184	15.986	16.302	16.941	17.186	16.626	16.727

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Overige informatie

Algemene dekkingsmiddelen

Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend de algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelasting, de hondenbelasting, rente en dividenduitkeringen.

Deze algemene dekkingsmiddelen worden, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegerekend aan de afzonderlijke programma's.

Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven welke kosten tot de "overhead" gerekend worden. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

In elk geval betreft dit:

- leidinggevenden primair proces;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeelszaken en organisatie;
- inkoop;
- interne en externe communicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

Voor de berekening van kostendekkendheid van leges en heffingen mogen deze kosten overigens wel meegenomen worden. Kosten welke direct toe te rekenen zijn aan de taakvelden dienen rechtstreeks op deze taakvelden verantwoord te worden.

Onvoorzien

Het is verplicht om een bedrag voor onvoorzien op te nemen in de begroting, wel of niet per programma. Conform bestaand beleid is één bedrag voor onvoorzien opgenomen ter dekking van incidentele lasten welke niet zijn opgenomen in de begroting. Er zijn een aantal criteria (de 3 o's) welke aanwending van de post onvoorzien rechtvaardigen. Als een gebeurtenis met financiële consequenties onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar is kan een beroep gedaan worden op de post onvoorzien.

Heffing vennootschapsbelasting

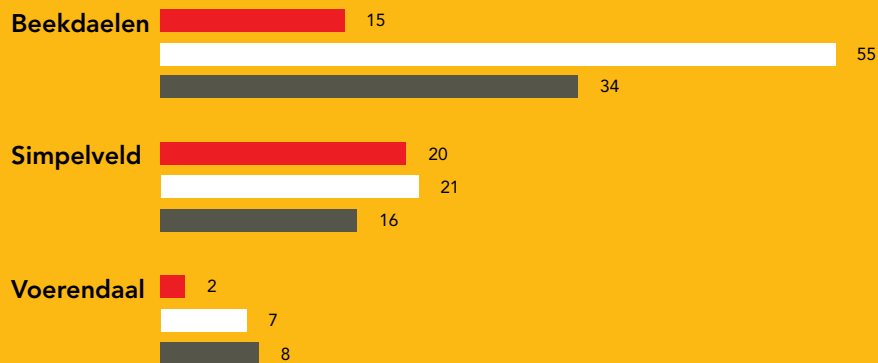
Conform gemaakte afspraken met de belastingdienst heeft na afloop van het kalenderjaar 2017 (als onderdeel van de reguliere accountantscontrole) monitoring van de Vpb-plicht plaatsgevonden (door een extern bureau). Hieruit bleek dat Voerendaal niet vennootschapsbelastingplichtig zou zijn. Om deze reden is dan ook geen aangifte Vpb ingediend. Ten tijde van het samenstellen van deze begroting is sprake van diverse fiscale wijzigingen/onzekerheden welke mogelijk ook de Vpb-plicht zullen raken. Veranderde inzichten ten aanzien van opbrengsten uit afvalstromen en ook inkomsten uit zonnepanelen kunnen mogelijk leiden tot Vpb-plicht. Als dit laatste het geval zou zijn, zullen de budgettaire effecten, gelet op het lage netto resultaat, echter minimaal zijn.

“Wat je niet ziet bestaat niet! Een tekst uit een liedje van de serie ‘kinderen voor kinderen’. Je kunt je ogen sluiten voor criminaliteit en ondermijning, maar we weten dat het er is. Vermenging van onder- en bovenwereld. Schier onzichtbaar. Maar vervuilingen en dumpingen van chemisch afval zien we natuurlijk wel als bewijs dat het bestaat. Samen met politie en justitie blijven we de strijd aangaan. We geven ons niet gewonnen.”

Politiemeldingen overlast alcohol/drugs

● 2021 ● 2020 ● 2019

Openbare orde en veiligheid**Wat willen we bereiken?**

Een veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Deelnemen aan en sturen op samenwerkingsverbanden als het RIEC en Veiligheidshuis Parkstad.
- Uitvoeren van de bestuurlijke en integrale aanpak van ondermijning, binnen de samenwerking van SVBBL en Parkstad.
- Handhaven van wet en regelgeving.

Specifiek in 2022:

- Gezamenlijke prioritering en aanpak Ondermijning binnen SVBBL en Parkstad.
De gemeenten Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf werken in gezamenlijkheid met partners zoals politie en Openbaar Ministerie aan integrale ondermijningscasussen binnen het gremium van een gezamenlijke Ondermijningstafel. Daarnaast wordt ingezet op een vervolg-aanpak op basis van de aanbevelingen uit de vijf lokale Integrale Ondermijningsbeelden. De gemeenten Kerkrade en Heerlen zijn in 2021 aangesloten bij deze laatste structuur. In 2022 intensiveren wij de samenwerking binnen Parkstad. Daarbij worden de Ondermijnings-thema's bepaald die prioriteit verdienen en zoveel als mogelijk afgestemd ten aanzien van de inzet van maatregelen om efficiency te bevorderen en een waterbed-effect tegen te gaan.
- Inzetten op bepaalde criminogene branches.
In 2021 is op verzoek van de SVBBL-gemeenten door het RIEC een fenomeenanalyse opgeleverd van criminogene branches in deze regio. In 2022 worden toezicht en handhaving ingezet voor deze specifieke branches.
- Versterken informatiepositie/data-gedreven OOV
De informatie-uitwisseling met partners en de informatieanalyse gebeuren nu veelal ad hoc (per casus) en handmatig. Winst is te behalen in het gebruik van (big) data en de analyse van fenomenen: voor monitoring en evaluatie aan de achterkant en voor sturing en prioritering aan de voorkant. In 2022 wordt verder ingezet op aansluiting bij de City Deal Zicht op Ondermijning en de samenwerking met TNO en firma Hoffmann.
- Regionaal interventieteam.
In 2022 wordt verkend of en in welke vorm een Parkstad-interventieteam meerwaarde heeft.
- Aanpak jeugdoverlast.
Mede door de situatie rondom COVID-19 is het thema jeugdoverlast in 2021 meer gaan spelen in Voerendaal. In 2022 blijven we adequaat reageren op overlastmeldingen, waarbij de samenwerking wordt opgezocht met interne partners, maar ook externe partners zoals jeugd- en jongerenwerk, politie, Openbaar Ministerie en Bureau Halt. De aanpak is een combinatie tussen preventie en repressie.
- Zorg en Veiligheid
In 2022 wordt meer ingezet op een samenwerking tussen de beleidsvelden Zorg en Veiligheid. Ook voor deze ontwikkeling wordt de structuur van het SVBBL-verband en Parkstad gebruikt.
- Cybercrime.
In 2022 gaan wij deelnemen aan een regionale aanpak van cybercrime, onder andere door het uitvoeren van voorlichtings- en communicatiecampagnes met als doel bewustwording van de problematiek te creëren en burgers en bedrijven in Limburg weerbaarder te maken.
- Privacy-protocol RIEC.
In 2022 wordt een intern privacy-protocol bestuurlijke aanpak van ondermijning opgeleverd.

Risico's

- Samenwerking tussen justitie/politie, belastingdienst en gemeente is niet vanzelfsprekend en eigen prioriteiten/middelen zijn richtinggevend voor de inspanningen. Ook de samenwerking tussen gemeenten gaat niet vanzelf, terwijl ondermijning zich aan geen enkele inhoudelijke, fysieke of bestuurlijke grens houdt.
- Een nieuwe uitbraak van COVID-19 kan leiden tot extra inzet van personeel en middelen. Deze extra inzet gaat ten koste van reguliere taken.

- Kosten voor de bestuurlijke aanpak zijn onvoorspelbaar en afhankelijk van de resultaten van handhavingsacties en normaliseringsmaatregelen.

Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Deelnemen aan en sturen op Veiligheidsregio Zuid-Limburg (brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en rampenbestrijding/crisisbeheersing).
- Rampen- en crisisbeheersorganisatie op orde houden.

Specifiek in 2022:

- Professionele crisisorganisatie.
In 2022 gaan wij verder investeren op de doorontwikkeling van de professionele crisisorganisatie. Het gemeentelijk handboek voor crises wordt daarvoor nader uitgewerkt en binnen de gemeentelijk organisatie worden medewerkers getraind ten behoeve van hun specifieke taak in de crisisorganisatie. Een aantal medewerkers wordt opgeleid om als piketfunctionaris te fungeren.
- Bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030.
In 2022 zijn wij actief betrokken bij de ontwikkelingen rondom de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030.

Risico's

- Inzet van (piket)functionarissen voor de crisisorganisatie vraagt capaciteit en middelen
- De invloed die Voerendaal kan uitoefenen op de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg is beperkt.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Veiligheid				Bedragen x € 1.000			
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Crisisbeheersing en brandweer	810	871	876	933	992	1.006	1.022
Openbare orde en veiligheid	467	354	386	411	386	386	386
Totaal lasten:	1.277	1.225	1.262	1.344	1.378	1.392	1.408
Baten:							
Crisisbeheersing en brandweer	51	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	3	5	35	5	5	5	5
Totaal baten:	54	5	35	5	5	5	5
Saldo programma	-1.223	-1.220	-1.227	-1.339	-1.373	-1.387	-1.403

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder

Pierre Verbraak

“De Waterramp in Limburg, maar zeker ook in aangrenzend Duitsland en Wallonië, van juni jongstleden heeft ons met de neus op de feiten gedrukt en de noodzaak om met volle energie verder te werken aan het uitvoeren van waterveiligheidsprojecten die dit moeten voorkomen, nogmaals onderstreept.”

Budget onderhoud openbare ruimte

Verkeer en Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

Leefbare en veilige wegen voor alle weggebruikers, passend bij het landelijke karakter van Voerendaal. Het onderhoudsniveau van onze wegen doen wij volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "C".

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Participeren in het programma mobiliteit van de stadsregio Parkstad.
- Uitvoeren Meerjaren Uitvoerings Programma (MUP) van het Mobiliteitsplan.
- Uitvoeren onderhouds- en vervangingsplannen volgend uit het in 2020 vastgestelde wegbeheerplan.
- Uitvoeren onderhouds- en vervangingsplannen volgend uit het beheerplan verkeersborden en markeringen.
- Uitvoeren onderhouds- en vervangingsplannen volgend uit het beleidsplan openbare verlichting en op basis van het in 2021 uitgevoerde onderzoek "verledden middels eenmalige investering".

Specifiek in 2022:

- Op basis van het Mobiliteitsplan nader uitwerken en uitvoeren van maatregelen voor fietsers en voetgangers.
- Op basis van het Mobiliteitsplan samenhang brengen met de diverse plannen Wegbeheer, STRIP, sanering verkeerstekens en beleidsplan openbare verlichting en uitvoering geven aan de hieruit volgende maatregelen.
- Uitvoeringsfase aanleg vrijliggend fietspad Ubachsberg – Wijlre inclusief watermaatregelen (buffers).

Risico's

- De maatregelen voortkomend uit het Mobiliteitsplan zullen voor een groot deel financieel niet binnen de bestaande budgetten opgepakt kunnen worden.
- Door stijgende prijzen van bouwmaterialen en een groot aanbod van werken, wordt een stijging van het kostenniveau verwacht.

Beleid & Projecten Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Kwalitatief passende inrichting van de Openbare Ruimte in Voerendaal met een gedegen integrale planning voor de komende jaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Uitvoering geplande investeringsprojecten/ reconstructieprojecten.
- Uitvoering Strategisch investeringsplan STRIP 2020-2025.
Projectspecifieke planvoorbereiding en uitvoering van de in het STRIP opgenomen projecten.
- Actueel houden van beheerplannen.

Specifiek in 2022:

- Realisatie fietsverbinding Heuvelland-Parkstad.
- Reconstructie Raadhuisplein/Schilstraat/Strijthagenstraat.
- Herinrichting kruispunt Putterweg/Steinweg.
- Uitvoering aanpassingen Kerkstraat Ubachsberg.
- Uitvoering Reconstructie Heerlerweg (cf. STRIP 2020-2025).
- Start Uitvoering Voerendaal-Oost (cf. STRIP 2020-2025).
- Opstellen van een integrale visie voor kaders voor beheer. Hierin wordt de samenhang beschreven tussen beheer en onderhoud van de verschillende beheergebieden, de gebruikers en de inrichting middels beeldkwaliteit, rekening houdend met de mogelijkheden van de organisatie. Daarbij wordt ook gekeken naar omliggende gemeenten en mede-overheden. Wat ligt er al, waar kunnen wij van leren en wat kunnen we samen doen.

- Verder uitvoering geven aan het plan tot afwaarderen van diverse wegen.

Risico's

- De in het STRIP en het Meerjarenuitvoeringsprogramma van het Mobiliteitsplan opgenomen bedragen zijn ramingen op basis van kengetallen. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en de input uit de stakeholdersessies kunnen de uiteindelijke projectkosten hoger of lager uitvallen.
- Door nog niet volledig afgeronde grondverwerving op enkele locaties is het risico dat de fietsverbinding als gevolg hiervan niet volledig kan worden afgerond, en dat een onteigeningsprocedure moet worden ingezet.
- Een integrale beheervisie betekent niet per definitie op alle gebieden een kostenbesparing. Het gaat met name om het kiezen van de juiste beheerstrategie. Mogelijk leidt dit tot verschuivingen van budgetten. Streven is om efficiënt beheer te voeren tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat						Bedragen x € 1.000	
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Verkeer en vervoer	2.121	2.015	2.078	2.132	2.199	2.230	2.320
Parkeren	5	6	6	6	6	6	6
Totaal lasten:	2.126	2.021	2.084	2.138	2.205	2.236	2.326
Baten:							
Verkeer en vervoer	272	48	48	44	44	43	43
Parkeren	2	3	3	3	3	3	3
Totaal baten:	274	51	51	47	47	46	46
Saldo programma	-1.852	-1.970	-2.033	-2.091	-2.158	-2.190	-2.280

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder

Peter Thomas

“Vanwege de Corona-pandemie komt de economie uit een diep dal, maar de verwachtingen van de economische groei zijn positief.

De overheid heeft een belangrijke rol gespeeld bij het voorkomen van ernstige schade. Ook de gemeente heeft een uitvoerende rol gespeeld bij diverse steunmaatregelen.

In Voerendaal met zijn heuvellandschap en de opkomende wijncultuur maar ook met het monumentaal verleden, wordt het toerisme ook steeds meer een factor van belang. Het komende jaar zal daar extra aandacht op gevestigd worden door het expojaar van de IBA Parkstad (de Internationale BauAustellung). Het Land van Kalk krijgt in toenemende mate bekendheid bij inwoners en bezoekers!”

- **8** B&B's in gemeente Voerendaal
- Land van Kalk: **29** locaties recreatieve activiteiten/horeca/overnachten
- Land van Kalk: Coöperatie met **40** leden
- Transferia Land van Kalk: **3** in planfase, **1** in aanlegfase, **1** gerealiseerd
- **10** thematische wandelroutes in/door gemeente Voerendaal

Economie & toerisme

Wat willen we bereiken?

- Een goed vestigingsklimaat waar bedrijven optimaal gefaciliteerd worden.
- Een aantrekkelijke recreatieve infrastructuur en programmering gekoppeld aan de gebiedskenmerken “Land van Kalk”.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Participeren in het programma economie-toerisme van de stadsregio Parkstad. De beleidsontwikkeling economie-toerisme is via de WGR belegd bij de stadsregio Parkstad. Voor het beleidsveld economie-toerisme is een aanpak op regionaal schaalniveau het meest effectief. De speerpunten van het regionale programma economie-toerisme zijn:
 1. De Retailagenda en het Retail Uitvoeringsprogramma.
 2. Het uitvoeringsprogramma bedrijventerreinen. Dit programma heeft tot doel vraag & aanbod beter te matchen opdat de uitbreiding en de vestiging van bedrijven gefaciliteerd kan worden, hetgeen ook van groot belang is voor de regionale werkgelegenheid.
 3. Circulaire economie. Het beleid is afgestemd op het beleidskader Circulaire economie Limburg 2.0 (2020-2023).
 4. Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie. In aansluiting op de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg is er voor Parkstad een ontwikkelprogramma opgesteld.
- Tevens neemt de gemeente Voerendaal deel aan het Starterscentrum Limburg, Bedrijventerrein-management Parkstad, het Vestigingenregister en Visit-Zuid-Limburg.
- Participeren in het uitvoeringsprogramma Middengebied.
- Gebiedsontwikkeling en gebiedspromotie Land van Kalk.
- Partner van het project Via Belgica.
- Accountmanagement (contacten met ondernemers en ondernemersverenigingen in Voerendaal).
- Faciliteren startende en gevestigde ondernemers.

Specifiek in 2022:

- Onderdeel van de gebiedsontwikkeling Land van Kalk is de realisatie van een aantal transferia in Voerendaal, Simpelveld en Heerlen. Het natuurtransferium in Mingersborg wordt in 2022 opgeleverd en biedt daarmee ruimte voor bezoekers om vanuit Mingersborg een wandel- of fietstocht te ondernemen.
- Op de schaal van Zuid-Limburg wordt in 2022 een nieuw wandelknooppuntennetwerk aangelegd onder de naam “knopen lopen”.
- Voortbordurend op de principe besluitvorming eind 2020 inzake de Kalkbranderij Kurvers aan de Daelsweg zal in 2022 het proces om te komen tot een nieuw bestemmingsplan en een Omgevingsvergunning gevoerd kunnen gaan worden. Dit onder de voorwaarde dat een sluitende projectbegroting door de initiatiefnemer kan worden bewerkstelligd. Een cofinanciering van gemeentezijde is bespreekbaar geacht. Indien hier concreet sprake van is, zal dit aan de raad worden voorgelegd.

Risico's

- Voor een succesvolle gebiedsontwikkeling is het verstevigen en verbreden van het draagvlak voor de coöperatie Land van Kalk een voorwaarde. Een risico is dat deze verbreding en stevige basis onvoldoende tot stand komt, waardoor het aantal activiteiten in het Land van Kalk achterblijft.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

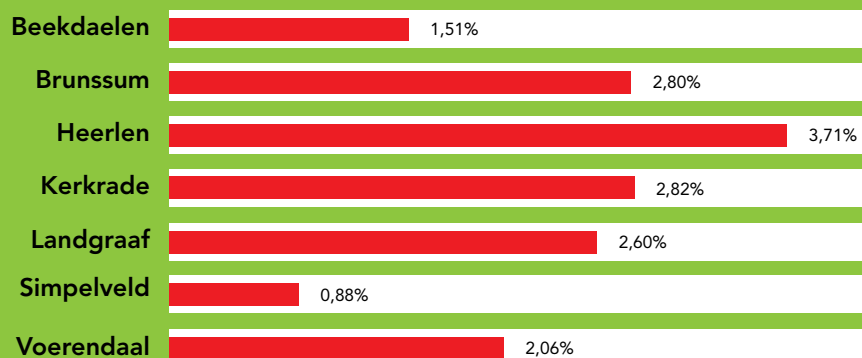
Programma Economie				Bedragen x € 1.000			
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Economische ontwikkeling	50	78	78	62	62	62	62
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	195	46	55	50	50	50	50
Economische promotie	121	115	145	161	144	144	144
Totaal lasten:	366	239	278	273	256	256	256
Baten:							
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	133	1	1	1	1	1	1
Economische promotie	44	61	80	61	61	61	61
Totaal baten:	177	62	81	62	62	62	62
Saldo programma	- 189	- 177	- 197	- 211	- 194	- 194	- 194

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder
Ruud Braun

“Een blik in de nabije toekomst laat ons zien dat we in onze kernen Ransdaal, Ubachsberg en Klimmen, de bestaande schoolomgevingen gaan aanpassen om de Voerendaalse jeugd optimale kansen te bieden. We geven in de genoemde kernen leefbaarheid een forse impuls en daar ben ik ontzettend trots op.”

Vroegtijdige schoolverlaters 2018-2019 (voorlopig)

Uitvoering educatieve agenda en onderwijsachterstandenbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen de Voerendaalse jeugd optimale kansen bieden ten aanzien van onderwijs en gezond en veilig opgroeien. Kinderen leren zo hun talenten kennen en verder ontwikkelen. Teneinde dit te realiseren, dragen we bij aan een goede samenwerking tussen de educatieve- en jeugdpartners onderling en samen met de gemeente Voerendaal, waardoor de domeinen jeugd en onderwijs met eigen wetgeving, maar gericht op dezelfde doelgroep jeugd en ouders goed met elkaar verbonden worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- De opgestelde educatieve agenda met de 4 thema's concretiseren in nieuwe uitvoeringsafspraken en deze uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen.

De thema's:

1. De jeugd in Voerendaal is positief gezond.
 2. De jeugd in Voerendaal ontwikkelt zijn of haar talent.
 3. De integrale aanpak in de kindcentra gezamenlijk inhoudelijk ontwikkelen.
 4. Verbinding onderwijs en zorg/jeugdhulp daar waar dit nodig is en meerwaarde biedt.
- In het kader van onderwijsachterstandenbeleid samenwerking met bureau VSV, robuuste organisatie ten aanzien van preventieve en curatieve aanpak van leerplicht en schoolverzuim voor de Parkstad-gemeenten.

Specifiek in 2022:

- Educatieve agenda
 - **De jeugd in Voerendaal is positief gezond:**
In het kader van JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) zorgen voor een activiteitenaanbod en het implementeren van duurzame interventies samen met de kindpartners onderwijs en opvang.
Implementeren van het aanbod rondom onderwijs en sport vanuit de combinatiefunctie aangeboden door The Move Factory. Samen met de partners nagaan op welke wijze het aanbod van positieve gezondheid verdiept kan worden in Voerendaal specifiek ten aanzien van de samenwerkingsplannen binnen de Open Club. Deze uitvoeringsafspraken stonden ook al in de programmabegroting 2021, maar door COVID-19 is hier geen uitvoering aan gegeven, aangezien er niet of nauwelijks externe partners op de school aanwezig konden zijn.
 - **De jeugd in Voerendaal ontwikkelt zijn of haar talent:**
Inventarisatie van activiteiten rondom talentontwikkeling met de verschillende partners en deze inbrengen binnen de Parkstad samenwerking Talentontwikkeling. Indien gewenst en nodig worden nieuwe initiatieven vanuit de Parkstad samenwerking Talentontwikkeling aangesloten bij de bestaande initiatieven.
 - **Integrale aanpak in de kindcentra gezamenlijk inhoudelijk ontwikkelen:**
Gezamenlijk uitvoering geven aan het onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente en daarmee voldoen aan de eisen vanuit de Rijksoverheid ten aanzien van onderwijsachterstandbestrijding en voor- en vroegschoolse educatie. In 2022 staat de doorgaande lijn van opvang naar onderwijs opnieuw op de agenda, aangezien vanuit het onderwijs de behoefte is geuit hier opnieuw naar te kijken. Dit omdat zij moeten overstappen op een nieuw volgmodel, aangezien de kleutertoetsen vanuit Rijksweg niet langer zijn toegestaan. Een belangrijk aandachtspunt in dit kader is natuurlijk ook de samenwerking met peuter-opvangaanbieder Humankind en de andere kinderopvangaanbieders in Voerendaal. In 2021 zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt en deze zullen in 2022 geïmplementeerd worden. Belangrijke acties hierbij zijn het opnieuw activeren van de koppeloverleggen en het realiseren van een doorgaande lijn.
 - **Verbinding onderwijs en zorg/jeugdhulp:**
Verdere doorontwikkeling van de initiatieven vanuit JENS met de educatieve partners denk hierbij aan de versterking van de knooppunten, waar speciale ondersteuningsbehoeften samen met ouders en betrokken professionals besproken worden en

de verbinding van het onderwijs en het gebiedsteam van JENS. Hierbij besteden we speciale aandacht aan de samenwerking met jeugd- en jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk en de Rootzgroepen met de onderwijspartners. Daarnaast zal JENS in overleg met de gemeente onderzoeken of er nieuwe initiatieven passend zijn, denk bijvoorbeeld ook in samenwerking met speciaal (basis) onderwijs dat niet in Voerendaal ligt, maar waar uiteraard wel Voerendaalse kinderen gebruik van maken.

→ **Uitvoering geven aan Nationaal Programma Onderwijs (NPO):**

De gemeente Voerendaal ontvangt middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Deze middelen zijn bedoeld om in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in te zetten voor het bestrijden van achterstanden die zijn ontstaan door de corona-pandemie. Het rijk geeft de gemeenten bestedingsopties voor deze middelen, zoals het verbeteren van onderlinge samenwerking en het versterken van de voorschoolse aanpak. De voorwaarde die het rijk stelt is dat de inzet aansluit bij de initiatieven die al door het onderwijs genomen worden voor hun deel van het NPO. Gemeenten en educatieve partners zullen onderling overleg voeren over de inzet van de middelen.

• **Onderwijsachterstandenbeleid**

- Schoolverzuim is één van indicatoren dat het niet goed gaat met leerlingen, als dit niet goed wordt aangepakt en begeleid kan schoolverzuim uiteindelijk leiden tot voortijdig schoolverlaten. Door preventieve inzet of in ieder geval een vroegtijdige aanpak wordt dit voorkomen en wordt de leerling begeleid om tenminste een startkwalificatie te behalen.

Risico's

- Voor de uitvoering van de educatieve agenda en een succesvolle verbinding van onderwijs en zorg zijn veel verschillende partners nodig. Op dit moment is er voor de verschillende partners sprake van een zeer dynamische werkomgeving en sterk krachtenveld. Hierdoor is het niet voor iedere partner steeds mogelijk eenduidig en actief te participeren. Hier is veel aandacht voor in de planning en afstemming met de partners en wordt zo mogelijk opgeanticipeerd.

Overname beheer en exploitatie Brede school Cortemich

Wat willen we bereiken?

Een eenduidige beheer- en exploitatieopzet van Brede school Cortemich ten behoeve van een optimale bezetting van het gebouw en ter versterking van onderlinge samenwerking van de gebruikers c.q. huurders. Onderzocht wordt nog of dit voor het hele gebouw geldt of voor een gedeelte van het gebouw.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel

- Het beheer en de exploitatie van Brede school Cortemich door een derde partij laten uitvoeren.
- Optimalisatie van het gebruik van Brede school Cortemich door vrijkomende lokalen te verhuren aan maatschappelijke partners.
- Uitvoeren van een eenduidige beheer- en exploitatiestructuur.

Specifiek in 2022:

- De onderzochte juridische mogelijkheden aangaande overdracht van beheer- en exploitatie aan een externe partij contractueel vastleggen tussen Innovo, gemeente en externe partij.
- Opstellen van nieuwe huurovereenkomsten met gebruikers.

Risico's

- De combinatie van economisch en juridisch eigendom in relatie tot verschillende soorten gebruikers en wensen van de hoofdgebruiker (Innovo) maakt dat het juridisch niet eenvoudig is om tot een construct te komen met als risico nog meer vertraging voordat nieuwe huurovereenkomsten gesloten kunnen worden.

Multifunctioneel bijgebouw school St. Theresia Ransdaal

Wat willen we bereiken?

Ten behoeve van de leefbaarheid in de kern Ransdaal vindt een optimalisatie en herinrichting van het gebied plaats rondom de basisschool en het gebouw waarin peuterspeelzaal, bibliotheek, IVN en muzieklokaal fanfare gehuisvest zijn. Tevens wordt hierbij verbinding gezocht met het basisonderwijs. In 2021 is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de

Initiatiefgroep Ransdaal en de Gemeente. Zij hebben in de conceptfase het draagvlak aangetoond, de partners bij het project zijn aangehaakt en er is door een architect en een schetsontwerp opgeleverd. Naar verwachting zullen de vervolgfases Voorlopig Ontwerp Q4 2021 en Definitief Ontwerp Q1 2022 worden afgerond.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

Nieuwbouw multifunctioneel bijgebouw aan de school waardoor de school onder schooltijd gebruik kan maken van de multifunctionele ruimtes en na schooltijd de gemeenschap van Ransdaal met meer mogelijkheden voor school en gemeenschap qua activiteiten. In een modern gebouw met een rendabele exploitatie en hogere bezettingsgraad.

Specifiek in 2022:

Onder regie van de initiatiefgroep Ransdaal:

- Vaststellen definitief ontwerp voor het multifunctionele bijgebouw naast de school inclusief kostenraming.
- Overeenstemming met huidige gebruikers en toekomstige gebruikers, zoals Innovo en Humankind over het multifunctionele bijgebouw met name gericht op ontwerp en eisen.
- Besluitvorming financiële haalbaarheid.
- In samenwerking met de Gemeente het opstellen van een beheer- en exploitatiemodel en vastleggen in (huur)overeenkomsten.
- Opstarten eventuele ruimtelijke procedures.

Risico's.

- Voortbestaan van basisonderwijs is niet alleen afhankelijk van de functionaliteiten van een gebouw. Als het leerlingenaantal beneden de opheffingsnorm daalt, financiering voor basisonderwijs wijzigt of de kwaliteit van het basisonderwijs een aantal jaren onder de maat is, stopt Innovo met het onderwijs in Ransdaal. Een nieuwe aanvullende educatievoorziening zal mogelijk bijdragen bij het zoeken naar een eventuele andere onderwijsorganisatie. Tot dan zal opvolging door een andere onderwijsorganisatie onzeker blijven.
- Het succes van dit proces is mede afhankelijk van de (toekomstige) partners en gebruikers. Vertraging bij een van hen kan leiden tot vertraging van het hele proces.
- Het bedrag dat in de begroting is opgenomen voor dit project is naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende om het multifunctionele bijgebouw te realiseren. Aanvullende besluitvorming is in dat geval noodzakelijk.

(Her)ontwikkeling basisschool Berg Op Ubachsberg

Wat willen we bereiken?

Een stedenbouwkundige, architectonische en financiële verkenning van de schoollocatie Berg Op in Ubachsberg. Verkenning van de mogelijkheden tot de realisatie van een nieuwe basisschool, de verbinding met de MFC, studie naar de mogelijkheden tot het toevoegen van marktconforme woningen en een eenduidige parkeeroplossing voor school, woningen en opvang parkeerpieken bij gebruik MFC.

Door brede inzet van ruimtedeling de school multifunctioneel maken waardoor eigentijds onderwijs mogelijk wordt gemaakt en ter versterking van onderlinge samenwerking van de gebruikers c.q. huurders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Optimalisatie van het gebruik van Berg Op als schoolgebouw.
- Verbinding tussen MFC en schoolgebouw teneinde versterking van samenwerking en leefbaarheid in de kern Ubachsberg.
- Structurele oplossing voor parkeerproblematiek rond locatie MFC.

Specifiek in 2022:

- Communicatie met stakeholders opstarten in Q1 van 2022.
- Inventarisatie wensen en eisen bij stakeholders dan wel toekomstige gebruikers, direct betrokkenen, huidige en toekomstige gebruikers en omwonenden.
- Draagvlak creëren bij de hiervoor genoemde doelgroepen.
- Studie naar mogelijkheden, inhoudelijke, juridische en financiële haalbaarheid in relatie tot reeds verwerkte investering in meerjarenbegroting.

Risico's.

Ten aanzien van het onderzoek / verkenning zijn geen risico's te benoemen. Echter wanneer bij de inventarisatie en verkenning verwachtingen ontstaan welke niet kunnen stroken met de juridische en financiële haalbaarheid, kan dit tot teleurstelling bij betrokkenen leiden.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Onderwijs				<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Onderwijshuisvesting	372	383	383	440	702	552	602
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	491	534	601	555	718	468	466
Totaal lasten:	863	917	984	995	1.420	1.020	1.068
Baten:							
Onderwijshuisvesting	87	87	87	93	93	93	93
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	72	71	84	91	19	19	19
Totaal baten:	159	158	171	184	112	112	112
Saldo programma	- 704	- 759	- 813	- 811	-1.308	- 908	- 956

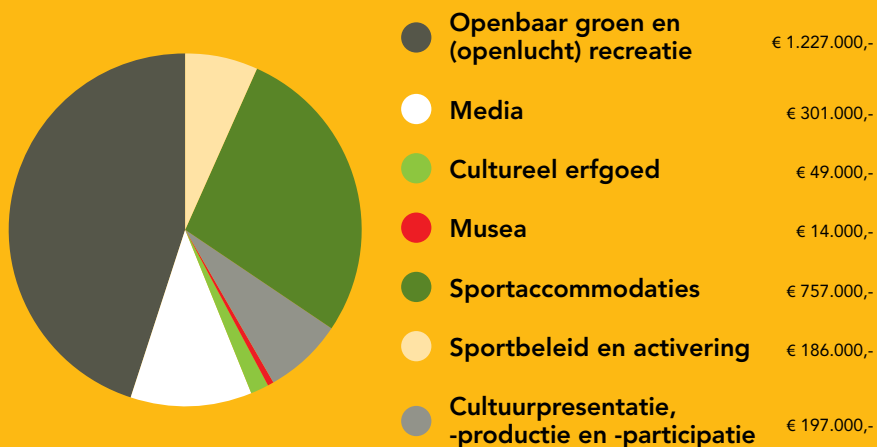
Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder
Ruud Braun

“Ons vitale en bijzondere verenigingsleven is, evenals de cultuursector, vele ondernemers en inwoners, in het hart getroffen door de pandemie. We zetten samen met zo veel mogelijk partners onze schouders onder een krachtig herstel! Voerendaal, samen sterk.”

Verdeling middelen

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder R. Braun
Wethouder P. Thomas
Wethouder P. Verbraak

Sport

Wat willen we bereiken?

Kwaliteitsimpuls sport- en beweegaanbod in Voerendaal. Hierbij hoort ook de ontwikkeling van een gezonde leefstijl.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Inzet van de combinatiefunctionaris onderwijs en sport.
- Uitvoeren lokaal sportakkoord en preventieakkoord.
- Programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).
- Stimulering beweegaanbod senioren.

Specifiek in 2022:

- Uitvoeren en aanjagen van de ambities van het Voerendaals Sportakkoord i.s.m. Sportplatform Voerendaal en partners. Aanvullend hierop zijn ambities geformuleerd op gebied van preventie: rookvrije kinderomgevingen, alcoholpreventie en gezonde leefstijl.
- Ontwikkeling en uitvoering sport- en beweegprogramma door The Move Factory in samenwerking met onderwijspartners en verenigingen.
- Ontwikkeling en uitvoering programma Jongeren op Gezond Gewicht.
- Ontwikkelen herkenbaar beeldmerk 'Hart voor Voerendaal' voor alle activiteiten gerelateerd aan sporten, bewegen, vitaliteit en gezondheid.
- Opstellen en vaststellen visie op een positief gezond Voerendaal.

Risico's

- Eigenaarschap bij partners is een risico. Voor een gezond leefstijl staan we samen aan de lat.

Verenigingsleven

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig, robuust en gevarieerd verenigingsleven in de gemeente Voerendaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel

- Inzet van de verenigingsondersteuner bij specifieke behoeften van verenigingen (vraaggericht), tijdens reguliere verenigingsavonden of bij themabijeenkomsten.
- Stimuleren van het gebruik en inzetten van de activiteitsubsidie.
- Periodieke nieuwsbrieven voor en door verenigingen.

Specifiek in 2022:

Ondersteunen verenigingen in het 'post-COVID-19' tijdperk middels ondersteuning op gebied van inzet verenigingsondersteuner, coronasubsidie en cultuurmiddelen.

Risico's

De coronacrisis heeft een impact gehad op het verenigingsleven. Vooralsnog is onduidelijk wat de structurele effecten hiervan zijn. Dit zal onderhoud en inzet vergen om het verenigingsleven op niveau te houden.

Erfgoed

Wat willen we bereiken?

Instandhouding en meer zichtbaar en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed om identiteit en eigen karakter te behouden en de economie te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Samenwerking Archeologie met alle Parkstad gemeenten.
- Deelname aan nationale evenementen als open monumentendag en archeologiedagen.
- Voortzetten deelname Via Belgica.
- Kleinschalige projecten ten behoeve van het zichtbaar maken erfgoed en archeologie.

Specifiek in 2022:

- Deelname open monumentendag september.
- Faciliteren organisatie en uitvoering open monumentendag door de plaatselijke heemkundeverenigingen om inwoners en bezoekers nader kennis te laten maken met de rijksmonumenten in Voerendaal.
- Deelname archeologiedagen samen met gemeente Simpelveld.
- Meewerken aan publiciteit en activiteiten rondom de afronding van het onderzoek naar de Villa Voerendaal. Het Limburgs museum organiseert in samenwerking met de gemeente publieksactiviteiten rondom de opgravingen en het onderzoek in de Romeinenweek en tijdens de nationale archeologiedagen. Het eindrapport van het onderzoek wordt in 2022 opgeleverd.
- Project Via Belgica: De opgebouwde online-middelen (website, app) en offline (gids) worden actueel gehouden. Er zal weer een Romeins festival in Zuid-Limburg worden geprogrammeerd en daarnaast vinden activiteiten plaats door het jaar, onder andere tijdens de archeologiedagen.
- Deelname aan de erfgoedkaart van de Provincie Limburg, mede met het oog op aansluiting onder de Omgevingswet.

Risico's

- Tegenvallende deelname aan de activiteiten.
- Onvoldoende draagvlak en trekkracht vanuit de bij de Via Belgica aangesloten ondernemers.
- Zorgen voor goede aansluiting van de software van het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) met de erfgoedkaart.

Natuur, landschap en groen

Wat willen we bereiken?

- Bescherming en versterking van de natuur- en landschapswaarden in de gemeente Voerendaal.
- Kwalitatief hoogwaardig onderhoud van het gemeentelijk groen, volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "A".

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Bescherming en handhaving van landschapselementen en bermen.
- Ecologisch bermbeheer toepassen en verder optimaliseren.
- Natuur- en landschapsherstel in combinatie met aanpak van regenwateroverlast.
- Groenstructuurplan/Groenbeheerplan.
- Natuurlijke / biologische bestrijding van plaaginsecten, zoals de eikenprocessierups.

Specifiek in 2022:

- Onderzoeken of we de natuurgebieden in gemeentelijk eigendom – in verband met het wegzetten van het duurzaam beheer van deze gebieden – kunnen overdragen aan een terreinbeherende instantie (Limburgs Landschap).
- Verder invulling geven aan het project 'Limburg bloeit op', waarbij de komende jaren de aanleg van bloem- en kruidenrijke akkerranden op agrarisch land structureel wordt vastgelegd.
- Met stakeholders nader invulling geven aan het 'Ambitiedocument Natuur, Landschap en Water' en in samenspraak met de werkgroep 'Natuur, Landschap en Water' (kleine) inrichtingsprojecten in het buitengebied realiseren.
- Gestart is met het vastleggen van de landschapselementen (kwalitatief en kwantitatief). Bescherming zal vervolgens door

vastlegging van deze elementen in het Bestemmingsplan buitengebied worden afgedwongen.

- Vaststellen van de herziene Bomenverordening Voerendaal.
- Het realiseren van ecologische verbindingen tussen de Natura 2000-gebieden Vrakelberg en Kunderberg (tussen het Geuldal en het Geleenbeekdal) bij de aanleg van de nieuwe fietsverbinding Heuvelland-Parkstad.
- Samenwerking in het Middengebied vormt het platform voor onze gemeente om op regionaal niveau aandacht en inzet te bundelen voor natuur, landschap en groen.

Risico's

De financiële middelen voor natuur en landschap zijn voor de gemeente Voerendaal beperkt. We hebben allianties nodig om daadwerkelijk invulling te geven aan een groot deel van onze ambities. Zo zullen we op overheidsniveau vooral de samenwerking met het Waterschap en de Provincie opzoeken om onze ambities en prioriteiten zo veel als mogelijk te stroomlijnen.

Recreatie

Voor de invulling van het onderdeel "Recreatie" wordt verwezen naar het Programma Economie onderdeel "Toeristisch-recreatieve ontwikkeling".

Zomerfestival

Wat willen we bereiken?

Het Zomerfestival verder ontwikkelen als dé culturele jaarlijkse manifestatie van de gemeente Voerendaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

Jaarlijkse organisatie van het Zomerfestival Voerendaal met extra impuls vanuit de cultuurmiddelen voor de jaren 2022 t/m 2025.

Specifiek in 2022:

Dit jaar wordt het Zomerfestival onderdeel van het IBA expojaar en ontvangt hiervoor extra financiële middelen en exposure.

Risico's

De COVID-19 crisis heeft tot op heden een zware wissel getrokken op evenementen en festivals. Het is onbekend wat dit in de toekomst gaat betekenen voor het Zomerfestival.

Wat mag het kosten?

Op de volgende pagina wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sport, cultuur en recreatie						Bedragen x € 1.000	
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Sportbeleid en activering	172	214	205	186	186	186	186
Sportaccommodaties	681	721	721	757	753	757	778
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	175	216	274	197	197	197	204
Musea	13	14	14	14	14	14	14
Cultureel erfgoed	70	153	153	49	49	49	49
Media	315	291	301	301	300	300	300
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.098	1.153	1.184	1.227	1.165	1.131	1.170
Totaal lasten:	2.524	2.762	2.852	2.731	2.664	2.634	2.701
Baten:							
Sportbeleid en activering	25	10	10	0	0	0	0
Sportaccommodaties	162	175	175	202	202	202	198
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0	0	0	0	0
Musea	0	0	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0
Media	20	21	21	21	21	21	21
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	4	4	4	3	2	2
Totaal baten:	210	210	210	227	226	225	221
Saldo programma	-2.314	-2.552	-2.642	-2.504	-2.438	-2.409	-2.480

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder

Harry Coenen

“Ik ben blij met de regionale samenwerking binnen het sociaal domein en de voordelen die dat biedt. Daarnaast zorgen we ook voor maatwerk voor onze inwoners wanneer dat noodzakelijk is.”

Resultaten gemeenten HLV - Door de hulp van JENS...
(gemiddelde score)

Jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

Een kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar systeem van hulp, ondersteuning en zorg voor de jeugd met als doel een inclusieve en vitale samenleving voor en door inwoners die zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en naar eigen vermogen mee kunnen doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Transformatie ambulante jeugdhulp door verdere ontwikkeling van het partnerschap met JENS en gezamenlijke innovaties met JENS en andere partners in het jeugddomein.
- Versterking van het proces van analyse, vraagverheldering en inzet van passende hulp.
- Transformatie van jeugdhulp met verblijf en jeugdhulp in het gedwongen kader en crisishulp door het uitwerken van een nieuwe inkoopsystematiek en implementatie van de nieuwe systematiek na opdrachtverstrekking samen met de andere gemeenten in Zuid-Limburg.
- Realiseren van de verwerving van Basishulp Jeugd voor de periode vanaf 2023. Hiervoor moet naar verwachting een nieuw inkooptraject doorlopen worden in 2022.

Specifiek in 2022:

- Uitvoeren en monitoren van resultaatafspraken gekoppeld aan de opdracht aan JENS volgens de opgestelde prestatie-indicatoren.
- Gezamenlijk met JENS doorontwikkelen en uitvoeren van transformatie projecten, zoals eigentijds jeugd- en jongerenwerk, ROOTZ, schoolmaatschappelijk werk en versterking van het gebiedsgerichte werken. Het gaat hierbij om projecten die passen bij de schaalgrootte en eigenheid van de gemeente Voerendaal.
- JENS en gemeente geven samen uitvoering aan het opgestelde perspectiefplan door JENS met als thema's o.a. versterking van het voorliggende veld, intensieve samenwerking met huisartsen en ambulantisering.
- Versterking van de gemeentelijke toegang door tijdelijke formatie-uitbreiding waardoor de toegenomen vraag effectief opgepakt kan worden en de samenwerking met JENS binnen het kernteam en gebiedsteam verstevigd wordt onder het motto: "1 team 1 taak".
- Ten behoeve van de samenwerking in Zuid-Limburg is een transformatieplan opgesteld. Het transformatieplan ziet toe op een andere wijze van verwerving en bekostiging met als doel jeugdhulp beter te organiseren en uiteindelijk in te verdienen op de kosten voor jeugdhulp. Gemeente Voerendaal koopt maar beperkt in via de constructie Zuid-Limburg en neemt dus niet deel aan alle transformatiepercelen.
- Implementatie en monitoring van de gemaakte afspraken en resultaten met betrekking tot crisishulp.
- Uitvoering geven aan de eisen vanuit het rijk ten aanzien van het landelijk programma Zorg voor de Jeugd, de nieuwe Wet betere beschikbaarheid zorg voor jeugdigen en aanvullende eisen die het rijk stelt gekoppeld aan de extra beschikbaar gestelde middelen, zoals het reduceren van wachtlijsten. Dit wordt samen opgepakt met de regiogemeenten. Vanuit Voerendaal wordt hier een bijdrage aan geleverd en gezorgd voor lokale vertalingen waar nodig.

Risico's

- Het risico bestaat dat veel tijd en aandacht naar de systeemkant en organisatie van de jeugdhulp gaat, waardoor de vraag 'wat betekent de verandering voor inwoners?' te weinig aandacht krijgt. Door hier steeds aandacht voor te vragen en hier bewust mee bezig te zijn door inwoners hier ook bij te betrekken en naar te vragen, proberen we dit risico te ondervangen c.q. te beperken.
- Opdrachtnemers van de verschillende opdrachten (ambulant, verblijf, crisis) hebben een stevige opgave ten aanzien van de uitvoering van de taken. Hierdoor ontstaat het risico dat inwoners niet de juiste hulp krijgen, lang moeten wachten op hulp of dat vanuit de gemeente erg veel inspanning gevraagd wordt om ontstane problemen op te lossen. Het is belangrijk om in goed partnerschap inhoud te geven aan de rol van opdrachtgever en goed te sturen op resultaten en het beperken van wachttijden. Dit doen we door heldere prestatie-indicatoren te hanteren. In ieder geval de landelijke indicatoren doelrealisatie, uitval en cliënttevredenheid zodat ook vergelijking met andere gemeenten mogelijk is.
- Transformatie vraagt draagvlak van veel betrokken partijen welke er niet altijd is. Zonder dat noodzakelijke draagvlak lopen we het risico's dat de transformatie niet voldoende van de grond komt en andere oplossingen onvoldoende geaccepteerd

worden als passend. Dit vraagt extra investering in communicatie en draagvlak van inwoners en betrokken partners, zoals artsen en onderwijs.

Kompas en Inburgeringswet

Wat willen we bereiken?

Optimale dienstverlening aan onze burgers die in een kwetsbare situatie terecht zijn gekomen en aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de participatiewetgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Deelname aan de gemeenschappelijke regelingen Kompas, WOZL en WSP.

Specifiek in 2022:

- De invoering van de nieuwe wet Inburgering is meerdere malen uitgesteld maar nu vastgesteld op 01-01-2022. De uitvoering van de nieuwe Inburgeringswet is bij Kompas belegd.
- De voormalige gemeente Onderbanken, nu onderdeel van de gemeente Beekdaelen, treedt toe tot Kompas per 01-01-2022. Daarmee is de volledige gemeente Beekdaelen aangesloten bij Kompas.
- Implementatie van het herziene armoedebeleid.

Risico's

De invloed van de COVID-19 pandemie op termijn voor wat betreft de arbeidsmarkt laat zich slecht voorspellen. Eerdere verwachtingen van hoog oplopende werkloosheid en daarmee oplopende aantallen uitkeringsgerechtigden zijn niet uitgekomen. Toch moeten we voorzichtig zijn. Vooral de toekomst van onze vele ondernemers blijft onzeker.

Burgerijen

Wat willen we bereiken?

Een sterke sociale infrastructuur van zorg en welzijn, vanuit een groeimodel, waar diensten en functies vanuit de formele en informele sector hun plek vinden, aansluitend bij de (lokale) behoeften en mogelijkheden die er zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Faciliteren en ondersteunen van een centrale laagdrempelige ontmoetingsplaats binnen iedere kern voor burgers, burgers in een kwetsbare positie, ondernemers, professionals en vrijwilligers.
- Een laagdrempelig inlooppunt met een uitnodigend activiteiten aanbod voor verschillende doelgroepen.
- Inhoud geven aan (vroeg)signalering middels het activiteiten aanbod van "de Burgerij".
- Een goed functionerende informatie- en adviesfunctie vanuit "de Burgerij".
- Matchen van vraag en aanbod op het vlak van vrijwillige inzet.
- Voorliggende voorzieningen inrichten aansluitend bij behoeften van inwoners om de sociale participatie en zelfredzaamheid van inwoners te vergroten.
- Preventie van eenzaamheid.
- Vorm geven aan vrijwilligersondersteuning op maat.

Specifiek in 2022:

- De resultaten en aanbevelingen van het onderzoek inzake de ervaringen en opbrengsten van "de Burgerij" vertalen en doorontwikkelen naar een haalbaar en duurzaam ontwikkelingsperspectief voor "de Burgerij" binnen de totale sociale infrastructuur en passend bij de mogelijkheden van "de Burgerij". Dit was ook het voornemen voor 2021. Door COVID-19 is hier onvoldoende vooruitgang in geboekt en gaan we hier in 2022 opnieuw mee aan de slag.
- Investeren in de verbindingen van professionals en vrijwilligers werkzaam bij "de Burgerij" via meet & greet bijeenkomsten en informatiebijeenkomsten en betrekken van nieuwe partners en ondernemers bij "de Burgerij".
- Verkennen van aanvullende professionele samenwerkingsmogelijkheden binnen "de Burgerij".
- Versterken van preventie en vroegsignalering bij de verschillende functies van "de Burgerij".

- Doorontwikkelen van verschillende bestaande functies naar behoefte van bezoekers en vrijwilligers (vraaggericht), waarbij inclusie van kwetsbare doelgroepen extra aandacht krijgt.
- Communicatie over “de Burgerij” in de samenleving en binnen de burgerijen zelf versterken.

Risico's

- De functie en resultaten van “de Burgerij” komen tot stand door samenwerking tussen de gemeente, (netwerk)partners, burgers, verenigingen en ondernemers. De mate van slagen is dan ook mede afhankelijk van inspanningen en mogelijkheden van alle betrokkenen oftewel niet geheel beïnvloedbaar door de gemeente.
- De beschikbaarheid, continuïteit en kwaliteit van de vrijwilligers is een kwetsbare factor om het niveau en de doorontwikkeling van activiteiten op peil te kunnen houden.
- Uit het onderzoek naar de ervaringen en opbrengsten van “de Burgerij” blijkt dat een focus aangebracht moet worden waarop de ondersteuning en facilitering vanuit “de Burgerij” zich richt. Deze verschuiving kan als gevolg minder aandacht voor andere doelgroepen hebben of minder uitbreidingsmogelijkheden bieden. Dit kan consequenties hebben voor het draagvlak onder vrijwilligers, partners en professionals die de uitbreidingsbehoeften naar voren hebben gebracht.

Leefbaarheid Kernen

Wat willen we bereiken?

Vitale en leefbare kernen waarbij burgers, verenigingen en overige netwerkpartners een rol hebben als samenwerkingspartner en ‘aandeelhouder’ in het belang van het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en leefbaarheid in de kern.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Inhoudelijk en financieel faciliteren en ondersteunen van actief burgerschap (burgerinitiatieven) waarbij de mate van ondersteuning afhankelijk is van de behoefte van de initiatiefnemers en passend is bij het vigerende beleid.
- Organiseren van contactavonden met verenigingen en specifiek Buurtverenigingen.
- Laagdrempelige bereikbaarheid en aanspreekbaarheid van wethouders middels middels spreekuren in de burgerijen.
- Verenigingsavonden per kern.

Specifiek in 2022:

- In het kader van post-COVID-19 burgers en groepen initiatiefnemers ondersteunen bij het organiseren van activiteiten in het kader van versterking van de leefbaarheid in kernen.
- Het instrument ‘canvas’ als hulpmiddel promoten en inzetten bij initiatieven uit de samenleving.
- Koppeling leefbaarheidsmiddelen aan visie op een positief gezond Voerendaal (zie sport).
- Extra impuls geven aan de sociale cohesie en ontmoeting in de kernen door middel van het stimuleren van nieuwe initiatieven door en voor verenigingen, burgerinitiatieven en culturele, creatieve ondernemers. In de vorm van een “post-COVID-19 podium” verenigingen, initiatieven en ondernemers faciliteren om zichzelf te presenteren in de eigen kern en gemeente, waarbij ontmoeting, samenzijn en (nieuw) lokaal cultureel aanbod wordt gestimuleerd.

Risico's

Leefbaarheid vormgeven via actief burgerschap verlangt een samenwerking van verschillende partijen zoals burgers, verenigingen, ondernemers en gemeente. Om dit te laten slagen zijn wij mede afhankelijk van de inspanning van alle betrokkenen.

Beschermd wonen en opvang

Wat willen we bereiken?

Per 2022 worden alle gemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. Dat betekent dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 355 gemeenten zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Het doel van beschermd wonen als taak voor alle gemeenten is mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de wijken te ondersteunen. Meer kleinschalige opvang, liefst in een gewoon huis in de eigen omgeving, dus wonen in verschillende varianten, met begeleiding op maat en evenredig verspreid over de regio (Parkstad). Dat vraagt een basisniveau van voorzieningen en kennis, geschikte woningen, en vooral samenwerking tussen en met gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Uitvoering geven aan acties en afspraken voortkomend uit de uitvoeringsagenda op het gebied van:
 - Preventie, signalering en vroeginterventie: ondersteunen bij financiële problemen, voorkomen van uithuiszettingen en meer gebruik maken van sociaal netwerk zodat maatschappelijk opvang niet nodig is. Daarnaast investeren in goede screening, herkennen psychiatrie en LVB-problematiek en versterken samenwerking sociale diensten gemeenten onderling. Integrale toegang: deskundigheidsbevordering bij alle gemeenten en invulling geven aan Parkstad-breed toegangsoverleg.
 - Opvang: meer regulier huisvesten en meer verspreiden over alle Parkstad-gemeenten.
 - Transitie- en herstelondersteuning: afspraken maken met instellingen om zorgcontinuïteit te borgen en inzet van 'peersupport'.
 - Wonen in de wijk: Housing (Housing First, Housing Parkstad, ZMP, van der Staaij), Skeave Huse (1 per 10.000 inwoners).

Specifiek in 2022:

De doordecentralisatie vraagt niet alleen op inhoudelijk vlak een grote inzet (beschikbaar hebben van voldoende woningen, tussentijds soepel op- en afschalen van zorg, borgen van toezicht, etc), maar dit vraagt ook op samenwerkingsvlak het nodige.

- Herijking aanbod: benoemen transformatiedoelen, vaststellen definitie beschermd wonen, kwaliteitskader opstellen, in kaart brengen aantallen/omvang.
- Inkoop en financieringsmodel ontwikkelen, bestek opstellen en aanbesteden.
- Governance, gemeenschappelijke regeling / juridisch kader inkoop opstellen en vaststellen.
- Toegangsproces opstellen en inregelen: samenstelling team, waar onderbrengen, werkprocessen opstellen.
- Financieel model uitwerken: afzonderlijke budgetten bepalen, hoe dragen diverse gemeenten bij aan regionaal budget.

Risico's

- Samenwerking en medewerking van gemeenten onderling en van partners noodzakelijk om het te laten slagen.
- Meer spreiding over de gemeenten neemt waarschijnlijk meer problematiek mee in de kernen.

Toekomstbestendige peuteropvang

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke en kwalitatief goede peuteropvang voor alle peuters tussen 2,5 en 4 jaar. Deze wordt aangeboden binnen het financieel beschikbare kader. Voldoen aan de opgave van het rijk waarbij alle kinderen die behoren tot de VVE doelgroep een extra aanbod krijgen voor de duur van 16 uur per week.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Monitoren van de nieuwe subsidieregels ten aanzien van peuteropvang volgens de systematiek van geld volgt kind.
- Uitvoeren geven aan het Onderwijs Achterstanden Beleid van de gemeente Voerendaal met daarin opgenomen het VVE beleid.
- Bieden van het aanbod peuteropvang in Voerendaal volgens de vastgestelde uitgangspunten.

Specifiek in 2022:

- Opbouwen van partnerschap met de nieuwe aanbieders van peuteropvang en het versterken van onderlinge samenwerking van kindpartners, zoals peuteropvang en onderwijs en kinderopvangorganisaties onderling.
- Monitoring, evaluatie en bijsturen van het aanbod peuteropvang in Voerendaal geboden door de nieuwe aanbieders.
- Uitvragen, verzamelen en interpreteren van de afgesproken indicatoren ten behoeve van de geformuleerde resultaatafspraken die opgenomen zijn in onderwijsachterstandsbeleidsplan van de gemeente Voerendaal.
- Samen met Humankind werken aan een invulling als partner in het nieuwe kindcentrum van de Open Club Klimmen en binnen Cortemich en nieuwe locatie Ransdaal.

Risico's

Humankind is voor Voerendaal een nieuwe aanbieder ten aanzien van peuteropvang. Duidelijk is dat peuteropvang soms meer vraagt ten aanzien van samenwerking met de educatieve partners en gemeente dan kinderopvang. We lopen het risico dat er meer focus ligt op commerciële aspecten en klantgerichtheid dan op de meer educatieve aspecten en het invulling geven aan het partnerschap. Humankind laat hierbij zien dat ze dit graag willen, maar soms nog zoeken naar een passende invulling binnen hun

verdere dienstverlening. Dit vraagt nadere aandacht van Humankind, onderwijs en gemeente om aspecten als doorgaande lijn, gegevensoverdracht en inhoudelijke samenwerking meer vorm en inhoud te geven.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sociaal domein				Bedragen x € 1.000			
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Samenkracht en burgerparticipatie	945	993	970	1.058	1.057	1.093	1.091
Wijkteams	159	201	206	203	200	200	200
Inkomensregelingen	3.754	2.569	2.496	2.491	2.517	2.544	2.572
Begeleide participatie	1.500	1.444	1.385	1.307	1.170	1.023	945
Arbeidsparticipatie	287	293	317	292	292	292	292
Maatwerkvoorzieningen	380	345	345	349	349	349	349
Maatwerkdienstverlening 18+	2.271	2.314	2.311	2.482	2.486	2.489	2.491
Maatwerkdienstverlening 18-	2.141	2.244	2.268	2.179	2.118	2.118	2.118
Geëscaleerde zorg 18+	17	31	31	41	41	41	41
Geëscaleerde zorg 18-	295	310	310	308	298	298	298
Totaal lasten:	11.749	10.744	10.639	10.710	10.528	10.447	10.397
Baten:							
Samenkracht en burgerparticipatie	107	120	68	69	69	69	69
Wijkteams	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	3.299	1.766	1.786	1.786	1.786	1.786	1.786
Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	98	110	110	110	110	110	110
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten:	3.504	1.996	1.964	1.965	1.965	1.965	1.965
Saldo programma	-8.245	-8.748	-8.675	-8.745	-8.563	-8.482	-8.432

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Wethouder

Harry Coenen

“De Corona-pandemie heeft er toe geleid dat er flink geïnvesteerd moet worden in herstel. Herstellen van het normale leven, zoals samen sporten, bewegen en ontmoeten. Er moet extra aandacht zijn voor de mentale en fysieke gezondheid van onze inwoners. Met onder meer een hechte gemeenschap en een sterk verenigingsleven in Voerendaal heb ik alle vertrouwen dat dit in Voerendaal lukt. Onze visie op een positief gezond Voerendaal sluit daar prima op aan.”

Percentage rokers onder volwassenen

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder H. Coenen
Wethouder P. Verbraak

Trendbreuk Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Inlopen langdurige gezondheidsachterstanden in Zuid Limburg. Dit door een gestructureerde, regionale aanpak middels bewezen effectieve programma's. Dit is ook vastgelegd in het Zuid-Limburgse gezondheidsbeleid 'Zuid Springt Eruit' voor de periode 2020-2023.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Inzet door programmabureau Trendbreuk als aanjager van de trendbreuk in Zuid Limburg.
- Aanpak Kansrijke Start.
- Uitbouwen trendbreukcyclus middels bewezen effectieve programma's.

Specifiek in 2022:

Trendbreuk gezondheid

- Intensivering aanpak Kansrijke Start in Parkstad door middel van inzet projectleider en kwartiermaker.
- Doorontwikkelen Kansrijke Start als reguliere interventie in Voerendaal.
- Verkenning naar behoefte voor een lokaal knooppunt Kansrijke Start in Voerendaal.

Post-COVID-19

- Alhoewel dit niet past binnen de Trendbreuk halen we bij dit onderwerp wel aan dat we op verschillende manieren in 2022 specifieke aandacht hebben voor het (mentale) welbevinden van inwoners in de Post-COVID-19 periode. Zo wordt de formatie van Algemeen Maatschappelijk Werk voor 2022 verhoogd om de grotere vraag naar individuele ondersteuning op te vangen, ondersteunen we burgers, verenigingen en ander initiatiefnemers bij de organisatie van activiteiten t.b.v. het versterken van de sociale cohesie en blijven we in contact met onze burgers door middel van spreekuren van wethouders in de Burgerijen.

Risico's

Door in te zetten c.q. focus op bewezen effectieve programma's is minder ruimte voor niet-bewezen effectieve programma's welke worden uitgevoerd in het kader van gezondheidsbevordering.

Water en Riool

Wat willen we bereiken?

Een klimaatbestendige en water-robuuste openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Uitvoering van gemeentelijke watertaken: inzamelen van stedelijk afvalwater, doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater en invulling geven aan de 'Waterloket-functie' voor grondwater.
- Deelname in het regionaal overleg "Water Parkstad Limburg".
- Zoeken naar structurele oplossingen voor de kleinere wateroverlast incidenten waar burgers hinder van ondervinden.
- Uitvoering geven aan het Strategisch investeringsplan STRIP 2020-2025. Project specifieke planvoorbereiding en uitvoering van de in het STRIP opgenomen projecten.

Specifiek in 2022:

- In samenspraak met stakeholders opstellen van een uitvoeringsprogramma Natuur, Landschap en Water, gebaseerd op het 'Ambitiedocument Natuur, Landschap en Water'.
- Opstarten klimaatmaatregelen.
- In samenspraak met Waterschap oppakken van wateroverlast-knelpunten.

- Input leveren aan tijdelijke beleidstafel wateroverlast en hoogwater.
- Met het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland o.a. samen met Waterschap en Provincie werken aan een toekomstbestendig Afstromingsgebied richting Ransdaal (Ransdalerveld/Opscheumer). De opgaven in het landelijk gebied kennen een grote onderlinge samenhang. Natuur, landschap en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Om die reden wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk aansluiting gezocht bij dit project om onze doelstellingen te realiseren.
- In het nog op te starten provinciale PIO-project (Platteland In Ontwikkeling) 'Kunderberg' zal door Voerendaal gepleit worden voor een plek voor de wateropgave. De ecologische verbindingzones en landschapselementen spelen een cruciale rol in de waterhuishouding. Voor deze opgave wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk aansluiting bij dit project gezocht.
- Regionaal voorbereiden nieuwe 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater' met Waterschap Limburg. Middels deze regeling zullen bewoners worden gestimuleerd regenwater van het gemengd rioolstelsel af te koppelen.
- Uitvoering 'subsidieregeling Meergroeninmijnvoortuin', waarmee burgers hun voortuinen kunnen vergroenen en een bijdrage kunnen leveren aan de klimaatadaptatie en vergroting van de biodiversiteit.
- Reconstructie incl. afkoppelen Raadhuisplein/Schilstraat/Strijthagenstraat (conform planning STRIP 2020-2025).
- Verkenning aanpak wateroverlast Hekerbeekdal samen met gemeente Valkenburg en Waterschap Limburg.
- Verkenning aanpak wateroverlast Ransdalerveld samen met gemeente Valkenburg.

Risico's

- De financiële middelen voor invulling voor het ambitiedocument 'Natuur, Landschap en Water' met de daarbij mogelijke maatregelen zijn voor de gemeente Voerendaal beperkt. We hebben allianties nodig om daadwerkelijk invulling te geven aan een groot deel van onze ambities. Zo zullen we op overheidsniveau vooral de samenwerking met het Waterschap en de Provincie opzoeken om onze ambities en prioriteiten zo veel als mogelijk te stroomlijnen.
- De in het STRIP opgenomen bedragen zijn ramingen op basis van kengetallen. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en de input uit de stakeholdersessies kunnen de uiteindelijke projectkosten hoger of lager uitvallen.

Afval

Wat willen we bereiken?

Gescheiden aanbieden van afval, kostenreductie bij afvalinzameling en zo min mogelijk zwerfvuil.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Deelname in de gemeenschappelijke regeling RD4.
- In het nog vast te stellen Grondstoffenplan 2022-2026 wordt een afvalscheidingspercentage van 80% en een hoeveelheid huishoudelijk afval (fijn én grof) van 100 kg per inwoner in 2025 nagestreefd.

Specifiek in 2022:

- Afvalsamenwerking Limburg (ASL) bereidt de aanbesteding van de verwerking van de 3 grote stromen huishoudelijk afval (restafval, GFT en PMD) voor, waarbij de volgende uitgangspunten en ambities worden gehanteerd: een toekomstbestendige samenwerking, een eerlijke en reële prijs, circulaire economie en CO²-reductie en maatschappelijke bijdrage.
- Een aantal veldwegen waarlangs veelvuldig illegale afvaldumpingen waargenomen worden halen we uit de roulatie voor auto's om op deze manier het aantal dumpingen te verminderen.

Risico's

De kosten voor afvalinzameling worden beïnvloed door zowel lokale als (inter)nationale ontwikkelingen, zoals aanbod diverse afvalstromen, grondstofprijzen, verbrandingsbelasting, etc.

Milieu

Wat willen we bereiken?

Goede balans tussen gezondheidsrisico's en maatschappelijke/economische ontwikkelingen, waarbij blootstelling aan milieuaspecten binnen de wettelijke kaders blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Uitvoeren van wettelijke milieutaken en een aantal niet- basistaken door de RUD Zuid-Limburg, op basis van het werk-programma 2022.
- Aanpak overlast gevende bedrijven: naast de inzet van de RUD ZL blijven we als gemeente ook inzetten op overlast gevende bedrijven. Deze inzet varieert van handhaving van vergunningen (incl. brandveiligheid), het tot stand brengen van dialoog tussen bedrijven en omgeving tot en met herzien van de vergunning en/of de toegestane activiteiten in het bestemmingsplan.
- Maatregelen nemen in het kader van het Actieplan EU-Richtlijn Omgevingslawaa, o.a. kijken naar een vrachtverbod op de doorgaande wegen en toepassing van geluid reducerend asfalt.

Specifiek in 2022:

- Continueren van de metingen luchtkwaliteit door de RUD ZL met hulp van de inwoners van de gemeente Voerendaal en komen tot afronding van het onderzoek.
- Uitvoering Reconstructie van de Heerlerweg (met o.a. geluidsreducerende maatregel) , cf. het STRIP 2020-2025.

Risico's

Overlast en milieurisico's hebben vaak een externe, niet te voorspellen, trigger. Hierdoor is er voortdurend een risico aanwezig dat er onvoorziene acties en middelen nodig zijn om risico's en overlast te beperken en/of op te heffen.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volksgezondheid en milieu				Bedragen x € 1.000			
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Volksgesondheid	443	505	551	575	571	570	567
Riolering	1.231	1.393	1.398	1.387	1.510	1.648	1.701
Afval	1.332	1.091	1.091	1.145	1.146	1.147	1.148
Milieubeheer	150	210	245	236	236	236	236
Begraafplaatsen en crematoria	16	18	18	18	18	18	18
Totaal lasten:	3.172	3.217	3.303	3.361	3.481	3.619	3.670
Baten:							
Volksgesondheid	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	1.735	1.884	1.889	1.844	1.965	2.107	2.156
Afval	1.595	1.415	1.415	1.486	1.485	1.487	1.487
Milieubeheer	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	20	17	17	17	17	17	17
Totaal baten:	3.350	3.316	3.321	3.347	3.467	3.611	3.660
Saldo programma	178	99	18	- 14	- 14	- 8	- 10

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

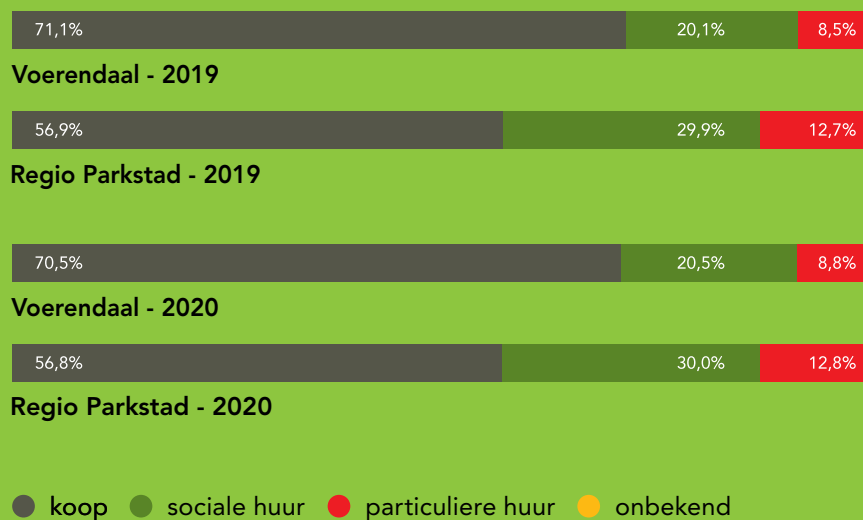
Wethouder

Peter Thomas

“De doorstroming op de woningmarkt is en blijft een belangrijk aandachtspunt. De gemeente zal ontwikkelingen van bouwplannen positief ondersteunen met inachtnaam van de afspraken zoals ze met de Provincie en de regio zijn gemaakt. In het komende jaar zullen dan ook diverse woningbouwplannen tot uitvoering komen.

De gemeente maakt zich op voor de komst van de nieuwe omgevingswet. Deze ingrijpende wetsverandering gaat ervoor zorgen dat iedereen straks een beter en eenvoudiger overzicht krijgt van wat mogelijk is in de ruimtelijke ordening. Als gemeente zorgen we ervoor dat wij als organisatie klaar zijn voor deze verandering.”

Woningen naar eigendom - Voerendaal %

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder P. Thomas
Wethouder R. Braun

Volkshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Voldoende aanbod van woningen afgestemd op veranderende woonwensen en -eisen en de bevolkings- en huishoudensopbouw.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Participeren in het programma Wonen & Herstructurering van de stadsregio Parkstad Limburg.
- Uitvoeren geactualiseerde Starterslening via SVn.
- Uitvoeren LLB-subsidie (levensloopbestendig maken particuliere koopwoningen).
- Monitoren van indicatoren zoals leegstand, ontwikkeling bevolking en huishoudens als input voor de beleidsevaluatie en -ontwikkeling.
- Jaarlijks overeenkomen en monitoren prestatieafspraken Woningstichting Vanhier Wonen / Huurdersbelangenvereniging Voerendaal.

Specifiek in 2022:

- Voorbereiden (planologisch) en / of mede mogelijk maken en ontwikkelen van woningbouwplannen met inachtnaam van de beleidslijn: "Ruim baan voor goede woningbouwplannen".

De belangrijkste locaties:

- Raadhuisplein 3 (realisatiefase 6 koopwoningen);
- Houtstraat / Dr.Poelsstraat (realisatiefase 20 sociale huurappartementen);
- Openclub Klimmen (vergunning proces);
- Klimmenderstraat 44-46 (in gebruik name woon-zorgcomplex);
- Valkenburgerweg 43-43a (vergunning proces en realisatiefase wooneenheden).

Daarnaast begeleiden we positief en actief de binnen de kaders van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) en de lokale woonvisie passend geachte initiatieven van particulieren en marktpartijen.

- Qua beleidsvoorbereiding zal met name aan de orde zijn:
 - herijking Omgevingsvisie (wonen gerelateerd);
 - een diversiteit aan te nemen besluiten in het kader van de inwerkingtreding Omgevingswet (wonen gerelateerd);
 - besluit inzake voortzetting subsidieregeling levensloopbestendig maken van bestaande koopwoningen;
 - actualisatie woningbehoefte-onderzoek (lokaal deel).
- In regionaal verband zal met name aan de orde zijn:
 - werking aan de regionale omgevingsvisie (woondeel);
 - actualisatie woningbehoefte-onderzoek (regionaal deel).

Risico's

De complexiteit van regelgeving, de veelheid aan onderzoeken en de daaruit voortvloeiende verplichtingen alsmede de juridische procedures en de beschikbare menskracht bepalen in wisselende hoedanigheid de haalbaarheid en doorlooptijd van zich aandienende plannen.

Ruimtelijke Ordening

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijke fysieke leefomgeving van hoge kwaliteit, waarbij rekening wordt gehouden met individuele en algemene belangen, die onder meer betrekking hebben op stedenbouw, landschap, milieu, leefbaarheid en economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Het actief participeren in het proces wanneer een bouwinitiatief wordt voorgelegd.
- Planologisch inpassen van passend geachte (ver-)bouw-initiatieven op basis van het vaststellen van bestemmingsplannen en/of het verstrekken van omgevingsvergunningen.
- De wettelijke bepalingen omtrent grondexploitatie worden toegepast, zodat gemeentelijke kosten op initiatiefnemers kunnen worden verhaald.

Specifiek in 2022:

- Qua beleidsvoorbereiding zal met name aan de orde zijn:
 - herijking Omgevingsvisie (ruimte gerelateerd);
 - een diversiteit aan te nemen besluiten anticiperend op de inwerkingtreding per 1 juli 2022 van de Omgevingswet (ruimte gerelateerd).
- In regionaal verband zal met name aan de orde zijn:
 - werking aan de regionale omgevingsvisie (ruimte deel);
 - participatie aan proces provinciale omgevingsvisie (ruimte deel).

Risico's

Er is nog steeds een bepaalde mate van onzekerheid over de kosten als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Zodra kosten aan de orde zijn en concreet te maken zijn, worden deze meegenomen in de p&c-cyclus. De kosten voor aansluiting op de provinciale VTH-applicatie zijn al eerder in de begroting verwerkt.

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Gemeente Voerendaal in 2040 energieneutraal door inzet op energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel:

- Continueren Zonnepanelenproject Parkstad.
- Ontwikkelen projecten t.b.v. verduurzaming, energiebesparing en energieopwekking.
- Energiecoöperatie: ondersteuning van initiatieven op het gebied van duurzaamheid.
- Continueren en promoten WoonWijzerWinkel Parkstad gericht op verduurzaming van particuliere woningen.

Specifiek in 2022:

- Participatie in proces uitwerking vastgestelde Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RESL);
- Participatie in proces voor het tot stand brengen van Klimaatadaptatieplan.
- Vervolg geven aan de in 2020 gestarte onderzoek naar verduurzaming van gemeentelijk vastgoed;
- Proces om te komen tot uitrol van de laadinfrastructuur voor e-cars.
- Proces om te komen tot uitvoering van vastgesteld RAK (Regionaal Afstemmings Kader), mede met omgevingsdialoog en kaders voor landschappelijke inrichting zonneweides.
- Vernieuwen en vaststellen van geluidskaders op regionaal (Parkstad) niveau om te voldoen aan de EU-richtlijn Omgevingslawaaier.

Risico's

De organisatie van het Duurzaamheidsfestival zal sterk onderhevig zijn aan de ontwikkelingen en mogelijke beperkingen van de COVID-19-pandemie. Indien noodzakelijk of wenselijk zullen we het programma aanpassen of er voor kiezen het gehele festival te verschuiven naar een later moment.

Wat mag het kosten?

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van dit programma.

Op grond van de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma (hoofdtakveld) groter dreigt te worden dan 10% of € 50.000, het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						<i>Bedragen x € 1.000</i>	
	Realisatie 2020	Raming 2021	Raming 2021 na wijziging	Raming 2022	Raming 2022	Raming 2024	Raming 2025
Lasten:							
Ruimtelijke ordening	471	352	354	646	530	509	470
Grondexploitatie	0	0	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	653	560	569	622	607	572	575
Totaal lasten:	1.124	912	923	1.268	1.137	1.081	1.045
Baten:							
Ruimtelijke ordening	37	20	20	20	20	20	26
Grondexploitatie	0	0	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	252	151	134	72	72	72	72
Totaal baten:	289	171	154	92	92	92	98
Saldo programma	- 835	- 741	- 769	-1.176	-1.045	- 989	- 947

Voor een toelichting op de voornaamste mutaties t.o.v. de bijgestelde begroting 2021 wordt verwezen naar deel 4 (financiële begroting).

Financiële recapitulatie

Een totaaloverzicht van de voor de realisatie van de programma's benodigde middelen geeft het volgende beeld:

Begroting 2022 – 2025				<i>Bedragen * 1.000</i>		
Programma's	Lasten 2022	Baten 2022	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Bestuur en ondersteuning	2.007	94	-1.913	-1.967	-1.991	-2.148
Veiligheid	1.344	5	-1.339	-1.373	-1.387	-1.403
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.138	47	-2.091	-2.158	-2.190	-2.280
Economie	273	62	-211	-194	-194	-194
Onderwijs	995	184	-811	-1.308	-908	-956
Sport, cultuur en recreatie	2.731	227	-2.504	-2.438	-2.409	-2.480
Sociaal domein	10.710	1.965	-8.745	-8.563	-8.482	-8.432
Volksgesondheid en milieu	3.361	3.347	-14	-14	-8	-10
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.268	92	-1.176	-1.045	-989	-947
Subtotaal programma's	24.827	6.023	-18.804	-19.060	-18.558	-18.850
Algemene dekkingsmiddelen	102	22.027	21.925	21.736	21.710	21.925
Overhead	3.370	2	-3.368	-3.354	-3.469	-3.432
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31	-31	-31	-31
Saldo van baten en lasten	28.330	28.052	-278	-709	-348	-388
Mutaties reserves	104	432	328	802	407	413
Begrotingssaldi 2022 – 2025	28.434	28.484	50	93	59	25

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lokale heffingen:				
- OZB woningen	2.383.180	2.455.185	2.523.368	2.583.352
- OZB niet-woningen	520.379	523.972	523.972	523.972
- Hondenbelasting	0	0	0	0
- Toeristenbelasting	60.900	60.900	60.900	60.900
Algemene uitkering (inclusief integratie- en decentralisatie uitkeringen)	18.813.673	18.587.328	18.595.062	18.806.135
Dividend	160.955	160.955	160.955	160.955
Saldo financieringsfunctie	29.917	100.418	219.914	255.951
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	21.969.004	21.888.758	22.084.171	22.391.265

Deel 3

\ Paragrafen

De paragrafen gaan met name in op de middelen, die van belang zijn voor de bestuurskracht van de gemeente. De paragrafen geven inzicht in de interne organisatie en de maatregelen en het beleid dat daarbij wordt gehanteerd om de gemeentelijke taken en doelrealisatie te ondersteunen.

Achtereenvolgens zullen de volgende (grotendeels verplicht voorgeschreven) paragrafen de revue passeren:

- Bedrijfsvoeringgericht op de interne organisatie
- Grondbeleidgericht op de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
- Lokale heffingengericht op de gemeentelijke belastingen
- Onderhoud kapitaalgoederengericht op de gemeentelijke eigendommen
- Financieringgericht op de financieringsmogelijkheden
- Verbonden Partijengericht op de gemeentelijke samenwerkingsverbanden
- Weerstandsvermogen & risicobeheersinggericht op de financiële positie
- Open Club Klimmengericht op de realisatie van de Open Club Klimmen

\ Paragraaf: bedrijfsvoering

Aantal fte's

74

Papiergebruik (pakken à 500 vel)

400

Gemiddelde leeftijd medewerker

46

Aantal dossiers per jaar

6024

Aantal opleidingen

79

Aantal gereden km e-cars

4.500 km

Inhoud

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met deze beschrijving wordt inzichtelijk op welke wijze doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma's.

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf bevat informatie over de belangrijkste aspecten van bedrijfsvoering binnen onze gemeente:

- Personeel en Organisatie
- Informatiemanagement
- Juridische zaken
- Financiën en Control

Personeel en Organisatie

Organisatie ontwikkeling

De basis voor de ontwikkeling van gemeentelijke organisatie is de bestuurlijke koers van de gemeente Voerendaal: de concrete doelen die het bestuur wil realiseren en de positie die het bestuur wenst in te nemen, zowel in de regio als in de lokale gemeenschap. Uiteraard passend binnen de trends en ontwikkelingen van deze tijd inclusief de dynamiek, die een nieuwe bestuursperiode met meeneemt.

In 2020-2021 is de eerste aanzet gedaan om de organisatie op orde te houden in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Met de omvang van Voerendaal en de krapte op de arbeidsmarkt is het een grote uitdaging om de organisatie op sterkte te houden: deze uitdaging zal de komende jaren blijven, waarbij nadrukkelijk aandacht zal worden besteed om de kwetsbaarheid van de organisatie te beperken. Centraal staat dat als het medewerkers goed gaat, het de organisatie ook goed gaat. En als medewerkers groeien, groeit de organisatie en zijn we in staat om bestuurlijke doelen te realiseren.

Het management heeft een aantal aandachtspunten benoemd, die de komende jaren worden opgepakt als onderdeel van de organisatievisie Vitaal en Verbonden. Denk daarbij aan onderwerpen als dienstverlening, bereikbaarheid, diverse p-zaken (waarderingsbeleid, werkplekconcept, opleidingsplan), hoe werken wij (intern/extern) samen, projectmatig werken, digitaal procesgericht werken, datagedreven werken, meervoudig datagebruik, duurzaamheid, verbeterpunten p&c-cyclus, proces bestuurlijke besluitvorming, invulling intern consuleren en veranderingen als gevolg van de Omgevingswet. In 2022 wordt daarmee uitvoering gegeven aan de organisatievisie Vitaal en Verbonden. Specifiek zal onder meer worden gefocust op het dienstverleningsconcept, duurzame inzetbaarheid en de P&C-cyclus naast de dynamiek die de omgevingswet meebrengt.

Informatiemanagement

In 2021 is het project Kwaliteit, Informatiebeheer en Processen gestart, dit project loopt tot eind 2022. Doel van dit project is het vormgeven van proces- en informatiebeheer op een manier waarbij medewerkers zo goed mogelijk gefaciliteerd worden in hun functioneren. Dit doen we indirect door het realiseren van de volgende subdoelen:

- Grip op processen:
Continu status en voortgang in beeld hebben van processen in de organisatie
- Duidelijkheid van rollen en verantwoordelijkheden binnen informatiebeheer
- Duurzaam toegankelijke informatie:
informatie is vanaf het moment van ontstaan, op een gebruiksvriendelijke manier, beschikbaar en bruikbaar voor iedereen die daar recht op heeft en voor zolang noodzakelijk is
- Voldoen aan wet en regelgeving BIO, AVG, Archiefwet, WOO et cetera.

Juridische zaken

De werkzaamheden bestrijken een breed terrein. Het betreft onder meer het afwikkelen van bezwaarschriften, pre-mediation, contractenbeheer, interne advisering over taken die het primaire proces overstijgen (Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Openbaarheid van Bestuur, verordeningenbeheer), gebruik van kennissystemen en privaatrechtelijke aangelegenheden. Integrale juridische kwaliteitszorg c.q. het verbeteren van de juridische kwaliteit wordt zoveel mogelijk in lopende processen opgepakt.

Bezwaarschriften

Ten behoeve van de behandeling van bezwaarschriften van zowel de gemeente Voerendaal als de gemeente Simpelveld functioneert sinds 1 januari 2019 een gezamenlijke externe bezwaarschriftencommissie.

Onderstaand een overzicht van de ingediende bezwaarschriften van de afgelopen jaren:

	2017	2018	2019	2020	2021 (tot 1 sept)
Totaal ingediend	85	46	33	71	48
Niet-ontvankelijk	2	4	1	32	3
Gegronde	0	1	2	2	0
Ongegronde	28	33	25	24	35
Ingetrokken	53	6	5	11	3
Doorgestuurd	2	2	0	2	0
Nog in behandeling	0	0	0	0	7

Het aantal bezwaarschriften wisselt nogal in de afgelopen jaren. Vaak zijn specifieke projecten of activiteiten in een jaar verantwoordelijk voor een hausse aan bezwaarschriften. Zo leidde bijvoorbeeld in 2020 het evenement Wijnrestaurant op het land en in 2021 de omgevingsvergunning voor de bouw van appartementen in Klimmen tot een groter aantal bezwaarschriften. In 2022 worden geen ontwikkelingen voorzien waarvan op voorhand duidelijk is dat deze leiden tot een toename van het aantal bezwaarschriften.

Van Wet openbaarheid van bestuur naar Wet open overheid

Naar verwachting wordt de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) in 2022 vervangen door de Wet open overheid (WOO). Deze wet is in januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en wordt in september 2021 besproken in de Eerste Kamer. Voor gemeenten betekent de WOO nogal wat. Zo worden zij verplicht documenten in elf categorieën actief en snel openbaar te maken. Dat betekent: niet meer wachten tot ernaar wordt gevraagd. Daarnaast verplicht de WOO gemeenten hun informatiehuishouding op orde te brengen. Dat is overigens ook al geregeld in de Archiefwet, die stelt dat gemeenten hun documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat moeten bewaren. Naar verwachting treedt de WOO medio 2022 in werking.

Voor de implementatie en uitvoering van de WOO heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld en toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om incidentele middelen voor de periode 2022 t/m 2026 bestemd voor het verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie én structurele middelen bestemd voor de actieve openbaarmaking van de informatie-categorieën zoals genoemd in de WOO, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Financiën en Control

Ons handelen is erop gericht om onze financiële huishouding gezond te houden. Juist in tijden waarin het financieel economisch onzeker is, is het belangrijk de basis op orde te hebben.

Uit het door de provincie in 2020 uitgevoerde verdiepingsonderzoek is gebleken dat deze basis tot op heden voldoende tot goed is. In de voorliggende begroting zijn de aandachtspunten / verplichtingen uit de begrotingsbrief 2022 van de Provincie verwerkt.

Toerekening van kosten

Conform het BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) worden kosten zoveel mogelijk toegerekend aan de afzonderlijke taakvelden. De resterende kosten welke niet direct zijn toe te rekenen aan de afzonderlijke taakvelden zijn verantwoord op het taakveld "overhead".

Meerjarig financieel overzicht kosten overhead

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Niet direct aan taakvelden toe te rekenen salariskosten	1.934.033	1.939.100	2.058.600	2.020.600
Huisvesting gemeentehuis	233.917	233.379	232.841	232.303
Informatievoorziening & automatisering	643.242	639.763	639.635	639.579
Informatiebeveiliging & privacy	10.500	10.500	10.500	10.500
Facilitaire zaken	97.289	96.016	95.903	96.581
Documentaire informatievoorziening	90.170	84.670	75.170	69.670
Overige personeelskosten	227.825	219.725	224.725	219.725
Abonnementen en boekwerken	6.750	6.750	6.750	6.750
Ondernemingsraad	3.300	3.300	3.300	3.300
Verzekeringen	39.320	39.320	39.320	39.320
Voorlichting en communicatie	59.100	59.100	59.100	59.100
Burgeronderzoeken	1.263	1.263	1.263	11.263
Mobiliteit e-cars en e-bikes	21.582	21.582	21.582	21.582
Totaal raming overhead	3.368.291	3.354.468	3.468.689	3.430.273

Rechtmatigheidsverantwoording

De wetgeving omtrent de rechtmatigheidsverantwoording zal worden aangepast. Bij de aanpassing van de wetgeving gaat het onder meer om een aanpassing van de Gemeentewet en Provinciewet, maar ook om lagere regelgeving, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO). Met deze verandering beoogt de wetgever dat de verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid bij het college komt te liggen. Hierdoor krijgt het gesprek tussen college en gemeenteraad over de rechtmatigheid en de kwaliteit van het onderliggende systeem van sturing en beheersing nadrukkelijker de aandacht in het debat.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording die zelfstandig door het college van B&W moet worden afgegeven is opgeschoven en voorzien vanaf het boekjaar 2022. Hiermee legt het college aan de gemeenteraad expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van alle transacties die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is de eerste stap in de ontwikkeling van de op termijn door het college af te geven in control statement over beleid en bedrijfsvoering.

Met de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt ook de controle(verklaring) van de accountant. Deze beperkt zich tot de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Ter voorbereiding op de in het jaarverslag 2022 verplichte expliciete rechtmatigheidsverantwoording wordt voor de interne organisatie een Plan van Aanpak (implementatieplan) opgesteld dat inzicht biedt in wat deze rechtmatigheidsverantwoording, “het in control statement” en alles wat erbij hoort betekent voor de organisatie. Dit zal in samenwerking met onze accountant worden opgepakt. Tot dusver is het College en de auditcommissie geïnformeerd middels een presentatie over de invoering en inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording.

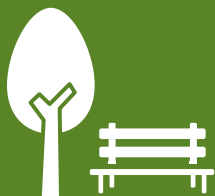
Het borgen van de kwaliteit van sturing en beheersing in de organisatie vraagt ook om (door)ontwikkeling van de control- en auditfunctie tot een volwaardige professionele functie die voldoet aan de geldende standaarden. Met deze (door)ontwikkeling én de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording / neemt de afhankelijkheid van de externe accountant af. De auditfunctie beoordeelt jaarlijks, op basis van een door het college vast te stellen auditplan, de kwaliteit van sturing en beheersing binnen de organisatie en rapporteert de bevindingen met een interne management letter aan directie en college.

\ Paragraaf: grondbeleid

Grondoppervlak gemeente

31,5 km²

Plantsoenen

224.814 m²

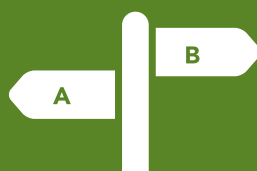
Grasvlakte buitengebied

586.846 m²

Grondprijs niet-strategische grond

€ 113,45 p/m²

Verharde wegen

153 km

Watergangen

70.658 m²

Wat is ons uitgangspunt?

Duidelijke kaders scheppen voor de aan- en verkoop, de verpachting en het in gebruik geven van gronden teneinde een solide basis te creëren voor vastgoedontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van openbare ruimte en infrastructuur. De huidige grondnota geldt daarbij nog steeds als een document dat richting en houvast biedt en in de praktijk voldoende toegesneden blijkt op de actualiteit. Er bestaat vooralsnog dan ook geen dringende noodzaak tot een grondige herziening van dit document.

In het vigerende grondbeleid is primair gekozen voor het hanteren van een passief (faciliterend) grondbeleid bij niet-strategische inbreidingsgebieden, uitbreidingsgebieden en herstructureringsgebieden. Bij strategische inbreidings-, uitbreidingsgebieden en herstructureringslocaties wordt daarentegen een actieve gemeentelijke rol op het gebied van grondverwerving overwogen. Indien bij actief grondbeleid grote bedragen gemoeid zijn en/of aanzienlijke risico's gelopen worden, wordt de gemeenteraad betrokken bij het proces. Als de gemeente kiest voor een actieve rol bij de verwerving van gronden wordt in eerste instantie ingezet op minnelijke grondverwerving. Verder wordt per casus waar actief grondbeleid wordt toegepast beoordeeld of er een voorkeursrecht wordt gevestigd en/of er een onteigeningsprocedure wordt opgestart.

Ten aanzien van het verkopen van gronden kiest de gemeente Voerendaal in beginsel voor een restrictief passief verkoopbeleid. Na vervaardiging van de 'strategische grondenkaart' vormt deze kaart de basis om te bepalen of al dan niet meegewerkt wordt aan grondverkoop. Daarnaast kan overwogen worden om gronden die geen strategische waarde hebben actief te verkopen. Indien de gemeente af te stoten bouwgrond in eigendom heeft, zal eveneens een actief verkoopbeleid gevolgd worden.

Voor wat betreft het vestigen van zakelijke rechten, in gebruik geven, verhuren en verpachten van gronden voert de gemeente een terughoudend beleid. Daar waar mogelijk en wenselijk gaat de voorkeur uit naar verkoop, boven het vestigen van zakelijke rechten, in gebruik geven of verhuren en verpachten van gronden.

In 2017 is gestart met het inventariseren van oneigenlijk grondgebruik. Uitgangspunt daarbij is dat de strategische gronden actief worden terug verworven en niet-strategische gronden in aanmerking kunnen komen voor overdracht. De agenda van (infrastructurale) onderhouds- en herstructureringsprojecten bepaalt ook de volgorde waarin de (deel-)percelen die oneigenlijk in gebruik zijn worden beoordeeld en vastgelegd.

Wat zijn onze aandachtsgebieden?

Structureel is er een viertal aandachtsgebieden:

a. Verkoop van grond

De gemeente hanteert in beginsel een restrictief passief verkoopbeleid. Voor gronden zonder strategische waarde wordt evenwel een actief verkoopbeleid gevolgd.

b. Aankoop van grond

Enkel bij strategische inbreidings-, uitbreidings- en herstructureringsgebieden geldt een actief grondbeleid.

c. Verhuren en verpachten van grond

De gemeente houdt vast aan een terughoudend beleid inzake het vestigen van zakelijke rechten, verhuren en verpachten waarbij – indien mogelijk en wenselijk – de voorkeur uitgaat naar verkoop.

d. In gebruik geven van grond

Controle op oneigenlijk gebruik van gemeentegrond vormt een vast onderdeel in de voorbereiding op (infrastructurele) onderhouds- en herstructureringswerkzaamheden. Bij constatering van oneigenlijk gebruik zal per (deel-)perceel de wenselijkheid en geschiktheid van de ingebruikname beoordeeld worden en zo nodig in een overeenkomst vastgelegd worden.

Risico's, reserves en winstneming

Grondbeleid kan een grote financiële impact hebben. De eventuele baten maar ook financiële risico's zijn van invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Risico's kunnen worden gelopen onder meer ten gevolge van of vloeien voort uit:

- Veranderende marktomstandigheden.
- Conjuncturele ontwikkelingen en renterisico's.
- Het niet of niet tijdig kunnen verwerven van grond in uitbreidingslocaties.
- Milieurisico's (bodemverontreiniging).
- Planologische en overige juridische knelpunten.
- Onvoorziene afwijkingen in financiële dan wel in tijdtechnische zin ten opzichte van de exploitatie-berekening.

De gemeente Voerendaal streeft er naar dat de exploitaties over het te voeren grondbeleid tenminste kostendekkend zijn. Grondbeleid is niet bedoeld voor het vullen van begrotingstechnische gaten op andere terreinen dan exploitaties (dit zou namelijk een kwetsbare afhankelijkheid inhouden). Dat wil zeggen dat over een periode van enkele jaren de te maken kosten in balans zijn met de opbrengsten. Naast het feit dat er geen rentetoerekening plaats vindt op gronden en wordt afgezien van het toerekenen van uren aan de grondexploitatie worden twee uitgangspunten gehanteerd:

a. In financiële zin wordt uitgegaan van het realiseren van minimaal sluitende exploitaties.

Bij planontwikkelingen en exploitatieberekeningen wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te minimaliseren. Desalniettemin zal de gemeente Voerendaal moeten blijven investeren in het behouden van een aantrekkelijk woonklimaat. De financieel-economische crisis en daaruit voortkomende woningmarktproblemen, de demografische transitie, de provinciale woonverordening alsmede het grote aandeel particulier woningbezit binnen de gemeente vragen meer dan eens om een continue en samenhangende actieve sturing en regierol van de gemeente, maar maakt dit ook des te moeilijker vanuit grondbeleid.

- b. In juridische zin worden bij nieuwe grondexploitaties overeenkomsten met de initiatiefnemers afgesloten, de zogenaamde anterieure overeenkomsten, waarbij gemeentelijke belangen afgedekt zijn.**

Het gaat hierbij met name om de realisatie van een op het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid afgestemd woningbouwprogramma, kwaliteitsgaranties voor de infrastructuur, vergoedingen voor ambtelijke inspanningen en bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen. Planologische risico's in de vorm van planschade worden doorgaans ten laste van de ontwikkelende partij neergelegd.

Lopende (bouw)grondexploitaties inclusief resultaatverwachting

Onderstaand volgt een opsomming van de onderhanden zijnde projecten van de gemeente Voerendaal, waarin de gemeente een grondpositie heeft.

In 2022 is bijzondere aandacht voor:

- a. Herontwikkeling percelen Lindelauffer gewande 54-60. De percelen zullen worden verkocht als bedrijfskavel(s).
- b. Hoek Houstraat - Dr. Poelsstraat. De planvorming voor woningbouw is samen met de Woningstichting Voerendaal opgepakt.
- c. Locatie Raadhuisplein 3. De locatie zal worden verkocht als woningbouwlocatie en zal worden ontwikkeld.
- d. Ontwikkeling locatie gymzaal Ubachsberg. Dit is een potentiële woningbouwlocatie; het project is nog in een verkennend stadium.

Bijzonderheden:

In 2020 heeft de gemeente het perceel aan de Bergseweg 109 in eigendom gekregen. De herontwikkeling hiervan is momenteel nog niet geprogrammeerd.

Risico's, reserves en winstnemering

De gemeente Voerendaal streeft er naar dat de exploitaties over het te voeren grondbeleid tenminste kostendekkend zijn. Voorts geldt dat er geen rentetoerekening plaats vindt op gronden. Naast deze financiële uitgangspunten worden middels anterieure overeenkomsten ook de juridische gemeentelijke belangen en risico's afgedekt. Het gaat hierbij met name om kwaliteitsgaranties voor de infrastructuur, vergoedingen voor ambtelijke inspanningen en bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen. Planologische risico's in de vorm van planschade worden ten laste van de ontwikkelende partij neergelegd.

\ Paragraaf: lokale heffingen

Toeristenbelasting

€ 1,45

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

+ 12,3%

Verwacht aantal uitgegeven rijbewijzen

1200

Bruto jaarinkomen inwoner

€ 28.000

Ledigen container

+ 0%

Bouwleges

62.000

Inhoud

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de **besteding is gebonden** aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de **besteding ongebonden** is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- Rechtsgronden van gemeentelijke belastingen.
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen.
- De gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2022.
- Ontwikkeling van de lokale lastendruk.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
- In de begroting opgenomen tarieven lokale heffingen 2022-2025.

Beleidskaders

Rechtsgronden Lokale heffingen

De lokale heffingen worden geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	10 december 2020	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	10 december 2020	Per persoon per overnachting
Hondenbelasting	10 december 2020	Aantal honden, tarief is progressief

II. Gebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	10 december 2020	Vast tarief per perceel
Afvalstoffenheffing	10 december 2020	Vast tarief per perceel. Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie)
Marktgeld	10 december 2020	Los tarief per m ² /dag of vast tarief per m ² /jaar
Leges	10 december 2020	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Lijkbezorgingsrecht	10 december 2020	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

Gemeentelijk beleid lokale heffingen

Om een sluitende begroting te kunnen presenteren wordt het volgende stramien voor het gemeentelijk dekkingsplan gehanteerd:

- Ombuigingen en beperkingen van beleid.
- Kostendekkend maken van tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing).
- Incidentele inzet van reserves.
- Belastingverhogende maatregelen, waarbij de tarieven voor de burger zo laag mogelijk moeten worden gehouden.

I. Ongebonden heffingen

Onroerende zaakbelastingen (ozb)

Belastingverhogende maatregelen zijn dus één van de middelen om een sluitende begroting te presenteren.

Om dit te kunnen realiseren is er onder andere voor gekozen om conform de vorige meerjarenraming

- De ozb voor woningen in 2022 en volgende jaren met 2% te verhogen.
- De ozb voor niet-woningen in 2022 en volgende jaren niet te verhogen.

Rekening houdende met bovenstaande en uitgaande van gelijkblijvende WOZ-waarden levert dit onderstaande tariefmutaties voor 2022 en volgende jaren op:

Belastingsoort	Tarief 2021	Tarief 2022 (*)	Tarief 2023	Tarief 2024	Tarief 2025
Eigenaar woningen	0,157189%	0,160160%	0,163363%	0,166630%	0,169963%
Eigenaar niet-woningen	0,279480%	0,275487%	0,275487%	0,275487%	0,275487%
Gebruiker niet-woningen	0,208386%	0,203540%	0,203540%	0,203540%	0,203540%

* De % verhoging van de tarieven 2022 t.o.v. 2021 wijkt af omdat de daadwerkelijk WOZ-waarde in 2021 hoger was dan begroot. Verdere uitwerking en toelichting op deze opbrengsten treft u aan onder programma 'Bestuur en ondersteuning'.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt gezien als ongebonden heffing en dus net zoals de OZB aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel. In 2020 hebben ruim 41.000 overnachtingen plaatsgevonden. In 2020 hebben 41.000 overnachtingen plaatsgevonden; een daling van 3.000 ten opzichte van 2019 (wellicht ten gevolge van de coronapandemie). Voor 2022 zijn net zoals voor 2021 42.000 overnachtingen begroot en het tarief zal onveranderd € 1,45 bedragen.

Verdere uitwerking en toelichting op deze opbrengsten treft u aan onder programma Economie.

Hondenbelasting

Met de raad is de afspraak gemaakt dat, zodra de meerjarenraming hiertoe ruimte geeft, de hondenbelasting zou worden afgeschaft. Aangezien de begroting 2022-2025 meerjarig sluitend is, zal met ingang van 2022 géén hondenbelasting meer worden geheven.

II. Gebonden heffingen

Voor wat betreft rioolheffing en afvalstoffenheffing worden in de gemeente Voerendaal 100% kostendekkende tarieven nagestreefd. Dit betekent dat alle kosten die gemaakt worden voor het afvoeren/verwerken van het afval en de kosten i.v.m. het onderhoud aan en de aanleg van riolering volledig op de burgers wordt doorbelast. Om fluctuaties in het rioolheffingstarief te voorkomen wordt er gebruik gemaakt van een egalisatievoorziening rioolheffing.

Afvalstoffenheffing

In 2022 blijven de tarieven voor het lediging van GFT- en restafval containers ongewijzigd. Het apart inzamelen van zakken met PMD-afval blijft ook in 2022 1 x per 2 weken plaatsvinden terwijl het (in 2018 ingevoerde) 1 x per 4 weken ledigen van restafval-containers ook gehandhaafd blijft. Onderstaand de ledigingstarieven voor 2022:

140 respectievelijk 240 liter container GFT-afval
140 respectievelijk 240 liter container restafval
Afvalzak (inzamelsysteem of gekenmerkte huisvuilzak)

€ 1,50 respectievelijk € 2,00 per aanbieding
€ 6,45 respectievelijk € 8,75 per aanbieding
€ 1,60 per aanbieding

Voor wat betreft het vaststellen van het vaste deel is iedere gemeente autonoom. Hiermee kunnen de kosten van Rd4 (behoudens de kosten voor de verwerking van rest- en gft-afval) en diverse (interne) gemeentelijke kosten verrekend worden. Bij vaste kosten moet gedacht worden aan kosten van de reinigingsdienst Rd4 zoals wagenpark, loonkosten, onderhoud en administratieve kosten, maar ook de kosten van de gemeente zelf (personeel, veegkosten, software etc.). Uit onderzoek blijkt dat de meeste Rd4 gemeenten kiezen voor één vast tarief. Het tarief voor 2022 stijgt van € 178,01 naar € 188,25.

Meer detail info over afvalinzameling treft u aan in programma Volksgezondheid en Milieu.

Rioolheffing

De ramingen betreffende kosten van instandhouding van riolen en rioolgemaal zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De tarieven rioolheffing worden bepaald aan de hand van. rioolkostendekkingsplan, waarbij toevoeging dan wel onttrekking aan de egalisatievoorziening riolering plaatsvindt bij een batig c.q. nadelig exploitatiesaldo.

In de voorliggende meerjarenbegroting bedraagt het tarief voor 2022 € 295,00. In 2023 en 2024 bedraagt het tarief € 345,00 en in 2025 € 353,00.

Marktgelden

Marktgelden dienen om de kosten van de markt te dekken. Tarieven worden zowel geheven voor losse standplaatsen alsook voor vast aangewezen plaatsen. Voor 2022 worden de tarieven niet verhoogd.

Leges

De leges dienen om de kosten van de verleende diensten te dekken. In 2022 worden de legestarieven niet verhoogd met uitzondering van enkele incidentele leges welke worden aangepast tot gemiddelde tariefhoogtes van omliggende gemeenten of tot kostendekkendheid.

Lijkbezorgingsrecht

Op de gemeentelijke begraafplaats aan het Kerkplein in Voerendaal bestaat de mogelijkheid om begraven of bijgezet te worden. De kosten voor het begraven/bijzetten en de onderhoudskosten van de algemene begraafplaats worden middels maximaal kosten-dekkende leges in rekening gebracht. De huidige tarieven worden voor 2022 niet verhoogd.

Gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2022

Raming belasting- en legesopbrengsten 2022

Belastingsoort				Totaal
Onroerende zaakbelasting	WOZ-waarde	Aantal	Tarief in %	Netto opbrengst
Eigenaar-woning	1.488.000.000		0,160160	€ 2.383.000
Eigenaar-niet woning	119.000.000		0,275487	€ 328.000
Gebruiker-niet woning	94.600.000		0,203540	€ 193.000
				€ 2.904.000
Toeristenbelasting				
Overnachtingen		42.000	€ 1,45	€ 61.000
Rioolheffing				
Rioolplichtige percelen		5.850	€ 295,00	€ 1.726.000
Afvalstoffenheffing				
Afvalplichtige percelen		5.600	€ 188,25	€ 1.054.000
Aantal ledigingen:				
140 liter container restafval		12.000	€ 6,45	€ 77.000
240 liter container restafval		26.000	€ 8,75	€ 228.000
140 liter container GFT-afval		24.000	€ 1,50	€ 36.000
240 liter container GFT-afval		36.000	€ 2,00	€ 72.000
60 liter (huisvuilzak)		12.000	€ 1,60	€ 19.000
				€ 1.486.000
Lijkbezorgingsrechten				
Begraving persoon		3	€ 1.959,70	€ 6.000
Bijbegraving persoon		5	€ 1.002,00	€ 5.000
Verlenging grafhuur		15	€ 198,40	€ 3.000
Bijzetting urnenmuur		3	€ 1.102,55	€ 3.000
				€ 17.000
Legesopbrengst				
Bouw- en woningtoezicht				€ 62.000
Secretarieleges(publieksbalie)				€ 130.000
Leges bestemmingsplannen				€ 20.000
				€ 212.000
Totale opbrengsten gemeentelijke heffingen en leges 2021				€ 6.406.000

Meerjarige doorkijk in belangrijkste belastingtarieven en -opbrengsten (periode 2021-2025)

Belastingtarieven per eenheid

Belastingsoort	2021	2022 (*)	2023	2024	2025
OZB					
Tarief Woning (eigenaar)	0,157189%	0,160160%	0,163363%	0,166630%	0,169963%
Stijging OZBE woning t.o.v. jaar (n-1)		1,9%	2%	2%	2%
Tarief Niet-woning (eigenaar)	0,279480%	0,275487%	0,275487%	0,275487%	0,275487%
Stijging OZBE niet-woning t.o.v. jaar (n-1)		-1,4%	0%	0%	0%
Tarief Niet-woning (gebruiker)	0,208386%	0,203540%	0,203540%	0,203540%	0,203540%
Stijging OZBG niet-woning t.o.v. jaar (n-1)		-2,3%	0%	0%	0%
Begrote opbrengst (x € 1.000)	€ 2.857	€ 2.903	€ 2.979	€ 3.047	€ 3.107
Rioolheffing					
Vastrecht per perceel	€ 295	€ 295	€ 345	€ 345	€ 353
Begrote opbrengst in (x € 1.000)	€ 1.711	€ 1.726	€ 2.018	€ 2.018	€ 2.065
Afvalstoffenheffing					
Vastrecht per perceel	€ 178	€ 188	€ 188	€ 188	€ 188
Begrote opbrengst in (x € 1.000)	€ 1.415	€ 1.486	€ 1.486	€ 1.486	€ 1.486
Toeristenbelasting					
Aantal overnachtingen	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Begrote opbrengst in	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000
Lijkbezorgingsrechten					
Aantal (bij)begravingen en bijzettingen	11	11	11	11	11
Begrote opbrengst in	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000
Legesopbrengsten					
Bouw- Bouw- en woningtoezicht	€ 132.000	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000
Secretarieleges(publieksbalie)	€ 140.000	€ 130.000	€ 130.000	€ 126.000	€ 120.000
Leges bestemmingsplannen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

* de % verhoging van de OZB-tarieven 2022 t.o.v. 2021 wijkt af omdat de daadwerkelijk WOZ-waarde in 2021 hoger was dan begroot.

Kostenonderbouwing gebonden heffingen

Berekening kostendekkendheid tarieven riolen

Kosten taakveld(en), inclusief rente	1.222.768
Inkomsten taakvelden, exclusief heffing	0
Netto kosten taakvelden	1.222.768
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	192.388
Salariskosten	345.040
BTW	91.443
Totale kosten	1.851.639
Opbrengst heffingen	1.725.750
Inzet egalisatiereserve riolen	125.889
Dekkingspercentage	100%

De rioolheffing is gebaseerd op een meerjarig kostendekkingsplan. Tekorten c.q. verschotten in enig jaar worden gecompenseerd door een aanwending c.q. toevoeging aan de egalisatievoorziening riolen. Op basis hiervan is sprake van 100% kostendekkendheid. Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendekkendheid tarieven inzameling huishoudelijk afval

Kosten taakveld(en), inclusief rente	1.234.848
Inkomsten taakvelden, exclusief heffing	0
Netto kosten taakvelden	1.234.848
Toe te rekenen kosten:	
Overhead inclusief rente	14.760
BTW	236.676
Totale kosten	1.486.284
Opbrengst heffingen	1.486.284
Dekkingspercentage	100%

Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendekkendheid tarieven Burgerzaken

Kosten inclusief rente	
→ Gemeentelijke bevolkingsadministratie	17.377
→ Burgerlijke stand	1.750
→ Reisdocumenten	15.765
→ Rijbewijzen	20.120
→ Aan taakveld "burgerzaken" rechtstreeks toegerekende salariskosten	182.700
→ Omgevingsvergunningen	11.000
→ Aan taakveld "wonen en bouwen" rechtstreeks toegerekende salariskosten	419.200
→ Bestemmingsplannen	7.800
→ Aan taakveld "ruimtelijke ordening" rechtstreeks toegerekende salariskosten	419.400
→ Overige leges (vergunningen & ontheffingen / GPK)	6.815
Inkomsten, exclusief heffingen	
→ Gemeentelijke bevolkingsadministratie	0
→ Burgerlijke stand	0
→ Reisdocumenten	0
→ Rijbewijzen	0
→ Omgevingsvergunningen	0
→ Overige leges	0
Netto kosten taakvelden	1.101.927
Toe te rekenen kosten:	
Overhead inclusief rente	0
BTW	0
Totale kosten	
Opbrengst heffingen	
→ Gemeentelijke bevolkingsadministratie	20.603
→ Burgerlijke stand	12.877
→ Reisdocumenten	32.226
→ Rijbewijzen	54.925
→ Omgevingsvergunningen	62.000
→ Bestemmingsplannen	20.000
→ Overige leges	8.403
Totale inkomsten	211.034
Dekkingspercentage	19%

Omdat het dekkingspercentage bij tarieven burgerzaken al ruim beneden de 100% ligt is verdere toerekening van overhead en BTW achterwege gelaten.

Ontwikkeling van de totale lastendruk

Vergelijking lastendruk omliggende gemeenten

Bij de bepaling van de lastendruk van de gemeente Voerendaal is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 264.000 (bron: belastingoverzicht 2021 Provincie Limburg). Aangaande de variabele afvalstoffenheffing is uitgegaan van een gemiddeld huishouden met een ledigingsaanbod van 10 kleine containers restafval en 8 kleine containers groenafval op jaarbasis.

Ontwikkeling lokale lastendruk (mph) Voerendaal 2021-2025

Soort belasting	2021	2022	2023	2024	2025
OZB-eigenaar	€ 415	€ 423	€ 431	€ 440	€ 449
Afvalstoffenheffing	€ 255	€ 265	€ 265	€ 265	€ 265
Rioolheffing	€ 295	€ 295	€ 345	€ 345	€ 353
Totaal	€ 965	€ 983	€ 1.041	€ 1.050	€ 1.067
Relatieve wijziging t.o.v. 2021	100%	102%*	108%*	109%*	111%*

* De stijging van de lastendruk vanaf 2023 is het gevolg van de verhoging van de rioolheffing zoals aangegeven onder "2. Beleidskaders".

Als vergelijking van de lokale lastendruk met verschillende omliggende gemeenten zijn de cijfers van de gemeente Voerendaal naast de tarieven van de omliggende gemeenten gezet zoals deze in het "belastingoverzicht 2021 Provincie Limburg" zijn opgenomen. De verhouding in woonlasten tussen huurder en eigenaar/gebruiker kunnen per gemeente verschillen omdat gemeenten verschillend omgaan met het heffen van rioolheffing. Dit kan zijn van de eigenaar, de huurder of beiden een deel. De OZB wordt steeds geheven van de eigenaar/gebruiker terwijl de afvalstoffenheffing steeds voor rekening van de huurder komt.

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk 2021

Gemeente	Huurder	Eigenaar / gebruiker
Voerendaal	€ 550	€ 965
Gulpen-Wittern	€ 288	€ 939
Beekdaelen	€ 553	€ 892
Simpelveld	€ 483	€ 858
Kerkrade	€ 517	€ 853
Landgraaf	€ 414	€ 834
Vaals	€ 429	€ 816
Brunssum	€ 265	€ 802
Valkenburg aan de Geul	€ 412	€ 799
Heerlen	€ 397	€ 779

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Voerendaal kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de variabele afvalstoffenheffing geldt per jaar een gemaximeerd kwijtscheldingsbedrag. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen, welke is vastgesteld op 13-11-2012. In afwijking met de landelijke Leidraad geldt dat de gemeente Voerendaal een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsuitkering, waardoor meer burgers voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de praktijk betekent dit dat iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits hij geen vermogen heeft. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enzovoorts.

De afgelopen jaren zijn de navolgende bedragen aan kwijtschelding verleend:

Verslagjaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (tm jun)
Verleende kwijtschelding	€ 82.000	€ 72.000	€ 88.000	€ 86.000	€ 93.000	€ 89.000	€ 68.000

Per belastingjaar zijn de navolgende aantallen verzoekschriften om kwijtschelding toegekend:

Belastingjaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (tm jun)
Toegekende verzoekschriften	380	342	349	360	365	319	164

De bedragen en aantallen in bovenstaande 2 tabellen hebben geen direct verband omdat in een bepaald verslagjaar ook kwijtschelding kan worden aangevraagd over een voorafgaand belastingjaar.

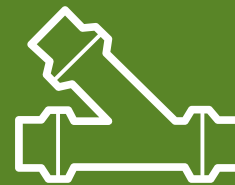
Paragraaf: onderhoud kapitaalgoederen

Oppervlakte asfalt
607.900 m²

LED-verlichting
46%

Rioleringsbuizen
119,4 km

Waterafvang bomen
in emmers per inwoner
1614

Oppervlakte bomen per inwoner
331 km²

Woningen met zonnepanelen
20,6%

Inhoud

Kapitaalgoederen zijn de fysieke zaken die de gemeente nodig heeft om goederen en diensten aan haar burgers te kunnen leveren. Ze zijn daarmee ondersteunend aan de realisatie van de gemeentelijke programma's en moeten goed onderhouden worden om de gewenste kwaliteit te kunnen waarborgen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

De kapitaalgoederen zijn te verdelen in:

- Openbare ruimte: wegen.
- Openbare ruimte: openbare verlichting.
- Openbare ruimte: water en rioleringen.
- Openbare ruimte: openbaar groen.
- Onderhoud gebouwen (accommodaties).

Deze paragraaf toont het niveau van onderhoud van onze kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële gevolgen daarvan in de begroting. Verdere grondslag hiervoor is te vinden in onze beheerplannen.

Thema's	Beheerplannen	Jaar vaststelling	Loopt t/m	Financiële vertaling in begroting
Wegen	Wegbeheerplan 2020-2024	2020	2024	Ja
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2016-2020	2016	2020	Ja
Water	Watertakenplan	2019	2024	Ja
Groen	Meerjaren groenbeheerplan 2016-2020	2016	2020	Ja
Gebouwen	MOP	2020	2024	Ja

Wegen

Het deel van de Voerendaalse infrastructuur waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is het gemeentelijke wegennetwerk. Dit kapitaalgoed is ondersteunend aan het programma “Verkeer, Vervoer en Waterstaat”, maar heeft ook een direct effect op andere programma's. Denk aan de ondersteunende rol bij de leefbaarheid in de kernen of de bereikbaarheid van ondernemers in het kader van de economische versterking van de gemeente.

In ons wegbeheerplan is het kwaliteitsniveau van onze wegen vastgelegd. Voor Voerendaal is afgesproken dat we kwaliteit “C” van de CROW beeldkwaliteitsbepalingen nastreven. Om dit niveau te borgen geeft het beheerplan een beeld van de financiële middelen die nodig zijn om dit niveau te borgen. Het nieuwe wegbeheerplan 2020-2024 is op 14 mei 2020 door de raad vastgesteld. In het wegbeheerplan is rekening gehouden met verhoging van de benodigde budgetten om het onderhoudsniveau op peil te houden, en daarmee achterstallig onderhoud te voorkomen.

In oktober 2020 is het STRIP 2020-2025 vastgesteld. Hierin zijn voor deze planperiode infrastructurele investeringsprojecten beschreven, waarbij de uit te voeren werkzaamheden integraal vanuit de verschillende beleidsvelden van de openbare ruimte worden benaderd.

Het regulier onderhoud wordt jaarlijks verantwoord als exploitatiepost binnen de begroting, de geprognostiseerde onderhoudskosten zijn meerjarig vertaald in de begroting.

Areaal				
Oppervlakte asfaltverharding				607.900 m ²
Oppervlakte elementenverharding				338.000 m ²
Oppervlakte cement-beton				11.800 m ²
Oppervlakte half-/onverhard				94.000 m ²

Exploitatiebudgetten verhardingen	2022	2023	2024	2025
Klein onderhoud	32.500	32.500	32.500	32.500
Groot onderhoud	666.300	635.300	635.300	635.300

Openbare verlichting

De openbare verlichting (OV) vervult een belangrijke rol op het gebied van verkeersveiligheid, openbare orde en sociale beleving. De burger dient zich in de openbare ruimte, ook na het invallen van de duisternis, behaaglijk en veilig te voelen. Om invulling te geven aan het beleid en onderhoud van dit kapitaalgoed hebben we het beleidsplan OV 2016-2020 en het beheerplan OV opgesteld.

Beleidsplan OV

Het doel van het Beleidsplan is technische- en financiële kaders aan te geven waarbinnen werkzaamheden op het gebied van openbare verlichting worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft inzicht in de kaders voor verlichting bij nieuwbouw, reconstructies en vervanging. Deze kaders liggen ten grondslag aan het Beheerplan OV. Het beleidsplan zal begin 2022 worden geactualiseerd.

Beheerplan OV

Het doel van het Beheerplan is inzicht geven in de huidige kwaliteit van de openbare verlichtingsinstallatie. Op basis van het beheerbestand wordt inzicht gegeven over de omvang van het te beheren areaal, de onderhoudswerkzaamheden en de geplande projecten voor de komende periode. Tevens kan op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de totale energiekosten.

De financiële middelen die nodig zijn voor de diverse aspecten zijn geraamd en samengevat.

Areaal (per 01-01-2021)

Aantal lichtmasten	3.116 st.
Aantal armaturen	
↳ LED	1.463 st.
↳ Conventioneel	1.738 st.
Aansluitingen	3.112 st.

Openbare verlichting	2022	2023	2024	2025
Exploitatiebudget	209.000	209.000	209.000	209.000

Water en riolering

In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeente een zorgplicht heeft inzake het doelmatig inzamelen en transporteren van afval- en regenwater dat vrijkomt binnen haar grondgebied.

In samenwerking met de regio Parkstad is een nieuw (regionaal) Waterplan voor het (algemene) beleid voor de gemeentelijke watertaken opgesteld. In 2019 is het gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 en het Kostendekkingsplan Voerendaal vastgesteld. Het Basis Riolerings Plan 2019 (BRP2019) is afgerond. Het beheer en onderhoud alsmede geplande investeringen worden, conform de gestelde kaders in het Watertakenplan 2020-2024, uitgevoerd. In het rioolkostendekkingsplan zijn de financiële planning en verantwoording voor dit thema afgedekt. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

In oktober 2020 is het STRIP 2020-2025 vastgesteld. Hierin zijn voor deze planperiode infrastructurele investeringsprojecten beschreven, waarbij de uit te voeren werkzaamheden integraal vanuit de verschillende beleidsvelden van de openbare ruimte worden benaderd.

De baten (rioolheffing) van het product riolering mogen maximaal kostendekkend zijn. Een overschot aan baten of een tekort hieraan wordt toegevoegd dan wel onttrokken uit de voorziening riolering. In deze begroting is er sprake van een meerjarig tekort en wordt de voorziening riolering aangewend voor respectievelijk € 125.889, € -42.061, € 99.444 en € 101.576.

Areaal

Lengte (vrijval) riolering	111.900 m.
Lengte drukriool	7.600 m.
Aantal rioolgemalen/pompunits	36 st.
Aantal kolken	3.450 st.
Aantal bergingbezinkbassins	3 st.
Aantal kunststofbufferzakken	3 st.
Open bergingen	5 st.
Lamellenfilters	3 st.
Wervelventielen	11 st.
Zandvangers	44 st.

Taakveld riolering	2022	2023	2024	2025
Exploitatiebudget	1.387.000	1.510.000	1.648.000	1.701.000

Openbaar groen

Openbaar groen maakt onderdeel uit van het programma "Sport, Cultuur en Recreatie" en speelt een belangrijke rol in de beleving die inwoners en bezoekers van de gemeente Voerendaal hebben bij de openbare ruimte. Bij openbaar groen speelt met name de beeldkwaliteit een belangrijke rol in de beleving van burgers. De beeldkwaliteit wordt in grote mate beïnvloed door het onderhoudsniveau. Het meerjaren groenbeheerplan is in 2016 vastgesteld voor de periode 2016-2020.

Met het in het plan vastgestelde gemiddelde kwaliteitsniveau (A) kan het aanwezige openbare groen duurzaam in stand worden gehouden. De benodigde middelen om het vastgestelde kwaliteitsniveau te realiseren zijn vertaald in de begroting.

Voor het onderhoud van het openbaar groen worden, naast het eigen personeel bij de buitendienst, medewerkers met een SW-indicatie en medewerkers vanuit een uitkeringspositie ingezet. Voerendaal geeft op deze wijze een extra impuls aan de sociaal maatschappelijke opgave in het sociale domein.

COVID-19 zorgde begin 2021 nog voor knelpunten in het onderhoud waardoor achterstanden optraden. In de loop van 2021, zijn deze, door de versoepelingen van de maatregelen grotendeels ingehaald. De problemen m.b.t de bezetting (geen nieuwe instroom meer vanuit de SW) blijft aandacht vragen en zal worden meegenomen met de actualisatie van het groenbeheerplan. Actualisatie groenbeheerplan is voorzien in het 4e kwartaal 2021.

In 2013 is het groenstructuurplan door de raad vastgesteld. Het groenstructuurplan zet met name de ondersteunende rol van groen ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen krachtiger neer. In het uitvoeringsprogramma van het groenstructuurplan is de verbinding gemaakt met de geplande projecten in het STRIP.

Areaal

Aantal bomen	8.194 st.
Grasvlakken binnengebied	119.845 m ²
Grasvlakken buitengebied	586.846 m ²
Plantsoen binnengebied	225.614 m ²
Plantsoen buitengebied	223.743 m ²
Watergangen	70.658 m ²

Taakveld openbaar groen	2022	2023	2024	2025
Exploitantiebudget	1.227.000	1.165.000	1.131.000	1.170.000

Gebouwen

Het vastgoed van de gemeente is onder te verdelen in grond en gebouwen. Voor het onderdeel grond wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Het planmatig onderhoud van onze gebouwen wordt omschreven in ons 'Meerjarig Onderhouds Programma' (MOP). Een geactualiseerd MOP is in oktober 2020 geagendeerd in de Raadsvergadering. Vooruitlopend op deze vergadering zijn de cijfers in de begroting 2021 opgenomen conform het geactualiseerde MOP 2021-2030. Daarbij gaan we nog steeds uit van een conditiescore 2 (een goede onderhoudsconditie).

Overzicht gemeentelijke maatschappelijke gebouwen

- G01 Gemeentehuis Voerendaal
- G02 Dienstgebouw buitendienst, Lindelauffer Gewande Voerendaal
- G03 Cultureel centrum De Borenburg, Furenthela Voerendaal
- G04 Gemeenschapshuis 't Kunderhoes, Hogeweg Voerendaal
- G05 Gemeenschapshuis Op d'r Plats, Houtstraat Klimmen
- G06 Gemeenschapshuis en gymzaal 't Wouves, Dorpsplein Ransdaal

- G07 Multifunctioneel centrum De Auwsjoeel Ubachsberg
- G08 Psz/bibliotheek/IVN/Fanfare Ransdalerstraat Ransdaal
- G09 Psz Auvermennekes / bso Bommies, Kerkveldweg Klimmen
- G10 Bibliotheek/De Burgerij, Furenthela Voerendaal
- G11 Pand Barrier (muziekcollectief), Valkenburgerweg Voerendaal
- G12 Kleedaccommodatie VV RKVV, Goswijnstraat Voerendaal
- G13 Kleedaccommodatie VV RKSVB, Kerkstraat Ubachsberg
- G14 Kleedaccommodatie VV Hellas, Schoolstraat Klimmen
- G15 Kleedaccommodatie, Spoorstraat Ransdaal
- G16 Sportcomplex De Joffer, Goswijnstraat Voerendaal
- G17 Gebouwtje visvereniging, Mergelweg Voerendaal
- G18 Bakhuis, H.v.Veldekestraat Voerendaal

Daarnaast zijn er nog woningen en schoolgebouwen in eigendom van de gemeente.

Het woningbestand in eigendom van de gemeente

Bestaat uit:

- G19 Woonhuis Valkenburgerweg 36 Voerendaal
- G22 Kerkplein 54 (voormalige Marskramer met woning), bewoond middels leegstandsbeheer
- G23 Kerkplein 56 (voormalig cafépand met woning), bewoond middels leegstandsbeheer

Schoolgebouwen

Van de 4 schoolgebouwen (basisscholen) is de gemeente economisch eigenaar en schoolbestuur Innovo de juridisch eigenaar. Schoolbesturen hebben vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid over het totale onderhoud van hun schoolgebouwen. Innovo heeft de gemeente gevraagd om het beheer van de Brede School over te nemen. Het onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid is nog niet afgerond.

- G31 Brede school Cortemich Voerendaal
(incl. gebruik door de externe partijen Kompas, Ritmo, Meander, GGDZL, Humankind en JENS).
- G32 Basisschool Ummer Clumme, Kerkveldweg Klimmen
- G33 Gymzaal Ummer Clumme
- G34 Basisschool Berg Op Bostenstraat Ubachsberg (gymzaal is in 2019 gesloopt)
- G35 Basisschool St. Theresia Ransdalerstraat Ransdaal.

Financieel overzicht verloop voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	2022	2023	2024	2025
Dotaties aan onderhoudsvoorziening	480.414	480.414	480.414	480.414
Onttrekkingen aan onderhoudsvoorziening	286.010	409.412	554.446	345.611
Geraamde stand voorziening ultimo jaar	710.636	781.638	707.606	842.409

\ Paragraaf: financiering

Leningen

25,7 miljoen

Omvang jaarbegroting

28,5 miljoen

Cluster financiën

4,27 fte

Inhoud

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Deze paragraaf is aangepast aan de nieuwe voorschriften BBV zoals die met ingang van 2019 gelden.

“Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's”.

Beleidskaders

Het beleid van Voerendaal ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in bijlage 2 van de Financiële Verordening 2017 (rb. 22.12.2016).

Deze Treasuryfunctie is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido). In eerdergenoemde verordening is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit de verordening is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasury-beleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de

treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan de directeur c.q. gedelegeerd aan de controller en de treasurer.

Overeenkomstig de richtlijnen van de wet Fido en de voorschriften BBV komen in deze paragraaf de volgende onderwerpen aan de orde zoals: algemene in- en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de treasuryfunctie, de planning van het beleid voor risicobeheer, de gemeentefinanciering, het liquiditeitenbeheer en uitzettingen.

Algemene ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen beïnvloeden en zijn medebepalend voor het geven van een rentevisie. Ontwikkelingen die de rente bepalen spelen zich voornamelijk buiten Nederland af. Zo heeft de Europese Centrale Bank (ECB) een grote invloed op de financiële markten van de Europese Gemeenschap. Ook de Centrale Bank van de Verenigde Staten (FED) is medebepalend voor Europa. De toekomstige ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn door de verscheidenheid van invloeden moeilijk in te schatten.

Interne ontwikkelingen

Binnen het totaal aan beschikbare financiële middelen is het ook nu weer mogelijk u een meerjarig sluitende begroting te presenteren. Ook staan een aantal (nieuwe) investeringen ter realisatie op de planning. Voor verdere details wordt verwezen naar het investeringsprogramma, elders in deze begroting.

De invoering van verplicht schatkistbankieren heeft ertoe geleid dat er geen overschotten in liquide middelen meer zijn welke elders uitgezet mogen worden. Tijdelijke debetposities bij de schatkist (tegen daggeldrente) leveren momenteel geen rente op. In de liquiditeitsbegroting 2022-2025 is dan ook geen rekening gehouden met rente-inkomsten bij schatkisttegoeden.

Vanwege de nog steeds negatieve tarieven voor kasgeldleningen zal met in achtneming van de wettelijke kaders de benodigde financieringsbehoefte in 2022 in beginsel afgedekt worden met kort geld (van 1 maands tot 1 jaars kasgeld). Naar verwachting zal in het najaar van 2022 langlopend geld moeten worden aangetrokken. Nadere details over hoogte en duur van deze lening zijn te lezen onder het kopje "financiering" verderop in deze paragraaf. De rente-ontwikkelingen zullen (gelet op de lage actuele stand) nauwgezet worden gevolgd; mochten zich in de loop van het jaar wezenlijke wijzigingen voordoen dan zal hierop ingespeeld worden door het alsnog aantrekken van lang geld. Een en ander zal in rapportages gemeld worden inclusief de financiële gevolgen hiervan. Dat de bodem van de rentemarkt wellicht nog steeds niet bereikt is blijkt ook uit onderstaande renteontwikkelingen.

Rente-ontwikkelingen in 2021

De korte-termijnrente (< dan 1 jaar - geldmarkt) laat over de laatste 12 maanden het volgende beeld zien:

Rente korte termijn (bng)	Per 1 september 2020	Per 1 september 2021
Debetstand RC 1 mnd euribor +15bp	-0,36%	-0,41%
Opnemen kasgeld 1 maand	-0,48%	-0,49%

Voor geldmarkttransacties heeft de gemeente Voerendaal met de BNG een overeenkomst "financiële dienstverlening" gesloten, waarbij geen sprake is van gehoudenheid om de dekking van de financieringsbehoefte bij de BNG onder te brengen. Ingeval van incidentele tekorten binnen de kasgeldlimiet geldt, verwijzend naar deze financieringsovereenkomst, een kredietpercentage van 1mnd euribor + 15 basispunten.

De lange-termijnrente (> dan 1 jaar - kap. markt) laat over de laatste 12 maanden het volgende beeld zien:

Rente lange termijn (bng)	Per 1 september 2019	Per 1 september 2020
Lineaire lening looptijd 5 jaar	-0,06%	-0,14%
Lineaire lening looptijd 10 jaar	0,13%	0,05%
Lineaire lening looptijd 15 jaar	0,29%	0,24%
Lineaire lening looptijd 20 jaar	0,43%	0,39%
Lineaire lening looptijd 25 jaar	0,53%	0,49%

Zowel in 2020 als 2021 laat de lange rente over de volle breedte van de looptijd een daling zien. Het blijft dus zaak de ontwikkelingen op de voet te volgen om eventueel eerder dan gepland lang geld aan te trekken.

Rentevisie

In reactie op pandemie hebben overheden en centrale banken snel ingegrepen en zijn beleidsrentes verder verlaagd. Het in de rentevisie van vorig jaar aangekondigde opkopen van staats- en bedrijfsobligaties door de ECB (via een speciaal COVID-19 opkoop-programma) loopt in ieder geval tot en met 2021 door. Om de Europese economie te ondersteunen wordt nog steeds een zeer ruim monetair beleid gehanteerd. Het financieringsprogramma dat kredietverlening (via banken) aan het bedrijfsleven op gang moet houden loopt in ieder geval tot medio 2022. Deze maatregelen en ook de aanhoudend sterke economische groei (nu het dieptepunt van COVID-19 toch echt achter de rug lijkt te zijn) leiden waarschijnlijk tot aantrekkende inflatie en daardoor ook tot licht stijgende rentes op de iets langere termijn.

Als gevolg van bovenstaande is onze visie dat de lange rente wellicht niet verder dalen. Over de korte rente is iedereen het eens dat deze ook nog geruime tijd laag blijft, in 2022 zelfs blijvend negatief.

Als basis voor samenstelling van de liquiditeitsbegroting voor de komende 5 jaren is gerekend met een kasgeldrente van -0,30% en rentes van 0,05% tot 0,25% voor 10 jaars lineaire leningen met uitgestelde stortingsdatum in 2022, 2023 en 2024.

Treasurybeheer

Geldstroombeheer

De gemeente Voerendaal maakt gebruik van één centrale kas. Facturering en het maken van betalingsopdrachten geschieden niet centraal door de afdeling bedrijfsvoering. Bij het liquiditeitsbeheer worden de volgende instrumenten ingezet: kasgeldleningen, kredietlimieten op rekening-courant en schatkistbankieren.

De Bank Nederlandse gemeenten (BNG) fungeert als huisbankier. Vrijwel het gehele betalingsverkeer verloopt (elektronisch) via één hoofdrekening bij de BNG met daarnaast een nevenrekening voor pinbetalingen, voor welke rekening saldoregulatie met de hoofdrekening automatisch plaatsvindt. Indien het positieve rekening-courantsaldo hoger is dan € 250.000 wordt het meerdere automatisch op de rekening-courant bij de schatkist geplaatst, terwijl negatieve RC-posities automatisch vanuit de schatkist worden aangevuld.

Bij de Rabobank wordt een rekening-courant aangehouden voor het afstorten en opnemen van cash geld.

Risicobeheer

Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is het kernonderdeel van de financieringsparagraaf. Onder risico's worden verstaan renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties die in de volgende onderdelen worden beschreven.

Renterisico voor de vlottende schuld

In dit onderdeel wordt de werkelijke omvang van de vlottende schuld getoetst aan de wettelijke norm van de Wet Fido. De risico's op de vlottende schuld worden ingeperkt door het hanteren van de zgn. Kasgeldlimiet. In 2022 bedraagt de toegestane kasgeldlimiet voor Voerendaal:

- a. De omvang van de jaarbegroting (exploitatie) per 01.01.2022, zijnde € 28.300.000 vermenigvuldigd met
- b. Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage, zijnde 8,5%.

De toegestane kasgeldlimiet voor 2022 is dus € 2.400.000 (voor 2021 was deze € 2.350.000).

De werkelijke netto vlottende schuld wordt regelmatig getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. In dit geval zal (na de toegestane overschrijdingstermijn) tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) worden overgegaan.

Gezien in de huidige situatie kort geld nog steeds goedkoper is dan lang geld zal in beginsel zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om kortlopende leningen (kasgeld) af te sluiten. Evenwel wordt dit – zoals reeds opgemerkt – begrensd door de kasgeldlimiet.

Het per kwartaal aan de toezichthouder toezenden van informatie over de kasgeldlimiet is niet langer verplicht. Wel dient in de begroting inzicht te worden verstrekt over de uitputting van de kasgeldlimiet over de laatste vier kwartalen. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet slechts 1 kwartaal is overschreden zodat geen sprake is van een structurele situatie.

Toets kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

	3 ^e kw 2020	4 ^e kw 2020	1 ^e kw 2021	2 ^e kw 2021
Gemiddeld vlottende middelen	2.367	1.758	2.342	3.472
Gemiddeld vlottende schuld	3.000	4.000	5.500	5.500
Gemiddeld vlottende middelen (+) en -schuld (-)	-633	-2.242	-3.158	-2.028
Kasgeldlimiet	-2.250	-2.250	-2.350	-2.350
Ruimte (+) / overschrijding (-) kasgeldlimiet	1.617	8	-808	322

Renterisico van de vaste schuld

De **renterisiconorm** wordt gebruikt om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningen-portefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningsvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

De renterisiconorm kan als volgt worden bepaald:

Renterisiconorm en rente-*risico's* van de vaste schuld 2022-2025

Bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2025
Renterisico				
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3a. Nieuw aan te trekken vaste schuld o/g	10.000	10.000	10.000	0
3b. Nieuw aan te trekken vaste schuld u/g	0	0	0	0
4. Netto nieuw aan te trekken vaste schuld (3a-3b)	10.000	10.000	10.000	0
5. Betaalde aflossingen	1.138	2.066	2.922	3.924
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.138	2.066	2.922	0
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	1.138	2.066	2.922	0
Renterisiconorm				
8. Omvang jaarbegroting per 1 januari	28.300	28.700	28.600	28.900
9. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10. Rente- <i>risiconorm</i>	5.660	5.740	5.720	5.780
Toets renterisiconorm				
10. Rente- <i>risiconorm</i>	5.660	5.740	5.720	5.780
7. Renterisico op vaste schuld	1.138	2.066	2.922	0
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	4.522	3.674	2.798	5.780

Bovengenoemde financieringsvraag is met name een gevolg van de geplande investeringsuitgaven gedurende de komende jaren. Zoals uit voorgaand overzicht blijkt is er geen sprake van overschrijding van de renterisiconorm in enig jaar.

Kredietrisico's

Dit betreft het risico dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De vaste financiële activa bestaan uit aandelenbezit/deelnames in gemeenschappelijke regelingen tegen nominale waarden. De vlottende financiële activa omvatten rekening-courant gelden en eventuele daggelden en deposito's.

Liquiditeitsrisico's

Een liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs. De beleggingen zijn dan niet 'liquide'. Ook hiervan is bij de gemeente Voerendaal geen sprake.

Met betrekking tot een eind 2020 verstrekte hybridelening aan Enexis bestaat de mogelijkheid dat deze door Enexis op enig moment wordt geconverteerd naar aandelenkapitaal hetgeen inhoudt dat het geleende geld niet meer in liquide vorm terugkomt.

Koersrisico's

Dit betreft het risico dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De vaste financiële activa bestaan uit aandelenbezit/deelnames in gemeenschappelijke regelingen tegen nominale waardes. De vlottende financiële activa omvatten rekening-courant gelden en eventuele daggelden en deposito's.

Financiering

De financieringsbehoefte voor de komende 4 jaar wordt bepaald door het opstellen van een liquiditeitsbegroting. Hieruit vloeien automatisch de aan te trekken leningen voort inclusief de bijbehorende rentelasten. Ingeval van het aantrekken van langlopende leningen heeft dit invloed op de samenstelling van de leningenportefeuille. Onderstaand worden deze onderdelen nader toegelicht.

Liquiditeitsbegroting

Op basis van de begrote exploitatie (inkomsten en uitgaven), het meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma, incidentele projecten en reguliere rente+aflossingen wordt jaarlijks een liquiditeitsbegroting opgesteld. Zodoende wordt voor de komende 4 jaar per kwartaal de financieringsbehoefte bepaald om aansluitend de beleidskeuzes omtrent financiering (welk leningsbedrag tegen welke looptijd) te verwerken zodat jaarlijkse rentelasten ontstaan.

Samengevat per jaarschijf ziet de liquiditeitsbegroting 2022-2025 er als volgt uit:

Liquiditeitsbegroting 2022-2025	Bedragen x € 1.000			
	2022	2023	2024	2025
Liquiditeit per 1 januari	-1.300	2.950	-2.150	1.350
Exploitatie ontvangsten	27.300	27.300	27.300	27.300
Incidentele ontvangsten	200	150	150	100
Exploitatie uitgaven	-25.200	-25.200	-25.200	-25.200
Incidentele uitgaven	-100	-100	-100	0
Rente en aflossing leningen	-1.550	-1.450	-1.300	-1.200
Investeringsuitgaven	-6.100	-14.400	-4.800	-1.100
Uitgaven groot onderhoud	-300	-400	-550	-350
Liquiditeit per 31 december	-7.050	-11.150	-6.650	900
10 jaars langlopende lening nr 1	10.000	0	0	0
10 jaars langlopende lening nr 2	0	10.000	0	0
10 jaars langlopende lening nr 3	0	0	10.000	0
Aflossing 10 jaars langlopende lening nr 1	0	-1.000	-1.000	-1.000
Aflossing 10 jaars langlopende lening nr 2	0	0	-1.000	-1.000
Aflossing 10 jaars langlopende lening nr 3	0	0	0	-1.000
Liquiditeit na lenen	2.950	- 2.150	1.350	-2.100
Rentekosten kort geld	-7	-14	-8	-4
Rentekosten lang geld	2	10	36	49
Rentekosten totaal	-5	-4	28	45

Ten gevolge van het investeringsvolume in 2022 t/m 2025 dienen 3 langlopende leningen te worden afgesloten. Bij de bepaling van de leningsduur is rekening gehouden met de actuele rentes en een evenwichtige spreiding van de leningenportefeuille. Door de huidige negatieve korte rente en het gekozen beleid om tot aan wettelijke grenzen kort te financieren, blijven de rentelasten de komende 2 jaar negatief en daarna beperkt.

Naast eerdergenoemde rentekosten voortvloeiend uit de meerjarige liquiditeitsprognose heeft de gemeente Voerendaal ook onderstaande rentelasten uit de langlopende leningenportefeuille:

Rentekosten leningenportefeuille 2022- 2025 exclusief raming nieuwe leningen		Bedragen x € 1.000		
	2022	2023	2024	2025
Rentelasten	421	387	357	334

Renteresultaat

Conform de voorschriften zoals vermeld in de notitie rentekosten van de commissie BBV vindt rentetoerekening aan investeringen en taakvelden plaats op basis van een omslagrentepercentage.

Voor 2022 ziet het renteschema (ter berekening van het renteresultaat) er als volgt uit:

Renteschema	Bedragen x € 1.000	
Externe rentelasten over de korte en lange financiering		416
Externe rente baten		<u>30</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		386
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
Rente van projectfinanciering die aan taakveld moet worden doorberekend	0	
Rentebaat van verstrekte leningen die aan taakveld moet worden doorberekend	<u>0</u>	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		386
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		<u>-416</u>
Rente resultaat op taakveld Treasury		30

Leningenportefeuille

Rekening houdende met de benodigde leningen uit de liquiditeitsbegroting ontstaan onderstaande mutaties in de leningenportefeuille in 2022:

Samenstelling en mutaties in leningenportefeuille 2022 inclusief raming nieuwe leningen	Bedragen x € 1.000	
Lening tegen 4,68% met looptijd tot 2025		266
Lening tegen 5,44% met looptijd tot 2023		80
Lening tegen 4,87% met looptijd tot 2023		218
Lening tegen 5,87% met looptijd tot 2025		290
Lening tegen 5,185% met looptijd tot 2022		75
Lening tegen 4,139% met looptijd tot 2046		6.250
Lening tegen 1,23% met looptijd tot 2035		3.500
Lening tegen 1,443% met looptijd tot 2043		6.160
Totaalstand per 1 januari 2022		16.839
Raming nieuwe leningen op basis lopende en nieuwe investeringen (jaarschijf 2022)		10.000
Reguliere aflossingen oude leningen		-1.138
Vervroegde aflossingen		n.v.t.
Stand per 31 december 2022 incl. raming voor nieuwe leningen		25.701

Voor wat betreft de door de gemeente aan te trekken leningen als gevolg van investeringen lopen we een renterisico. In de begroting en meerjarenramingen is rekening gehouden met drie 10 jaars leningen met een rentepercentage van resp. 0,05%, 0,20% en 0,25%. Het is zaak om de rente-ontwikkelingen van zowel korte als langlopende geldleningen in de gaten te houden zodat op het juiste moment overgegaan wordt tot het aantrekken van een geldlening met een andere looptijd.

Toen enkele jaren geleden de kapitaalmarktrente daalde, is de gehele leningenportefeuille gescreend op conversiemogelijkheden waardoor hoogrentende leningen zoveel als mogelijk werden omgezet in laagrentende. Dit heeft destijds geleid tot enkele aanpassingen. Bij een aantal leningen was vervroegde aflossing niet mogelijk. Het hoogste rentepercentage bedraagt 5,87 en vervroegd aflossen is bij deze lening uitgesloten. Leningen worden uitsluitend aangegaan ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.

Meerjarig kent de leningenportefeuille het volgende verloop:

Verloop leningenportefeuille 2022-2025 inclusief raming nieuwe leningen				Bedragen x € 1.000
	2022	2023	2024	2025
Boekwaarde per 1 januari	16.839	25.701	33.635	40.714
Nieuwe aangetrokken leningen	10.000	10.000	10.000	0
Aflossing op leningen	-1.138	-2.066	-2.921	-3.924
Boekwaarde per 31 december	25.701	33.635	40.714	36.790

Kas- en liquiditeitenbeheer

Betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar.

Als uitgangspunten en limieten gelden:

Rente-optimalisatie door saldo regulatie bij de BNG rekeningen; tot maximaal de kasgeldlimiet wordt gebruik gemaakt van het kredietarrangement of kasgeld aangetrokken.

Het geldverkeer wordt zoveel mogelijk beperkt tot elektronische betaalvormen. De gemeente verricht zelf haar betalingsverkeer volledig via Electronic Banking bij de BNG (BNG Data Services Online).

De kredietlimiet bij de BNG bedraagt per 1-1-2021 € 500.000.

Het gebruik van cash geld neemt jaarlijks af vanwege toename pinmogelijkheid en het stijgend aantal producten dat via internet-kassa kan worden besteld en betaald. Indien nodig wordt cashgeld afgestort bij de Rabobank.

Uitzettingen

Dit betreft het beleggen van eigen vermogen en andere financiële middelen voor een periode langer dan één jaar. Bij de gemeente Voerendaal is dit niet aan de orde.

Conform het Treasurystatuut kunnen alleen gelden worden uitgezet bij bankinstellingen die onder toezicht staan van de Nederlandse Bank en hun hoofdvestiging in Nederland hebben alsmede minstens beschikken over een AA-rating (Standard & Poor's rating).

\ Paragraaf: verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

12

Deel totale begroting naar GR-en

21%

Kompas

€ 1,03 miljoen

Rd4

€ 1,09 miljoen

Stadsregio Parkstad

€ 147.000

Veiligheidsregio

€ 862.000

Inhoud

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen en activiteiten van, en de mate van financiële betrokkenheid bij de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeenten participeert en bestuurlijke invloed kan uitoefenen, de zogenaamde verbonden partijen. De verbonden partijen betreffen organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente een zetel in het bestuur bekleedt of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld de door de gemeente ter beschikking gestelde middelen die in geval van een faillissement van de verbonden partij niet verhaalbaar zijn ofwel dat de financiële tekorten bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Verbonden partijen kunnen zijn vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme is het besluit tot het participeren in een deelneming in principe niet meer aan de raad, het vormt een bestuurlijke beheerstaak voor het college. De raad stelt in deze paragraaf de kaders (visie) waarbinnen het college een dergelijke beheerstaak uitvoert.

Een groot deel van de activiteiten binnen de Voerendaalse begroting is ondergebracht bij verbonden partijen. De grip en sturing op de going-concern van deze verbonden partijen wordt stap voor-stap verbeterd. Belangrijk hierbij is het verkennen óf en hóe het mogelijk is verantwoordelijkheid als opdrachtgever/eigenaar te nemen in plaats van volgend/volgbaar zijn. Met andere woorden de beweging maken van een marginale interventie aan de achterkant naar proactieve sturing.

Vanuit de kaderstellende en controlerende taak van de raad moet bewaakt worden of het beleid van de verbonden partijen correspondeert met de doelstellingen die de raad in de betreffende programma's heeft gesteld. Geldend voor deze sturing zijn momenteel de nota Verbonden Partijen (mei 2012) en notitie Sturing & Control (september 2013). In deze laatste nota is een risicoanalyse op hoofdlijnen gemaakt, waarin wordt ingegaan op de belangrijkste aandachtspunten in de sturing van verbonden

partijen. Deze analyse geeft een algemeen beeld van de financiële positie van de verbonden partij en de sturingsmogelijkheden. Daarmee heeft de raad de beleidskaders vastgesteld en aangegeven hoe de controlerende rol ingevuld wordt. De eerdergenoemde verkenning naar vergroten van grip op verbonden partijen heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanpak genaamd “Zo doen we dat in Parkstad” (2019-2020). In 2021 is deze aanpak uitgerold naar in totaal 12 gemeenten in Zuid-Limburg en is de naam gewijzigd naar “Samen grip op verbonden partijen” (SGOVP). Hierbij wordt enerzijds ingezet op meer afstemming en sturing (voorkant) in de verschillende stappen van de P&C-cyclus. Anderzijds wordt ook gewerkt aan een verbetering van de inhoudelijke/beleidsmatige ontwikkeling van verbonden partijen. Primaire aandachtspunten hierbij zijn de financiële, juridische en inhoudelijke uitgangspunten.

In 2022 wordt verwacht een geactualiseerde nota Verbonden Partijen te kunnen opleveren. Indien haalbaar wordt hierbij ook gekeken naar regionale afstemming over de uitgangspunten.

Binnen ‘Zo doen we dat in Parkstad’ wordt gewerkt aan de vergroting van grip op en verbetering van sturing op verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente Voerendaal participeert in de volgende verbonden partijen:

I. Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

- Stadsregio Parkstad Limburg
- BsGW
- Werkvoorzieningsschap Oostelijke Zuid Limburg
- Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad
- Kompas
- Veiligheidsregio Zuid Limburg
- GGD
- Rd4
- RUD
- Gegevenshuis
- IT Parkstad
- Omnibuzz

II. Deelnemingen

- IBA Parkstad BV
- NV Reinigingsdiensten Rd4
- NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)
- Enexis Holding NV
- CSV Amsterdam BV
- Publiek belang Elektriciteitsproductie B.V.
- Vordering op Enexis B.V.
- CBL vennootschap B.V.
- Verkoop Vennootschap B.V.
- Nazorg Limburg BV (voorheen Bodemzorg Limburg)
- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg.

Op de volgende pagina's van deze paragraaf een overzicht van de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen.

I. Gemeenschappelijke Regelingen

Stadsregio Parkstad Limburg \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied als geheel en mede in verhouding tot zijn omgeving, zowel in regionaal-, nationaal-, als internationaal verband
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het DB en AB van de gemeenschappelijke regeling. De inhoudelijk portefeuillehouders zijn lid van de bestuurscommissies.
Financieel belang	Voor het uitvoeren van de taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal € 147.000. De bijdrage wordt berekend naar rato van de laatst definitief vastgestelde algemene uitkering uit het gemeentefonds.
	Financiële informatie
	Per 1 jan. 2022
	Per 31 dec. 2022
	Verwacht eigen vermogen 6.098 6.112
	Verwacht vreemd Vermogen n.b. n.b.
	Verwacht financieel resultaat 2022 0 0
Activiteiten/prestaties/effecten	Samenwerking binnen Parkstad Limburg vindt plaats op basis van een verplichtende kernagenda en een flexibele keuze agenda. Bij de uitvoering van de samenwerking staan de portefeuillehouders centraal. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de agenda's. De kernagenda is ingekaderd tot de thema's Economie en toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Wonen/Herstructurering, Duurzaamheid, Sociaal Economische Structuurversterking en Grensoverschrijdende samenwerking. Ook zijn de uitvoering van de coördinatie van/sturing op de Regio Deal, primair met de ministeries LNV en BZK en de coördinatie van de verdeling van de DU Bevolkingsdaling bij Parkstad ondergebracht.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Verder zijn er op dit moment geen concrete risico's te benoemen.
Ontwikkelingen	De gevoerde takendiscussie is in 2021 ook in organisatorische zin geëffectueerd en wordt in 2022 verder gestalte gegeven. Overigens wordt in 2022 ook nog gesproken over het toekomstperspectief betreffende einddatum Regio Deal en IBA Parkstad

Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) \ gevestigd te Roermond

Doel/maatschappelijk belang	De Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. Voor de gemeente Voerendaal betekent dit concreet dat de uitvoeringstaken van de gemeentelijke belastingtaken en administratieve taken van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ), worden verzorgd door de BsGW.
------------------------------------	---

Partijen

De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert, het Waterschap Peel en Maasvallei en het Waterschap Roer en Overmaas..

Bestuurlijk belang

Van iedere deelnemende gemeente of waterschap heeft een bestuurder zitting in het algemeen bestuur. Voor de gemeente Voerendaal is dit de portefeuillehouder financiën. Per juni 2021 is de portefeuillehouder Financiën ook lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

Voor het uitvoeren van de taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Deze wordt bepaald op basis van een verdeelsleutel welke bestaat uit een combinatie van het aantal aanslagregels, aantal aanslagbiljetten, aantal klantcontacten, en een tarief per woz-object. De geraamde bijdrage 2022 voor de gemeente Voerendaal bedraagt € 181.000.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	1.190	1.203
Verwacht vreemd Vermogen	5.630	6.796
Verwacht financieel resultaat 2022		0

Activiteiten/prestaties/effecten

Algemene zaken betrekking hebbende op activiteiten en prestaties zijn vastgelegd in een standaard uitvoeringsovereenkomst (SUO) terwijl verdere detailafspraken zijn opgenomen in specifieke voorwaarden en overeengekomen richtlijnen voor gegevens-uitwisseling. De uitwisseling van BAG/GEO gegevens wordt namens de gemeente Voerendaal verzorgd door het Gegevenshuis eveneens gebaseerd op een overeengekomen richtlijn hierover.

Risico's en kansen

Ook de BsGW ontkomt niet aan de gevolgen van COVID-19. In overleg met de deelnemers is besloten de heffing en inning bij ondernemers tijdelijk op te schorten. De financiële impact op de organisatie en de belastingontvangsten voor de komende tijd is nog niet duidelijk.

Ontwikkelingen

Bij een eventueel exploitatietekort en ontoereikende risicoreserve, zal het tekort door de deelnemers dienen te worden aangevuld. Uitbreiding van het aantal deelnemers, wat zal resulteren in structureel lagere exploitatiebijdragen, zal in 2021 (nog mondjesmaat) gebeuren door toetreding door de gemeente Mook en Middelaar. Per ultimo 2020 zijn 28 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemers van de GR BsGW. De hiermee behaalde schaalvoordelen zijn verwerkt in de begroting van BsGW.

Nu de groei- en nazorgfase voorbij zijn, ligt de focus op stabilisatie en kwaliteit. Voor de BsGW betekent dit een volledige herijking van de huidige structuur en werkwijze. De dekking voor het benodigde investerings- en ontwikkelbudget komt uit de op termijn (vanaf uiterlijk 2025) te realiseren structurele kostenreductie van de netto kosten, via een taakstellende formatiereductie van 20 FTE.

De omslag waarbij de WOZ-waarde niet langer vastgesteld wordt op basis van kubieke meters maar vierkante meters kan (met name voor adviesbureaus) aanleiding zijn voor extra bezwaarschriften en bijbehorende verzoeken om proceskosten-vergoedingen. Extra kosten welke in 2020 gemaakt zijn als gevolg van COVID-19 zullen ook een kosten-risico zijn voor toekomstige jaren.

Naast deze COVID-19 kosten blijven de alsmaar stijgende proceskosten (a.g.v. “no cure no pay” bureaus) de voornaamste veroorzaker van negatieve resultaten voor BsGW. Gezocht wordt naar mogelijkheden om deze kosten zo veel mogelijk te beperken. BsGW werkt aan een plan om de organisatie toekomstbestendig te maken. Financiering van dit plan vindt extern plaats en zal op middellange termijn worden afbetaald uit de efficiencyvoordelen die beoogd worden.

Nadat eerdergenoemde waardering op basis van gebruiksoppervlakte vrijwel overal is geïmplementeerd volgt vanaf 2020 de beheers fase. Om dit goed te borgen zal door BsGW een regieportaal worden ingericht wat de voorloper dient te zijn voor een Samengestelde Objecten Registratie (SOR) welke vanaf 2025 moet zorgen dat alle GEO en WOZ-gegevens en één basisadministratie zijn ondergebracht.

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang

Partijen

Bestuurlijk belang

Financieel Belang

Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW): het voorzien in de werk-gelegenheid, mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden.

De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.

De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.

Tekorten van het werkvoorzieningschap worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Met ingang van het jaar 2015 is het Wsw budget onderdeel van het ongedeelde Participatiebudget ter uitvoering van de Participatiewet. De subsidie-bijdrage gebaseerd op het aantal arbeidsjaren bedraagt voor 2022 € 1.123.984. Hierin wordt de begroting van de WOZL gevolgd

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht vreemd Vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht financieel resultaat 2021	-1.217	-1.156

*WOZL Limburg stelt geen begrote balans op.

Activiteiten/prestaties/effects

Het werkvoorzieningschap voorziet in de mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden. Deze activiteiten staan in relatie tot thema sociaal domein van de begroting, specifiek het beleidsveld inkomensregelingen en zijn gericht op de begeleiding van de doelgroep “Wsw-oud” (met de inwerkingtreding van de Participatiewet per januari 2015 is de Wsw op slot en stroomt niemand meer in deze regeling).

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschap-pelijke regeling. Een risicofactor vormt de realisatie van het aantal arbeidsjaren. Daarnaast kunnen de gevolgen van COVID-19 een grote impact hebben.

Ontwikkelingen

De opdracht die de gemeenten hebben gegeven is zorgen voor duurzame plaatsingen op passend werk met een bijpassend rendement waardoor de tekortfinanciering voor gemeenten zoveel als mogelijk wordt beperkt. Hiertoe worden zoveel als mogelijk de-tacheringsplekken (zowel individueel als groep) bij reguliere werkgevers gerealiseerd. Voor de medewerkers die op beschut werk binnen de “eigen muren” van de uitvoerings-

organisaties zijn aangewezen wordt een veilige en passende werkomgeving gecreëerd en wordt de groep zoveel als mogelijk beperkt. De marktbenadering vindt plaats in volledige afstemming met het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP). Daartoe is per 1 januari 2018 de GR WSP Parkstad opgericht. De focus is daarmee volledig gericht op detachering op de regionale arbeidsmarkt Oostelijk Zuid Limburg. De benadering richting de markt zal plaats vinden via de GR WSP Parkstad en in samenwerking met de sociale diensten van de Parkstad gemeenten. Daarnaast wordt een kleine beschutte werkomgeving voor circa 300 medewerkers vormgegeven. Aangezien er geen nieuwe instroom meer is in de Wsw zal de tekortbijdrage aan de GR WOZL steeds verder afnemen. Als gevolg van de COVID-19-pandemie is het bedrijfsresultaat voor 2020 veel lager dan de prognoses. Dit is echter ruimschoots gecompenseerd door de COVID-19 compensatie vanuit het Rijk waardoor de tekortbijdrage aan de GR WOZL lager uitviel dan begroot. Of en zo ja, welke effecten van COVID-19-pandemie en eventuele compensaties in 2022 aan de orde zijn is nog onbekend.

Werkgevers servicepunt Parkstad \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang

Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de Wsw en Participatiewet.

Partijen

De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal, Simpelveld.

Bestuurlijk belang

De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken en werkgelegenheid is lid van zowel het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.

Financieel Belang

De bijdrage van de gemeente Voerendaal in het resultaat, de bedrijfsvoering en personeelskosten bedraagt in 2022 € 137.450

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht vreemd Vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht financieel resultaat 2022	-154	-137

*WSP stelt geen begrote balans op waardoor deze financiële informatie niet voorhanden is.

Activiteiten/prestaties/effecten

Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de acht Parkstadgemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad, is samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast kunnen de gevolgen van Covid-19 een grote impact hebben, vanwege niet te voorspellen arbeidsmarkt.

Ontwikkelingen

De resultaten van de uitstroom blijven Parkstad breed vooralsnog achter ten opzichte van de prognoses. Bij veel werkgevers in de regio is de deur vooralsnog gesloten ten gevolge van onzekere tijden door COVID-19-pandemie.

Doel/maatschappelijk belang

Doel is het bieden van een vangnet voor mensen welke (tijdelijk) geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt.

Partijen

De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

Bestuurlijk belang

De wethouder verantwoordelijk voor sociale zaken is lid van het Dagelijks Bestuur, twee afgevaardigden uit de gemeenteraad zijn lid van het Algemeen Bestuur.

Financieel Belang

Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal:

- Product Inkomen € 1.685.546 (1 op 1 doorbetaling rijksmiddelen t.b.v. uitkerings verstrekking). Hier tegenover staat de specifieke uitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 van het Rijk € 1.774.179.
- Product Arbeidsparticipatie € 263.829
- Product Zorg € 229.231
- Product Bedrijfsvoering € 534.505 (o.b.v. van het gemiddeld aan klanten).

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	n.b.	n.b.
Verwacht vreemd Vermogen	n.b.	n.b.
Verwacht financieel resultaat 2021		0

Activiteiten/prestaties/effecten

Het vaststellen van al dan niet recht op inkomensondersteuning, trainen van werkzoekenden en toeleiden naar werk, zorgproducten (uitvoering bijzondere bijstand en gemeentelijk minimabeleid). Deze activiteiten staan in relatie tot het programma sociaal domein van de programmabegroting.

Na de in 2013 doorgemaakte transitie van Kompas "van uitkeringsfabriek naar re-integratiebedrijf" staat alles in het teken van het ontwikkelen van klanten en toeleiden naar werk (en waar dit nog niet mogelijk is toeleiding naar participatie).

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschapelijke regeling. Het bieden van inkomensondersteuning en het minimabeleid zijn opneinderegelingen.

Ontwikkelingen

In 2020 is de voorbereiding geweest van toetreding tot ISD Kompas van het voormalig postcodegebied Schinnen per 01-01-2021. In 2021 vindt voorbereiding plaats van toetreding van het voormalig postcodegebied Onderbanken per 01-01-2022. Ook wordt verder gegaan met de voorbereidingen op de nieuwe inburgeringswet die, na een aantal keer te zijn uitgesteld, in werking treedt per 01-01-2022.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg \ gevestigd te Margraten
Doel/maatschappelijk belang

Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Specifieke taken: (zie volgende pagina)

Partijen

1. Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden welke bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid aan het openbaar lichaam zijn opgedragen.
2. Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding.
3. Het uitvoeren van overige taken en bevoegdheden welke door de colleges van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn opgedragen c.q. gedelegeerd.

De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.

Bestuurlijk belang

De burgemeester is lid van het algemeen veiligheidsbestuur.

Financieel belang

De kosten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijkse een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal begroot op € 862.373.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	9.520	8.379
Verwacht vreemd Vermogen	37.746	34.131
Verwacht financieel resultaat 2022	0	0

Activiteiten/prestaties/effecten

Uitvoeren van de hierboven vermelde wettelijke taak. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan het programma Veiligheid van de programmabegroting en zijn gericht op de veiligheid van bewoners, bedrijven en bezoekers.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Technische ontwikkelingen vormen steeds meer een onderdeel van de organisatie. Er is een risico dat deze technologische ontwikkelingen elkaar zo snel opvolgen dat dit niet meer te implementeren is en daardoor operationeel risico wordt gelopen. Daarnaast is de toename van cyberaanvallen een risico en kan verscherpte regelgeving op gebied van verduurzaming en milieu die ad hoc wordt ingevoerd leiden tot meer kosten en tijdelijke buiten werking stelling van materieel.

Ontwikkelingen

In 2020 is de oude, voornamelijk historisch bepaalde verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds. Deze begroting bevat dus voor de derde maal de nieuwe verdeling. Afsproken is om in 2022 een percentage van 75% (2021= 50%) als ingroei te hanteren.

Komend jaar staat in het teken van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Tevens zal 2022 naar verwachting het eerste jaar zijn waarin de effecten en de nazorg met trekking tot COVID-19 vorm zullen krijgen. Ook zal in 2022 verder, gezamenlijk met de gemeenten, worden gewerkt aan meer transparantie in begroting en de jaarstukken. Met de inwerking-treding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer. De exacte impact voor de VRZL is nog onbekend.

Doel/maatschappelijk belang

Zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen en sociaal medische advisering.

Partijen

De GGD Zuid-Limburg is een Gemeenschappelijke Regeling die is ingesteld door 16 gemeenten in Zuid-Limburg, te weten: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.

Bestuurlijk belang

De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de financiële commissie.

Financieel belang

De deelnemende gemeenten nemen op basis van het PKA-model verplichte- en aanvullende producten af tegen vastgestelde tarieven.

Voor 2022 is de verwachte bijdrage voor Voerendaal € 657.863. Dit bedrag is als volgt opgebouwd: € 152.301 voor collectieve preventie, € 362.583 voor jeugd gezondheidszorg en € 142.979 voor Veilig Thuis.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	1.547	1.547
Verwacht vreemd Vermogen	26.780	24.900
Verwacht financieel resultaat 2022	-	-

Activiteiten/prestaties/effecten

Het uitvoeren van de collectieve preventie (de wettelijke WCPV-taken), met extra aandacht voor gezondheidsrisico's voor de mens in de fysieke en sociale omgeving. De activiteiten van de GGD staan in relatie tot het programma Volksgezondheid en milieu van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'Regionaal gezondheidsbeleid.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Verliesbijdrage is naar rato inwonertal.

De financieel kwetsbare positie van de GGD is tweeledig; enerzijds is in de exploitatie onvoldoende ruimte om tegenvallers op te vangen. Anderzijds is ook de vermogenspositie onvoldoende om financiële risico's te dekken. Hierdoor is het weerstandsvermogen (te) laag. Ingeval van een onverhoopte calamiteit kan het zijn dat de GGD direct een beroep op de gemeenten moet doen om de bestrijding daarvan te financieren.

Op landelijk niveau wordt gepleit de kosten voor de bestrijding van COVID-19 rechtstreeks te regelen met het Rijk, zonder tussenkomst van de gemeenten. Vanaf 2020 voert de GGD de taken van de Jeugdgezondheidszorg voor 0- tot 18-jarigen uit. Doordat tot 2020 elke gemeente individuele budget- en dienstverleningsafspraken heeft gemaakt met de zorgaanbieder voor 0- tot 4-jarigen en er een uitbreiding van de ambities op gebied van JGZ en Trendbreuk is zijn er herverdelingseffecten en meerkosten voor de JGZ ontstaan. Dit is geëffectueerd bij de behandeling van de begroting GGD 2022.

Door de deelnemende gemeenten is gekozen om géén weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van het inwoner-

Ontwikkelingen

aantal door de gemeenten gedragen. Een aantal van de gekwantificeerde risico's heeft een structureel karakter, terwijl een belangrijk deel van de weerstandscapaciteit een incidenteel karakter heeft (75% van de weerstandscapaciteit). Deze weerstandscapaciteit zal in de komende jaren verder worden aangewend, waardoor het weerstandsvermogen verder zal verslechteren.

Vanaf 2020 voert GGD de taken van de Jeugdgezondheidszorg van 0 tot 18-jarigen uit. Vanaf 2022 is een nieuw basistakenpakket ingesteld dat extra kosten met zich meebrengt van circa € 2 miljoen.

De uitbraak van COVID-19 heeft een groot beslag gelegd op de GGD ZL. Financiering van de extra taken, capaciteit en inzet hierop wordt gefinancierd door de rijksoverheid. Er is geen financiering van dit soort crisissen vanuit gemeentefinanciën voorzien. De financiële en organisatorische consequenties van de COVID-19 crisis zijn op dit moment nog niet te bepalen.

In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het doel is om een trendbreuk te realiseren de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg in te lopen op gestructureerde wijze door middel van effectief bewezen interventies en programma's. Het programma-bureau Trendbreuk, ondergebracht bij de GGD, heeft hierbij de rol om dit samen met gemeenten, zorgpartners en andere maatschappelijke partners te ontwikkelen en uit te bouwen.

Reinigingsdienst Rd4 \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang

Het doelmatig, milieuhygiënisch verantwoord en marktconform (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen (basispakket), het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Partijen

De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal.

Bestuurlijk belang

In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van het Algemeen Bestuur.

Financieel belang

De verwachte totale kosten van de GR bedragen € 40.149.020. De totale kosten van de Rd4 worden per product en per gemeente toegerekend. Toerekening vindt plaats door per afvalstroom hoeveelheden, logistieke uren en gebruikmaking van inzamel-diensten naar de afzonderlijke gemeenten toe te kennen. Er wordt met een sluitende begroting gewerkt: alle kosten worden verrekend en de Rd4 kent geen winstdoelstelling. Voor 2022 is de bijdrage basispakket voor Voerendaal begroot op € 1.085.086.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	2.497	2.640
Verwacht vreemd Vermogen	30.323	29.373
Verwacht financieel resultaat 2022		0

Activiteiten/prestaties/effecten

De basisactiviteiten zijn het verwijderen van de huishoudelijke afvalstromen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grofvuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (o.a. servicepunt). Daarnaast neemt Voerendaal de volgende activiteiten af uit het plus-

Risico's en kansen

Ontwikkelingen

pakket: straatreiniging, huisuitzettingen en de coördinatie van de afzet van afvalstromen. pluspakket: straatreiniging, huisuitzettingen en de coördinatie van de afzet van afvalstromen.

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.

In verband met COVID-19 wordt Rd4 geconfronteerd met extra kosten. Deze zullen door de gemeenten moeten worden opgebracht. Mogelijk zullen de gemeenten hiervoor (deels) worden gecompenseerd.

Rd4 is een gemeenschappelijke regeling die diensten verleent voor en aan gemeenten door met name de inzameling van afval. Aan de andere kant zorgt Rd4 voor de afvoer van deze afvalstromen en wordt daarmee geconfronteerd met de grillen van een wereldmarkt. De huidige COVID-19 en economische crisis leidt tot stijgende kosten (o.a. brandstofprijzen) op de wereldmarkt. En dat heeft afgelopen jaren weer een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten tot gevolg.

In de eerste helft van 2021 is een nieuw strategisch meerjarenplan 2022-2026 door de Rd4 opgesteld. Hierin is de uitdaging voor de toekomst: geen afval meer en een oneindig hergebruik van grondstoffen (zogenoemde circulaire economie). De komende jaren zet de Rd4 vooral in op ontwikkelen grondstoffenmanagement, overbrengen circulaire boodschap (voorlichting en communicatie), verdere professionalisering inzameling en verduurzamen organisatie.

In 2021 is verder een nieuw Grondstoffenplan 2022-2026 (opvolger van het Afvalbeheerplan 2014-2020) opgesteld, waarin de 'Circulaire Economie' eveneens leidend zal zijn.

RUD Zuid-Limburg \ gevestigd te Maastricht

Doel/maatschappelijk belang

Partijen

Bestuurlijk belang

Financieel belang

Ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.

De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.

Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten wijzen uit hun midden een lid van het algemeen bestuur aan. Voor Voerendaal is de burgemeester lid van het algemeen bestuur.

Deelnemers dragen bij aan de kosten van het goed functioneren van het openbaar lichaam en het uitoefenen van de hem opgedragen taken op basis van een vooraf vastgesteld bedrag per inrichting voor de basistaken en de feitelijke afname van taken voor de niet basistaken. De totale kosten van de GR bedragen voor 2022 € 13.572.670. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal € 120.114.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht vreemd Vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht financieel resultaat 2022		0

* RUD Zuid-Limburg stelt geen begrote balans op.

Activiteiten/prestaties/effecten

De gemeente Voerendaal heeft naast de basistaken, zijnde de gemeentelijk overstijgende bedrijven en keten-gerelateerde milieutaken, ook aanvullende milieutaken overgedragen.

Risico's en kansen

Veranderingen van wetgeving, waardoor meer of minder taken door de RUD moeten worden uitgevoerd, zal leiden tot een verandering in de bijdrage.
Eventuele nadelige exploitatieresultaten worden door de deelnemers gedragen.

Ontwikkelingen

Gemeente Voerendaal is volop aan de slag met de implementatie van Squit 20/20. Op 31 mei 2021 zijn we 'live' gegaan. De RUD onderzoekt de mogelijkheid om door te ontwikkelen naar Omgevingsdienst, waarbij ook taken op het gebied van onder andere bouwtoezicht voor gemeenten kunnen worden uitgevoerd. Voerendaal staat hier niet positief tegenover.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op vooralsnog 1 juli 2022 zal er een verschuiving plaatsvinden van taken die nu bij de RUD liggen en naar de gemeente toekomen. Dit betekent dat de gemeente zich hierop inhoudelijk maar ook financieel en voor wat betreft capaciteit zal moeten voorbereiden.

Het Gegevenshuis \ gevestigd te Landgraaf

Doel/maatschappelijk belang

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.

Het Gegevenshuis is door de opdracht gevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein, waardoor het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service Centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en kosten te reduceren.

Partijen

Deelnemers zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Van iedere deelnemende gemeente neemt een bestuurder zitting in het algemeen bestuur. Voor de gemeente Voerendaal is dit de portefeuillehouder bedrijfsvoering.

Financieel belang

De totale kosten van de GR bedragen € 4.270.770. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal € 178.979.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	155	115
Verwacht vreemd Vermogen	0	0
Verwacht financieel resultaat 2022		0

Activiteiten/prestaties/effecten

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimte gerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, WKP) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken. In 2018 zijn deze taken uitgebreid met het databeheer van riool, groen en grijs. Databeheer van riool, groen en grijs.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Uitbreiding van het aantal deelnemers zal resulteren in structureel lagere exploitatiebijdrage.

Ontwikkelingen

Het Gegevenshuis fungeert als Shared Service Centre. Het Gegevenshuis bouwt samen met de BsGW aan de integratie van de diverse registraties voor WOZ, BAG, BOR en BGT. Een samenhangende driedimensionale objectenregistratie zal in de toekomst als basis dienen voor de te ontwikkelen omgevingsplannen, waardoor het belang van actuele-, juiste- en volledige data alleen maar toeneemt. Geodata zullen in de toekomst ook steeds meer ingezet worden bij beleid en uitvoering op gebieden als beheer openbare ruimte, het sociaal domein, openbare orde, waterbeheer e.d..

De strategische agenda van Het Gegevenshuis kent twee pijlers: groei en innovatie. Groei om voldoende robuust te worden en de maximale voordelen van schaalgrootte te genereren en voor het behoud van regionale werkgelegenheid. Innovatie om met slimme producten en diensten een extra dimensie en efficiëncyslag te kunnen geven aan beleid, uitvoering en dienstverlening. Het Gegevenshuis speelt een belangrijke rol in de omschakeling van de bepaling van de woze-waarde van inhoud naar gebruiksoppervlakte (m^2 i.p.v. m^3). Deze methodiek wordt vanaf 2022 door de Waarderingskamer verplicht gesteld. De kosten die rechtstreeks met dit project samenhangen worden gedragen door de bijdragen van de gemeenten aan BsGW.

Parkstad IT \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang

De bestaande missie van het ICT-samenwerkingsverband Parkstad-IT luidt als volgt.

1. Waarborgt voor haar deelnemers de continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatie kracht van de ICT-dienstverlening door beperking van organisatorische kwetsbaarheid.
2. Verhoogt de kwaliteit van processen, waardoor partijen beter kunnen functioneren.
3. Verhoogt de professionaliteit en deskundigheid van medewerkers.
4. Zet de beschikbare arbeidskracht efficiënter in.
5. Realiseert schaalvoordelen door efficiency: het ontdubbelen van ICT-voorzieningen, het beperken van de (stijgende) ICT kosten
6. Koopt gezamenlijk in van soft- en hardware, bedrijfssoftware uitgezonderd, in overeenstemming met de eisen van de licentiegever; bedrijfstoepassingen van deelnemers (bijv. software voor Burgerzaken of Sociale Dienst) worden door henzelf aangekocht.

Partijen

De huidige deelnemers aan de lichte gemeenschappelijke Parkstad IT zijn de gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

Bestuurlijk belang

Parkstad IT is een publiekrechtelijk samenwerkingsverband van gemeenten en instellingen die gemeentelijke taken uitvoert op het gebied van ICT-dienstverlening.

Financieel belang

De formeel juridische basis voor deelname aan Parkstad IT is een Gemeenschappelijke Regeling, zonder openbaar lichaam en zonder gemeenschappelijk orgaan, tussen de deelnemer en de gemeente Heerlen. Dit is een zogenaamde lichte GR, ook wel centrumgemeente constructie genoemd. De deelnemers worden vertegenwoordigd door de deelnemersraad bestaande uit de afdelingshoofden bedrijfsvoering.

De kosten van Parkstad IT worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de verwachte bijdrage voor Voerendaal € 385.240.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht vreemd Vermogen*	n.b.	n.b.
Verwacht financieel resultaat 2022	n.b.	n.b.

* Parkstad IT stelt geen balans op waardoor deze financiële informatie niet voorhanden is.

Activiteiten/prestaties/effecten

Deze regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende partijen te behartigen op het gebied van informatie- en communicatie-technologie.

Risico's en kansen

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het transparanter maken van de zogenaamde kostenverrekening. Dit kostenverrekenmodel zal ook het komende jaar verder worden verfijnd. Niet alleen in de specificering in de diverse pijlers maar ook in de opbouw van tarieven. Hiervoor is tevens in 2021 als onderdeel van de onderzoeksvraag rondom de toekomst van Parkstad-IT een onafhankelijk bureau gevraagd onderzoek te doen naar de formatie van Parkstad-IT in relatie met de werkzaamheden en kosten.

Nadat in maart 2020 het besluit is genomen het Shared Service Center Zuid-Limburg te beëindigen hebben in verschillende gremia (bestuurlijk en ambtelijk) gesprekken plaatsgevonden over de gevolgen van dit besluit voor de toekomst van de huidige centrumregeling Parkstad-IT. Ook is gesproken met de werkgroep die zich bezighoudt met de verbonden partijen/regelingen in de regio (SGOVP) over juridische, financiële en inhoudelijke (on)mogelijkheden. Als resultaat van deze verkenningfase en op basis van onder andere de gehouden benchmark naar de marktconformiteit van Parkstad-IT is aan een onafhankelijk onderzoeksbureau gevraagd een advies te geven over de toekomst van deze gemeenschappelijke regeling. En op welke wijze gezien de opgaven en toekomstige ontwikkelingen de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken omtrent ICT-taken verder te organiseren voor de huidige deelnemers aan Parkstad-IT en te komen tot een professionele, robuuste overheidsorganisatie die de ICT-taken voor de deelnemende gemeenten uitvoert.

Omnibuzz \ gevestigd te Geleen

Doel/maatschappelijk belang

Het doel is het bieden van een kwalitatief hoogstaande, effectieve en efficiënte vervoersvoorziening die aansluiting vindt op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van ontschotting, bundeling van vervoerscapaciteit en een

Partijen

Bestuurlijk belang

Financieel belang

Activiteiten/prestaties/effecten

Risico's en kansen

gezamenlijke uitvoering van vervoer. Daarom is een flexibele en toekomstbestendige organisatie van het doelgroepenvervoer nodig die door gemeenten direct aangestuurd kan worden. Door samenwerking zijn synergievoordelen te behalen, en kunnen de systeemkenmerken van vervoer (de kenmerken van de vervoersmiddelen, planning, eisen materieel, telefoonnummer en klantenservice) overal gelijk zijn. Dit bevordert de kwaliteit.

De resultaten waar Omnibuzz zich op richt:

- Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar het OV.
- Laagdrempelig en toegankelijk vervoer.
- Efficiënt en doelmatig doelgroepenvervoer.
- Bijdrage leveren aan het langer en volwaardig kunnen participeren in de maatschappij.
- Klantgerichtheid en klanttevredenheid.
- Competente en gedreven medewerkers.
- Een 'slimme' organisatie mobiliteit.
- Samenwerking partners.

Alle Limburgse gemeenten, behalve de gemeente Mook.

De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Omnibuzz.

De kosten van Omnibuzz worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijkse een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2022 is de bijdrage voor Voerendaal € 209.698.

Bedragen in € x1000

Financiële informatie	2021	2022
Verwacht eigen vermogen	588	582
Verwacht vreemd Vermogen	3.643	3.616
Verwacht financieel resultaat 2022	0	0

Collectief vraagafhankelijk vervoer (cvv), dagbestedingsvervoer (Wmo en jeugd), leerlingenvervoer.

Kansen:

Het realiseren van een gezamenlijke uitvoering van vervoer met ontschotting en een bundeling van vervoerscapaciteit creëert kansen om te komen tot een kwalitatief hoogstaand, effectief en efficiënte vervoersvoorziening die aansluiting vindt op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg.

Risico's:

Voorlopige onzekerheid omtrent vervoersvolume: Zonder COVID-19 worden de gerealiseerde vervoerscijfers in de periode één jaar voorafgaand (T-1) als uitgangspunt genomen. Vanwege de Coronacrisis vervalt dit uitgangspunt. Voor een goede inschatting van het vervoersvolume dient het vervoersvolume van het vorige jaar duidelijk te zijn.

Door de COVID-19-pandemie is er geen goede inschatting van het vervoersvolume 2021 gemaakt kunnen worden. Als uitgangspunt is het gerealiseerde vervoersvolume van 2019 genomen, met een afslag afhankelijk van de meest recente inzichten en ontwikkelingen.

Ontwikkelingen

- De wijziging van de GR Omnibuzz (t.b.v. aanpassing van de verdeelsystematiek van de beheerskosten en invoering van een uittredingsprotocol) wordt uitgesteld. In werksessies met de ambtelijke werkgroep kwam naar voren om de wijziging GR momenteel niet door te voeren, mede door het besluit tot uitstellen van de afreken-systematiek in combinatie met de omschakeling van de afrekening van zones naar kilometers (besluit algemeen bestuur op 28 april 2021). Het geniet de voorkeur om meerdere wijzigingen gelijktijdig door te voeren. De andere voorgenomen wijzigingen worden hierdoor ook uitgesteld, maar dit kan worden opgevangen en levert geen problemen op:
 - ↳ Er is een nieuwe Wet gemeenschappelijke regeling op komst. Na inwerking-treding twee jaar de tijd om de GR aan te passen, hoogstwaarschijnlijk niet eerder dan 2024. Temporisering helpt om deze wijziging makkelijker door te voeren.
 - ↳ Voor de uittredingsregeling kan men in de tussentijd terugvallen op de algemene jurisprudentie inzake uittredingsregeling.

De wijzigingen worden inhoudelijk al gereed gemaakt ter voorbereiding op besluitvorming op een later moment.

- In 2020, tijdens het COVID-19-jaar is ongeveer 50-60% van het begrote vervoer ook daadwerkelijk gereden. Er is echter maandelijks 78% aan de vervoerders bevoorschot. Vanaf juli is een afbouwconstructie gehanteerd. Besloten is om bevoorschotting als afrekening te beschouwen. Dit om te voorkomen dat vervoerders failliet gaan. Dit zou een reële bedreiging voor de continuïteit van het vervoer vormen, nu maar ook na de crisis.
- Door invoering van drie nieuwe vervoersindicaties biedt Omnibuzz voor klanten met beperkte zelfregie (die meer zorg in hun dagelijks leven behoeven) per 1 januari 2020 extra mogelijkheden voor maatwerk vervoer. De nieuwe vervoers-indicaties zijn Verplichte begeleiding, Extra Zorg en Persoonlijke overdracht.
- De overgangsregeling van de code VVR is vanwege de coronacrisis verlengd tot 31 december 2021. De tijd die resteert tot en met 31 december 2021 wordt door partijen betrokken bij het veilig vervoer van rolstoelinzittenden, gebruikt voor de implementatie en verduidelijking van de overgangsregeling. Doel is en blijft duidelijkheid te verschaffen voor de rolstoelinzittende en chauffeur.

II. Deelnemingen

NV Reinigingsdiensten Rd4 (Naamloze Vennootschap) \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	De vennootschap heeft als doel het tot stand brengen van een doelmatige, milieu-hygiënische verantwoorde en marktconforme inzameling van bedrijfsafval. Daarnaast houdt de vennootschap zich bezig met vegen van wegen en bedrijfsterreinen en -hallen, rioolreiniging en – inspectie, gladheidsbestrijding.
Partijen	De aandelen worden gehouden door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totaal € 5.391 boekwaarde). In 2022 wordt een dividend geraamd van € 9.000.
Activiteiten/prestaties/effecten	Inzamelen van huishoudelijk afval. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op) halen (restafval, gft, papier, grof vuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (servicepunt). Daarnaast bestaan er nog diverse plusactiviteiten, zoals het exploiteren van het kringloopcentrum. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma 'Volksgezondheid en Milieu' van de begroting; specifiek het taakveld 'afval', en zijn onder meer gericht op het verminderen van de belasting op het milieu.
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast wordt het risico gelopen dat de gemeente extra bijdragen moet betalen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Bij uittreden of wijziging takenpakket dient door de gemeente een schadeloosstelling plaats te vinden. Bij tegenvallende bedrijfsresultaten kan het dividend onder druk komen te staan. In 2020 zal het resultaat sterk beïnvloed worden door de COVID-19-crisis. Minder bedrijvigheid en mogelijke faillissementen van cliënten zullen het resultaat naar verwachting doen dalen.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) (Naamloze Vennootschap) \ gevestigd te Maastricht

Doel/maatschappelijk belang	Het voorzien van de gehele Limburgse bevolking van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater, tegen een zo laag mogelijke prijs.
Partijen	Alle Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 nominaal per aandeel (totaal € 18.152). Er wordt geen dividend uitgekeerd.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van de drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en het geven van voorlichting op het gebied van drinkwater. Deze activiteiten staan in relatie tot programma 'Volksgezondheid en Milieu', specifiek het taakveld 'riolering'. De activiteiten richten zich op het onderhouden, in stand houden en verbeteren van de drinkwatervoorziening.
Risico's en kansen	Het risico ten aanzien van het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Verder zijn er op dit moment geen concrete risico's te benoemen.
Ontwikkelingen	Met het oog op klimaatverandering en de recente warme- en droge zomers werkt WML verder aan een betrouwbare levering van drinkwater. Tevens verwacht WML in 2020 een tweetal windturbines te kunnen bouwen waarmee vanaf 2021 voor 60% wordt voorzien in de benodigde energie voor de productie- en distributie van drinkwater in heel Limburg.

NV Enexis Holding (Naamloze Vennootschap) \ gevestigd te Rosmalen

Doel/maatschappelijk belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld. • Betrouwbare energievoorziening. • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten. • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren. • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.
Partijen	Tal van gemeenten; Voerendaal is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 263.250 (263.250 aandelen van nominaal groot € 1,00). De boekwaarde van de aandelen is € 263.250.

De gemeente ontvangt jaarlijks naar rato van het aantal aandelen een dividend. In 2022 wordt een dividend geraamd van € 131.625 (€ 0,50 per aandeel). Daarnaast is in 2020 een converteerbare hybride lening verstrekt ad € 879.363 met een looptijd van 10 jaar.

	2021	2022
Eigen vermogen	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	n.b.	n.b.
Financieel resultaat 2021		n.b.

Activiteiten/prestaties/effecten

Activiteiten op de gebieden van energievoorziening, communicatiesystemen en -diensten, zorg voor een schoon en gezond milieu en voorzieningen of diensten die met het vorenstaande samenhangen of daaraan verwant zijn. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma 'Bestuur en ondersteuning' van de begroting; specifiek het taakveld 'treasury'.

Risico's en kansen

Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Voerendaal bezit 0,17% hiervan met een nominale waarde van € 263.250. Daarmee zijn op grond van de wet (art. 2:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid jegens Enexis Holding N.V. beperkt tot dit bedrag. Tegenvallende exploitatie-resultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer.

Ten aanzien van de verstrekte converteerbare hybride lening is er een risico dat deze lening niet wordt terugbetaald door Enexis, maar wordt omgezet in aandelenkapitaal. De rentevergoeding vervalt dan en of dit volledig gecompenseerd wordt door een mogelijke hogere dividenduitkering is onzeker.

Ontwikkelingen

De energietransitie blijft een speerpunt in het beleid van Enexis. In 5 jaar tijd is het aantal aansluitingen waarop energie wordt teruggeleverd aan het net verdrievoudigd. De groeimogelijkheden voor grootschalige duurzame productie zijn echter (met name in het noorden van het land) beperkt omdat de transportcapaciteit nog onvoldoende is.

**CSV Amsterdam (v/h Claim Staat Vennootschap BV), Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV en Vordering op Enexis BV (Besloten Vennootschappen) **
gevestigd te 's Hertogenbosch

Als voortvloeisel uit de verkoop van Essent PLB (productie- en leveringsbedrijf) zijn in 2009 speciale BV's opgericht om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. De BV's hebben een tijdelijk karakter. Alleen overheidslichamen die aandeelhouder van Essent zijn geweest, kunnen aandeelhouder zijn).

Doel/maatschappelijk belang

Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland (Recycleco B.V.). Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.

Het betreft de volgende vennootschappen:

- Vordering Enexis B.V. (ontbonden in 2020)
- Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. (ontbonden in 2020)

Partijen

Bestuurlijk belang

Financieel belang

- Verkoop Vennootschap B.V. (ontbonden in 2020)
- CSV Amsterdam B.V.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

De verkopers van aandelen Essent.

De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.

De gemeente is van elke BV houder van 3.517 aandelen van € 0,01 per aandeel (totaal € 35,17 = boekwaarde per vennootschap). Er wordt geen dividend uitgekeerd.

CSV Amsterdam BV	2020	2021
Eigen vermogen	€ 325.000	€ 300.000
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting	- € 125.000	- € 75.000
Dividend		€ 0

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	2020	2021
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting	€ 0	€ 0
Dividend		€ 0

Activiteiten/prestaties/effecten

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).

Risico's en kansen

Hoewel de vennootschappen nog betrokken zijn in procedures en besprekingen voeren over eventuele schadeclaims blijven de risico's voor de gemeente beperkt.

Ontwikkelingen

CSV Amsterdam B.V.

De doelstellingen van deze vennootschap zijn met name het (namens de aandeelhouders) voeren van een eventuele schadeclaim tegen de Staat en het voeren van garantieclaimprocedures met Recycleco B.V. (de koper van de aandelen Attero).

Garantieclaims konden door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Eind juni 2016 is een compromis gesloten met Attero/Waterland over een door Attero/ Waterland ingediende claim van 9,5 mln voor een bedrag van 5,5 mln.

Een derde doelstelling van deze vennootschap is het geven van instructies aan de beheerder van de in escrow gehouden gelden. Deze escrowgelden staan niet ter beschikking van de vennootschap maar worden aangehouden bij de notaris. Momenteel is de vennootschap nog bezig met de afwikkeling van ingediende garantieclaims van de kant van Waterland en een dispuut met deze partij over een belastingteruggaaf. Zodra beide zaken zijn afgewikkeld zal ook deze vennootschap worden ontbonden.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

De vennootschap dient zorg te dragen voor de afhandeling van een aantal verplichtingen in verband met het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borsele uit 2009. De verwachting is dat deze vennootschap voor het eind van 2021 zal worden ontbonden.

Doel/maatschappelijk belang

Nazorg Limburg BV beheert in opdracht van haar aandeelhouders de gesloten stortplaatsen in Limburg, ter bescherming van het milieu (waaronder grondwater) en ter voorkoming van negatieve gevolgen van bodemverontreiniging voor toekomstige generaties. Er zijn géén commerciële doeleinden.

Partijen

De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

Bestuurlijk belang

De wethouder verantwoordelijk voor Milieu vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

De gemeente is houder van 340 aandelen van € 0,45 per aandeel (totaal € 153 boekwaarde); er wordt geen dividend uitgekeerd.

Activiteiten/prestaties/effecten

Het beheren van 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Dat beheer omvat onder andere het opsporen, analyseren en managen van milieurisico's van stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.

Risico's en kansen

Het risico is nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering mede omdat de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit nazorg.

Ontwikkelingen

Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen. Op een drietal locaties worden de mogelijkheden onderzocht om zonnepanelen te plaatsen. O.a. is men voornemens in 2020 op de locatie in Bocholtz panelen te plaatsen. Monitoringsrapportages wijzen uit dat de kwaliteit van het grondwater op deze plek slechts in zeer beperkte mate is beïnvloed.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (Naamloze Vennootschap) \ gevestigd te 's Gravenhage

Doel/maatschappelijk belang

Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.

Partijen

Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut (publieke sector).

Bestuurlijk belang

De burgemeester is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

De gemeente is houder van 11.232 aandelen van € 2,50 per aandeel (totaal € 28.078 boekwaarde). In 2022 wordt een dividend geraamd van € 20.330.

Activiteiten/prestaties/effecten

Het verzorgen van kredietverlening, beleggingen, advisering, betalingsverkeer en e-banking, gebiedsontwikkeling en vastgoed-ontwikkeling voor en in samenwerking met overheidspartijen. Deze activiteiten staan in relatie tot programma bestuur en dienstverlening van de begroting; specifiek het beleidsveld 'financiering'.

Risico's en kansen	Tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV hebben een negatief effect op de jaarlijks te ontvangen dividenduitkering. Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap.
Ontwikkelingen	Van de klantsectoren van de BNG Bank vervullen vooral zorginstellingen en gemeenten een rol om de gevolgen van de COVID-19-pandemie te beperken. De financiële gevolgen hiervan zijn groot. Zo is de nettowinst over het eerste halfjaar gedaald met 21% t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Dit wordt met name veroorzaakt door de herwaardering van de activa onder invloed van de pandemie.

IBA Parkstad BV (Besloten Vennootschap) \ gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Invulling te geven aan de transformatie-/herstructureringsopgaven van Parkstad Limburg via de realisatie en ontwikkeling van de Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2021-2022.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal plus de provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder herstructurering is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal participeert voor € 374 in het totale aandelenkapitaal (€ 20.776) van de BV. Voor de looptijd van de BV dragen partijen € 45 mln. bij: de bijdrage van Voerendaal is maximaal € 852.409 over de looptijd van IBA. In 2022 is een bedrag van € 50.000 hiervoor begroot.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het IBA-bureau heeft de volgende kerntaken: • Organiseert de Open Oproep voor IBA-projecten en activeert projectdragers en allianties om mee te doen. • Kwalificeert en selecteert projecten voor mogelijke financiële ondersteuning waarbij de regels ter uitsluiting van staatssteun worden gerespecteerd. • Faciliteert, stimuleert en versterkt richtinggevende en voorbeeldstellende projecten voor de transformatie van Parkstad. De IBA-organisatie is niet de projectuitvoerder. • Organiseert de communicatie rondom IBA Parkstad. • Investeert in de kwaliteit van innovatieve en spraakmakende IBA-projecten. • Verwerft financiële middelen uit subsidies en sponsoring. • organiseert ondersteunende activiteiten facilitering van de uitvoering van IBA-projecten. • Organiseert een expojaar waarin behaalde resultaten en opgedane kennis worden geëtaleerd. IBA fungeert hierbij primair als kwaliteitsmachine voor de verbetering van initiatieven. De eerste open oproep van IBA Parkstad heeft gelopen tot en met 15 december 2014. In deze oproep zijn bijna 300 project-ideeën ingediend, die door de curator-directeur en het Q-team gewaardeerd. Deze project-ideeën doorlopen momenteel het ondersteunings- en kwalificatieproces. 15 sleutelprojecten vormen momenteel het hart van de IBA, het Land van Kalk is er hier één van.
Risico's en kansen	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaats gevonden, is het risico nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering.

Ontwikkelingen

In 2020 is ten gevolge van de COVID-19 maatregelen het Expojaar niet gestart en opgeschoven naar zomer 2021-zomer 2022. De invulling van dit expojaar is nog aan veranderingen onderhevig gezien de onzekerheden rond de dan geldende maatregelen. De verwachting is dat de BV eind 2022 is opgeheven.

WoonWijzerWinkel Zuid Limburg (Besloten Vennootschap) \ gevestigd te Kerkrade

Doel/maatschappelijk belang

Bijdragen aan de verduurzamingsopgave van Palet 1.0, 2.0 en 3.0.

Partijen

Gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

Bestuurlijk belang

De wethouder Duurzaamheid is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

Voerendaal bezit voor €995 aan aandelen op een totaal van €20.000 aan aandelen.

Activiteiten/prestaties/effecten

Met de WoonWijzerWinkel wordt beoogd:

1. Beschikbaar stellen van één loket voor duurzaamheid in Parkstad.
2. Versnellen van de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad in Parkstad.
3. Creëren van een fysieke manifestatie van de aanpak PALET.
4. Tegengaan van 'energiearmoede' (nieuwe segregatie).
5. Creëren van kansen op de arbeidsmarkt voor de nieuwe 'verduurzamers' (installateurs etc.), in samenwerking met het onderwijs.
6. Professionaliseren van de installatiebranche.
7. Ontwikkelen van economisch potentieel voor ondernemers, inclusief MKB.
8. Versterken 'van het groene' imago van Parkstad.
9. Mogelijk uitrollen naar of aansluiten van geheel Zuid-Limburg.
10. Beschikbaar stellen van een expertisecentrum Gasloos.

De activiteiten van de WoonWijzerWinkel concentreren zich (vooralsnog) op de regio Parkstad.

Risico's en kansen

Met de WoonWijzerWinkel wordt tevens mogelijk gemaakt dat het economische verdienmodel lokaal verankerd is. De economische omzet in de regio bestaat uit twee delen; materiaalkosten en arbeidskosten. Op basis van het businessplan betekent dit gemiddeld een werkgelegenheid van 100 FTE per jaar binnen de regio. Dat betekent nieuwe kansen voor mensen die nu aan de kant staan, maar ook kansen voor mensen die nu al in die branche werkzaam zijn (bv. omscholing).

Ten aanzien van de risico's zijn benoemd het ontbreken van (voldoende) klanten, het ontbreken van financieringsmogelijkheden, te sterke concurrentie en het ontbreken van voldoende arbeidskrachten. Hiertegen zijn mitigerende maatregelen voorzien.

Ontwikkelingen

In de opstartfase van de BV wordt een dashboard ontwikkeld met stuurinformatie in afstemming met de reeds beschikbare meetinstrumenten en criteria. Per twee jaar wordt een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de WoonWijzerWinkel uitgevoerd.

\ Paragraaf: weerstandvermogen & risicobeheersing

Netto schuldquote

102%

Algemene reserve van de begroting

18%

Solvabiliteitsratio

38%

Structurele exploitatieruimte

0,2%

Belastingcapaciteit

121%

Inhoud

In deel 4 van deze begroting wordt het financieel meerjarenperspectief van de gemeente Voerendaal geschetst. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent de financiële positie betreft het weerstandsvermogen. Bij weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om mogelijke substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ingrijpende consequenties heeft voor het voorgenomen beleid. Het weerstandsvermogen brengt tot uitdrukking de relatie tussen de weerstandscapaciteit en risico's die zich eventueel kunnen voordoen.

In artikel 11 van het BBV is het begrip weerstandsvermogen als volgt gedefinieerd:

De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, te dekken'

In principe bestaat weerstandscapaciteit uit de navolgende elementen:

Incidentele weerstandscapaciteit

- Algemene reserve (per 1 januari van het begrotingsjaar)
- Incidentele begrotingsruimte
- Stille reserves
- Post onvoorzien

Structurele weerstandscapaciteit

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Structurele begrotingsruimte

Onderstaand zijn deze elementen nader toegelicht respectievelijk gekwantificeerd.

Algemene reserve

De algemene reserve is de buffer die benut kan worden bij echte calamiteiten, dus incidenteel, en behoeft enerzijds zeker geen ongelimiteerde spaarpot te zijn met als enig doel deze zo hoog mogelijk te krijgen, anderzijds kan deze reserve niet zomaar (structureel) ingezet worden als sluitpost van de begroting. De geraamde stand van de algemene reserve is per 01-01-2022 € 5.001.000. Daarnaast wordt ook de reserve sociaal domein, zijnde € 1.327.000, als buffer meegenomen. In principe worden bestemmingsreserves niet gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Echter de reserve sociaal domein heeft hoofdzakelijk als doel het opvangen van de risico's binnen dit domein (Jeugd, Participatie en Wmo).

De omvang van de stille reserves

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waarde-bepaling. De gemeente heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een groengebied, het gemeentehuis of de onderwijsgebouwen. Gezien het inzicht hierin op dit moment zijn de stille reserves op nihil gesteld.

De post onvoorzien

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is het verplicht een post 'onvoorzien' op te nemen. Deze post is bedoeld als dekking voor lasten die niet in de begroting opgenomen zijn m.a.w. die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien. Voor een juiste toepassing van de post onvoorzien moet worden uitgegaan van het 'drie O's-principe', zijnde onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar. In voorliggende meerjarenbegroting is de post onvoorzien opgenomen als incidentele post. Deze post is meerjarig van gelijke omvang en bedraagt afgerond € 31.000 gebaseerd op € 2,50 per inwoner (01-01-2021 12.466).

De onbenutte belastingcapaciteit

Het totaal aan OZB, de riolrechten en de afvalstoffenheffing bepalen welke mogelijkheden de gemeente tot belastingheffing heeft, het zogenoemde "belastingpakket". Voor wat betreft het riolrecht en de afvalstoffenheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit omdat hierbij reeds 100% kostendekking is gerealiseerd. De onbenutte capaciteit van de OZB betreft de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau welke de gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag (van de Financiële verhoudingswet) in aanmerking te kunnen komen. Volgens deze norm kunnen gemeenten die in de financiële problemen raken een aanvraag indienen voor extra steun uit het gemeentefonds. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2022 is vastgesteld op 0,1800% (meicirculaire 2021). Voor de berekening is het artikel 12 tarief meerjarig gelijk gehouden en afgezet tegen het meerjarig OZB percentage van Voerendaal.

Jaar	OZB% (art 212) cf meicirculaire '21	max. OZB-opbrengst o.b.v. totale WOZ-waarden (peildatum 1-7-2021)	opbrengst OZB begroting 2022	ruimte
2022	0,1800	3.062.880	2.903.559	159.000
2023	0,1800	3.091.050	2.979.156	112.000
2024	0,1800	3.111.660	3.047.339	64.000
2025	0,1800	3.121.740	3.107.324	14.000

Begrotingssaldo

Als de begroting en de meerjarenraming een structureel overschot laat zien, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor structurele financiële tegenvallers. Daarmee is enkel de begrotingsruimte die zich minimaal in zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming voordoet aan te merken als structurele weerstandscapaciteit. Eventuele overige begrotingsruimte wordt aangemerkt als incidentele begrotingsruimte en kan daarom tot de incidentele weerstandscapaciteit worden gerekend.

Beleidskaders

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. De algemene reserve is het belangrijkste component van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017 door de raad vastgesteld op 6 juli 2017, die van toepassing is op deze begroting is **de streefwaarde van de ratio van het incidentele weerstandsvermogen bepaald op 2 (= ruim voldoende)**. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

In de nota Reserves en voorzieningen 2019 door de raad vastgesteld op 13 december 2018 heeft de raad besloten om naast de hierboven genoemd streefwaarde ook een **minimale omvang van de algemene reserve** vast te stellen, zijnde **10% van de uitgaven conform het jaarlijks begrotingstotaal**. Deze omvang wordt jaarlijks in onderhavige paragraaf vastgesteld.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en de financiële gevolgen.

Risico's

Algemeen

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis, die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Het gaat om een onzekere gebeurtenis met financiële en/of materiële gevolgen. Het risico kan o.a. van juridische, organisatorische, bedrijfseconomische of milieutechnische aard zijn. Van belang hierbij is om het risico te onderkennen, zoveel als mogelijk te kwantificeren (wat is de kans dat het risico werkelijkheid wordt en de inschatting van de financiële gevolgen) en maatregelen treffen om het risico te verminderen.

De omgeving waarin gemeenten opereren is complex en continu aan verandering onderhevig. Dit geldt ook voor onze gemeente. Op diverse terreinen liggen uitdagingen die direct gevolgen hebben voor ons risicoprofiel. Daarbij kan gedacht worden aan COVID-19, de herverdeling van het gemeentefonds, de druk op de woningmarkt, de ontwikkeling van de lokale economie, de duurzaamheidsopgave en natuurlijk het Sociaal Domein. Bovenop al deze ontwikkelingen zien we dat onze financiële situatie in korte tijd is veranderd. De tijden van relatieve overvloed zijn omgeslagen naar een financiële positie waarbij we scherper aan de wind moeten varen en duidelijke keuzes moeten maken wat we wel of niet willen gaan oppakken. Budgetten staan meer onder druk. Dit alles heeft ook gevolgen voor ons risicoprofiel.

Risicoprofiel Gemeente Voerendaal

In het beginsel worden alleen de risico's van materiële betekenis (substantiële impact op de financiële positie) en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen in de beoordeling betrokken. Het kwantificeren van de risico's vindt plaats door de kans (de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet) te vermenigvuldigen met het gevolg (de schade als het risico zich werkelijk voordoet). Hier vloeit vervolgens de risicoscore uit waarmee de risico's worden geprioriteerd in laag, midden en hoog.

Nagestreefd wordt om de risico's van materiële betekenis ook daadwerkelijk kwantitatief te beoordelen om zodoende het juiste weerstandsvermogen vast te kunnen stellen.

Calamiteiten Mijn(water)schade

Sinds het staken van oppompen van Mijwater in 1994 wordt nog steeds schade geleden als gevolg van beweging van de bodem die veroorzaakt is door de aanleg en/of exploitatie van mijnbouwwerken waaronder begrepen schade als gevolg van bodembewegingen die het gevolg zijn van het geleidelijk vollopen van mijnen met mijwater. Momenteel is nog niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor nieuwe mijnschades. Voor schrijnende gevallen waarbij de veiligheid in het geding komt, is daarom een calamiteitenfonds ingericht. Alleen indien een schadegeval zich op het eigen grondgebied van de gemeente Voerendaal voordoet, kan het aandeel van Voerendaal in het calamiteitenfonds worden aangesproken. Bij een concrete bijdrage vanuit dit fonds is de verdeling als volgt: 25% gemeente (tot een maximum van afgerond € 16.000), 25% provincie en 50% Ministerie van Economische Zaken.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	Procent waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Mijnwaterschade	€ 16.000	2	€ 16.000	2	25%	€ 4.000

Algemene uitkering

De gevolgen van de circulaire worden vertaald naar de (meerjaren)begroting. De jaarlijkse ontwikkeling van de uitkering uit het gemeentefonds is gekoppeld aan de jaarlijkse ontwikkeling van de netto gecorrigeerde uitgaven (samen de trap op, samen de trap af). Vanaf uitkeringsjaar 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering met uitzondering van de aparte integratie-uitkeringen betreffende Participatie, Beschermd wonen en Voogdij/18+.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	Procent waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Op basis van meicirculaire 2021	€ 18.045.000	5	1% € 180.000	3	50%	€ 90.000

De aangekondigde herverdeling van het gemeentefonds – voorzien per 1 januari 2023 – vormt een bedreiging voor de toekomstige gemeentelijke begroting. De herijking richt zich op een herverdeling, niet op de absolute omvang van de middelen. Op 9 juli 2021 is een geactualiseerd voorstel voor de nieuwe verdeling naar de Tweede Kamer gestuurd. Besluitvorming inzake de definitieve herverdeling ligt bij het nieuw te vormen Kabinet. Gezien de discussies en de onzekerheden is door de toezichthouder (Provincie) aangegeven dat geen rekening gehouden mag worden met (voor Voerendaal vooralsnog positief) herverdeeffect in voorliggende begroting en meerjarenraming.

Nieuwe/gewijzigde wetten en deregulering

Nieuwe regelgeving zorgt vaak voor extra belasting en kosten voor de gemeente. Verder gaat nieuwe regelgeving en deregulering vaak gepaard met minder middelen voor de gemeente. Dat wil zeggen dat een lager budget voor de gemeente beschikbaar komt dan vóór de deregulering. Deze situatie doet zich onverminderd voor. Gemeenten worden steeds meer verantwoordelijk voor de uitvoering van taken en 'moeten het doen' met bijbehorende verlaagde budgetten. In 2022 betreft het de volgende regelgeving:

- **Omgevingswet (inwerkingtreding 1 juli 2022)**

Met de Omgevingswet worden de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigd en samengevoegd. De structurele financiële effecten van de omgevingswet zijn nog onvoldoende inzichtelijk. Hiertoe is de VNG opgeroepen om zorg te dragen voor een budgetneutrale overgang. De kosten voor de implementatie van de Omgevingswet, zoals software en personele ondersteuning zijn opgenomen in voorliggende begroting.

- **Wet open overheid (Woo) (inwerkingtreding 1 januari 2022 – onder voorbehoud)**

De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur en heeft als doel het transparanter maken van de (semi-)overheden door overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren. Voor de implementatie en uitvoering van de Woo heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld en voor de periode 2022 t/m 2026 en toegevoegd aan het gemeentefonds. Bij de samenstelling van deze begroting is nog onvoldoende duidelijk wat de consequenties voor onze gemeente zullen zijn, zowel organisatorisch als financieel, derhalve betreft de (stel)post)raming een globale inschatting van de kosten.

- **Wet inburgering 2021 (inwerkingtreding 1 januari 2022)**

De nieuwe wet maakt het onder mee mogelijk om sneller een inburgeringstraject te doorlopen. Daarbij geldt een hogere norm voor het taalniveau. Het verbeterde inburgeringssysteem moet nieuwkomers beter helpen om mee te doen in de Nederlandse samenleving. Deze taak is in Voerendaal belegd bij de gemeenschappelijke regeling Kompas. Kompas zal zorgdragen voor een effectieve uitvoering van de nieuwe wet. De uitgaven hieromtrent zijn meegenomen in de begroting van Kompas.

De wetgeving wordt intensief gemonitord, waardoor eventuele risico's tot een minimum worden beperkt (risico derhalve op nihil gesteld).

Verbonden partijen

Verbonden partijen voeren in de regel gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke doelen. Deelname in verbonden partijen levert de gemeente niet alleen voordelen op, maar ook de financiële en bestuurlijke risico's. Om de voordelen optimaal te benutten en de risico's te beheersen is aandacht voor de sturingsrelatie met en risicobeheersing bij verbonden partijen belangrijk. De wetgever heeft in de wet Gemeenschappelijke Regelingen geregeld dat de GR voorafgaand aan de begroting de algemene financiële en beleidsmatige kaders (AFBK) opstelt. De bedoeling hiervan is dat de raden hiermee in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte worden gesteld van nieuwe ontwikkelingen of opstapel staande inhoudelijke of financiële wijzigingen ten opzichte van het lopende beleid. Zodat tijdig ingegrepen kan worden en de gemeente niet voor een voldongen feit wordt gesteld. In de paragraaf verbonden partijen wordt in de toelichting op de individuele verbonden partijen nader ingegaan op de eventueel aanwezige risico's. Ondanks deze continue monitoring middels de P&C-cyclus van de gemeenschappelijke regelingen wordt voor de bepaling van het weerstandvermogen in relatie tot het risicobeheer een risicobedrag opgenomen. Dit bedrag is afgeleid van het bedrag zoals opgenomen in deze begroting voor de verbonden partijen.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	Procent waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Verbonden partijen	€ 7.798.373	5	1% € 78.000	3	50%	€ 39.000

Sociaal domein

Voor een groot aantal regelingen in het sociaal domein is sprake van een 'open einde-regeling', waardoor niet op voorhand een compleet en sluitend beeld verkregen kan worden. Gezien de onzekerheden bij de jeugdzorg en in relatie tot de (extra) ontvangen middelen van het Rijk is de stelpost binnen het taakveld Jeugd bijgesteld. Hiermee wordt een groot deel van het risico gemitigeerd.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	Procent waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Sociaal domein	€ 3.783.591	5	1% € 38.000	4	80%	€ 30.000

Stijging bouwkosten

Door de alsmaar stijgende bouwkosten is de verwachting dat de druk op de aanbestedingen verder toeneemt. Aannemers die boven budget inschrijven of de opdracht laten schieten als de prijzen na gunning gedurende het project niet kunnen worden bijgesteld. Als gevolg hiervan is het risico aanwezig dat de prognose voor het investeringsvolume ontoereikend is.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	Procent waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Stijging bouwkosten / Investerings	€ 6.100.000	5	1% € 61.000	5	80%	€ 49.000

Rente

Op het moment dat de rente gaat stijgen, kost het meer geld om financiële middelen aan te trekken. Mede gelet op het investeringsvolume opgenomen in de voorliggende begroting, is het noodzakelijk om nieuwe leningen aan te trekken. Het uitgangspunt is om in het beginsel zoveel mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheid om kortlopende leningen (kasgeld) af te sluiten, begrensd door de kasgeldlimiet. Zoals verwoord onder het kopje Rentevisie in de paragraaf financiering zullen naar verwachting de lange rentetarieven wellicht verder dalen of nog geruime tijd laag blijven.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	% waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Renterisico o.b.v. leningportefeuille per 01-01-2022	€ 16.839.000	5	1% € 168.000	1	20%	€ 34.000

Overige risico's

De overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten. Fictief wordt hiervoor rekening gehouden met een bedrag afgeleid van het begrotingstotaal.

	Risicobedrag 2022	Klasse omvang	Geschatte omvang	Klasse waar- schijnlijkheid	% waar- schijnlijkheid	Omvang risico
Overige risico	€ 28.400.000	5	1% € 284.000	2	30%	€ 85.000

Confrontatie weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit kan op 2 manieren worden ingezet:

- **Structureel** om tegenvallers in de lopende exploitatie op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd. De structurele weerstandscapaciteit is onderstaand weergegeven:

	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo (vrij te besteden ruimte)	50.000	93.000	59.000	25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	159.000	112.000	64.000	14.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	209.000	205.000	123.000	39.000

- **Incidenteel** om tegenvallers en andere calamiteiten, met uitsluitend effecten in het lopende jaar, op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de taken.

Algemene reserve (stand per 01-01 van het begrotingsjaar)	5.001.000
Reserve sociaal domein (stand per 01-01 van het begrotingsjaar)	1.327.000
Stelpost onvoorzien	31.000
Stille reserves	0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	6.359.000

Primair wordt de weerstandscapaciteit gerelateerd aan financiële risico's die zich in desbetreffend begrotingsjaar kunnen voordoen. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers worden betrokken in de politieke besluitvorming bij de behandeling van eerstvolgende P&C-cyclus.

Om te kunnen bepalen of de hoogte van het weerstandsvermogen voldoende is, wordt gebruik gemaakt van de ratio weerstandsvermogen. De ratio geeft de confrontatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (het totaalbedrag aan risico's) weer.

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Als gemeente streven we er daarom naar om de impact van risico's en hiermee de benodigde weerstandscapaciteit (het risico-bedrag) te minimaliseren.

De analyse van de betreffende componenten in deze paragraaf geeft de volgende ratio voor 2022:

	Incidenteel
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 6.359.000
Omvang risico's begrotingsjaar	€ 331.000
Ratio weerstandsvermogen	19

De streefwaarde die in de gemeente Voerendaal wordt gehanteerd is 2 (ruim voldoende). Uit de tabel blijkt dat de incidentele weerstandscapaciteit voor de gemeente Voerendaal nog steeds uitstekend is.

Naast de berekende ratio is ook de omvang van de algemene reserve € 5.001.000 ruim voldoende afgezet tegen de minimaal gewenste hoogte van de algemene reserve, bepaald op 10% van de uitgaven van de gemeente conform het jaarlijkse begrotings-totaal, zijnde € 2.843.000.

Bovenstaande wijkt af van de analyse in voorgaande begrotingen. Nu ligt de focus op de risico's die zich in het begrotingsjaar kunnen voordoen. Hier wordt primair de incidentele weerstandscapaciteit aan gerelateerd. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers worden betrokken in de politieke besluitvorming bij de behandeling van eerstvolgende begroting. De uitkomst van de ratio geeft hiermee een reëler beeld.

Het is geen goede zaak als een gemeente over te weinig mogelijkheden beschikt om optredende risico's het hoofd te bieden. Immers, de gemeente beschikt dan over onvoldoende capaciteit om de geïdentificeerde en gewogen risico's af te dekken. Opgemerkt wordt dat een weerstandscapaciteit die boven de 1,0 ligt niet automatisch inhoudt dat een gemeente voor honderd procent is ingedekt tegen alle risico's die zich kunnen voordoen. De ratio weerstandscapaciteit maakt gebruik van een weging van de risico's. Als de gemeente pech heeft, kan het voorkomen dat in één jaar twee grote tegenslagen plaatsvinden. Doet zich dit voor, dan kan dit ertoe leiden dat de financiële positie van een gemeente tijdelijk onder druk komt te staan. Het spreekt in dit verband echter voor zich dat hoe hoger de weerstandscapaciteit van een gemeente is hoe meer (onvoorziene) tegenvallers kunnen worden opgevangen. Daarnaast zullen de geïnventariseerde structurele risico's zich vrijwel nooit gelijktijdig en in volle omvang voordoen/effectueren.

Kengetallen financiële positie

Onderstaande set van financiële kengetallen is opgenomen met als doel het inzichtelijker en transparanter maken van financiële informatie waardoor horizontale controle door de raad op de financiële positie versterkt wordt en een beter inzicht in de financiële sturingsruimte wordt verkregen.

Begroting 2022	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	65%	99%	102%	125%	149%	137%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	58%	94%	94%	117%	141%	129%
Solvabiliteitsrisico	42%	37%	38%	32%	29%	29%
Structurele exploitatieruimte	3%	0,4%	0,2%	0,4%	0,2%	0,1%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	119%	120%	121%	128%	129%	131%

De begrote kengetallen zijn conform gewijzigde voorschriften BBV de kengetallen gebaseerd op de geprognosticeerde balans.

Ad 1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De stijging van de ratio komt door de financieringsvraag als gevolg van de geplande investeringsuitgaven gedurende de komende jaren.

Ad 2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Ad 3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De norm voor de solvabiliteit op het totaal vermogen ligt op 25% à 40%. Uit de berekende ratio's blijkt dat de gemeente Voerendaal de voldoende in staat is om haar verplichtingen op lange termijn na te komen. De ratio daalt als gevolg van een daling van het eigen vermogen afgezet tegen een stijgend balanstotaal. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de toename in de materiële vaste activa met name als gevolg van de realisatie van de Open Club Klimmen.

Ad 4. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van decentrale overheden. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. De gemeente heeft momenteel geen bouwgronden meer in exploitatie.

Ad 5. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17 onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Ad 6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente Voerendaal zich verhoudt ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten voor een gezin in het laatst bekende begrotingsjaar (2021). Voor de berekening van de belastingcapaciteit worden de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in onze gemeente vergeleken met het landelijk gemiddelde van het laatst bekende begrotingsjaar. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Deze cijfers worden ook in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt.

De belastingcapaciteit betreft niet alleen de OZB (€ 423), maar ook afvalstoffenheffing (€ 265) en rioolrecht (€ 295). Dit totaalbedrag (€ 983) wordt afgezet tegen het landelijk gemiddelde in het laatst bekende begrotingsjaar, in dit geval Coelo Atlas 2021 (€ 813). De belastingcapaciteit komt hiermee uit op afgerond 121% ($\text{€ } 983 / \text{€ } 813$). Voor wat de totale gemiddelde woonlasten betreft, vermeldt de Atlas van de lokale lasten (Coelo) 2021 dat deze bij de goedkoopste gemeente € 598 bedragen en bij de duurste € 1.517.

Paragraaf: Open Club Klimmen

Vaste partners

10

Bijdrage 4 co-financiers

€ 2,375 miljoen

Totale investering

€ 13,35 miljoen

Multifunctioneel gebouw

2650 m²

Woningen

24

Inhoud

Open Club Klimmen is één van de prioritaire projecten van de gemeente Voerendaal. In deze ontwikkeling komen verschillende partijen en disciplines bijeen. Deze diversiteit en complexiteit binnen één project is de reden om de Open Club Klimmen in een paragraaf van de begroting op te nemen.

In de Open Club Klimmen gaan verschillende verenigingen, maatschappelijke partners en commerciële partners met elkaar samenwerken. Het multifunctionele gebouw, de sportvelden en de buitenruimte worden met elkaar gedeeld. Om de maatschappelijke doelen te bereiken, zal ook programmatisch worden samengewerkt. De eerste stappen op dit vlak zijn al gezet, en zullen de komende jaren verder worden uitgebouwd. Overkoepelend thema hierbij is positieve gezondheid, de brede kijk op gezondheid waarbij niet alleen bewegen, maar juist ook ontmoeting, zingeving en dagelijks functioneren bepalen of iemand 'gezond' is. De samenwerking zal in een stroomversnelling komen als partijen ook daadwerkelijk samen gehuisvest zijn in de Open Club Klimmen.

Het versterken van de positieve gezondheid voor alle Klimmense inwoners is als centraal uitgangspunt voor de Open Club genomen waarmee het volgende wordt bedoeld:

'De inwoners van Klimmen zijn positief gezond. De Open Club met al haar partners en door al haar activiteiten draagt substantieel bij aan de ontwikkeling van deze positieve gezondheid. De Open Club vormt een fysieke plek waar positieve gezondheid ervaren wordt door de inwoners van Klimmen doordat het hier zichtbaar vorm en inhoud krijgt'.

Het beoogde resultaat van het project Open Club Klimmen is het realiseren van een duurzaam en toekomstbestendig voorzieningencomplex op het school/sportpark "de Schrub" in Klimmen. Het voorzieningencomplex zal bestaan uit een multifunctionele accommodatie, (sport)velden en een aantrekkelijke buitenruimte met recreatieve mogelijkheden, waarbij tevens natuur- en landschapswaarden worden versterkt. In het plangebied zullen ook maximaal 24 woningen worden gerealiseerd.

Na de positieve besluitvorming van de raad in juni 2020 is het project overgegaan in de volgende fase, de ontwerpfase. Daarnaast wordt ingezet op de inhoudelijke samenwerking tussen de partners in aanloop naar de Open Club Klimmen.

Doelen

- Realisatie van een multifunctioneel gebouw en buitenruimte welke in de landschappelijke groene omgeving worden ingepast waardoor ontwikkelingsmogelijkheden ontstaan voor:
 - Versterken van positieve gezondheid van de Klimmense bevolking en directe omgeving.
 - Versterken van leefbaarheid en sociale cohesie van de kern Klimmen.
 - Vergroten van toekomstbestendigheid en versterken van het verenigingsleven.
 - Creëren van een rijke leeromgeving waar kinderen van 0-12 jaar zich optimaal kunnen ontwikkelen.
 - Creëren van een rijke sport- en beweegomgeving voor alle doelgroepen van de Klimmense inwoners en directe omgeving.
 - Creëren van samenwerkingsmogelijkheden tussen ondernemers en sociaal maatschappelijke partners zodat diensten op het gebied van zorg en welzijn goed blijven aansluiten op de behoeften van inwoners.
- Uitbreiden van het woonaanbod in Klimmen.

Financieel Kader

Op 4 juni 2020 heeft uw raad een besluit genomen over een extra investeringskrediet van € 3.315.000 bovenop het reeds gevoteerde krediet van € 10.361.074. Dit aanvullende krediet bestaat uit subsidies/cofinanciering, opbrengsten en besparingen van het plan en vanuit de gemeentelijke middelen. Voor alle verdere kaders wordt verwezen naar de raadsbesluiten van 13 februari 2020 en 4 juni 2020.

Wat gaan we doen in 2022

In 2021 is de fase van het voorlopig ontwerp afgerond voor het gebouw en de buitenruimte van de Open Club na vaststelling door het college op 1 juni 2021. Hierna is de fase van het definitief ontwerp aangebroken. Tevens loopt de Europese aanbesteding voor de bouwteampartner. Zowel de DO-fase (definitieve ontwerp) als de Europese aanbesteding en contractering bouwteampartner zijn naar verwachting afgerond in Q4 2021. Tevens zijn op basis van het VO (voorlopig ontwerp) de onderzoeken voor de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan opgestart.

In 2022 zullen de volgende stappen worden gezet in de realisatie van gebouw en sportpark:

- In Q1 t/m Q3 is het technisch ontwerp en uitvoeringsgereed ontwerp afgerond.
- Naar huidige inzichten zal de vaststelling van het bestemmingsplan plaatsvinden medio 2022. Het streven is om dit uiterlijk Q3 2022 te laten plaatsvinden.
- De procedure Omgevingsvergunning is vervolgens voorzien in Q3 2022.
- In Q4 is de start van bouw van het multifunctioneel gebouw voorzien.
- De samenwerking met VIE Kerkrade wordt verder vormgegeven op het gebied van (positieve) gezondheid en vitaliteit.
- De programmatische samenwerking tussen de hoofdgebruikers van de Open Club wordt geconcretiseerd.

Verdere planning bouwphase

Nu het Voorontwerp van de OCK bekend is, weten we ook waar het multifunctionele gebouw en de woningen in het plangebied komen. De 24 appartementen in het entreegebied zijn voor een groot deel gepositioneerd in het bouwvlak van het bestaande schoolgebouw van de Basisschool Ummer Clumme.

Dit betekent dat de bouwphase niet anders kan dan volgtijdelijk:

- a. De bouw van de Multifunctionele gebouw. Na oplevering vindt verhuizing van de school plaats.
- b. Sloop van het huidige schoolgebouw.
- c. Bouw van de woningen.

Dit betekent dat de bouwphase als geheel een langere doorlooptijd zal hebben dan in de aanvangsplanung van mei 2020 stond aangegeven. Samen met de aannemer en het ontwerpteam zal een planning worden opgesteld voor de bouwphase. Vooralsnog gaan we uit van een doorlooptijd van 1 jaar voor de bouw van het multifunctionele gebouw, 1 kwartaal voor de sloop, 1 jaar voor de bouw van de woningen. Parallel hieraan zal de terreininrichting plaatsvinden. Overigens heeft de investering van de gemeente betrekking op de bouw van het multifunctionele gebouw, de sloop van de huidige gebouwen en de terreininrichting. De bouw van de woningen is voor rekening en risico van de private partij die de woningen gaat realiseren.

Samenvattend indicatieve planning bouwfase:

- Q4 2022-Q4 2023: bouw multifunctioneel gebouw.
- Q1 2024 Sloop huidige gebouwen.
- Q2 2024-Q2 2025 Bouw woningen.

Herstelmaatregelen WETRA veld

Er loopt een juridische procedure tegen de aannemer en de directievoerder vanwege het niet conform bestek opleveren van het WETRA-veld. Om die redenen kan hier verder geen informatie over worden verstrekt. Informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad zodra dit mogelijk is.

Kansen

Ruimte voor groei

In het programma van eisen is rekening gehouden met de eisen en wensen van de vaste gebruikers. Als de Open Club Klimmen gereed is, is er ook ruimte voor incidentele gebruikers en verenigingen. Diverse partijen (verenigingen en commerciële gebruikers) die qua programmering graag bij de OCK willen aansluiten hebben zich al gemeld.

In het ontwerp van het gebouw zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden met toekomstige flexibiliteit. Zo kunnen wijzigingen optreden in de leerlingenaantallen van de school, wijzigingen in vast gebruikers.

Subsidieverwerving

In het raadsvoorstel van 4 juni 2020 is aangegeven welke cofinanciering al toegezegd is. Gedurende de looptijd van het project OCK zijn er kansen op overige subsidies. Zo is er € 500.000 euro extra subsidie binnengehaald middels de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling. Hier is de gemeenteraad over geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief op 20 januari 2021. Om gebruik te maken van bepaalde regelingen zullen er eerst concrete ontwerpen van gebouw en buitenruimte beschikbaar moeten zijn. Kansrijk zijn subsidieregelingen op het vlak van duurzaamheid (gebouw en buitenruimte), zoals bijvoorbeeld de SDE-subsidie. Daarnaast is de SPUK-regeling van de rijksoverheid (Specifieke Uitkering Stimulering Sport) relevant voor het project OCK. Deze subsidieregeling van de Rijksoverheid loopt door tot 2024. De subsidie bedraagt 17,5% op de investeringen in sportenvelden en sportaccommodaties (uitgezonderd het bewegingsonderwijs). Wat betreft de Europese subsidies zijn er – vanwege de nieuwe bestuursperiode – nieuwe regelingen in voorbereiding. De inhoud van deze regelingen is nog niet bekend. Uiteraard zullen wij deze blijven monitoren en screenen op kansen voor het project OCK.

Kanttekeningen en risico's

Financieel

Na aanvullende besluitvorming van uw raad over de financiering van de Open Club Klimmen is het geactualiseerde financiële plan volledig gedekt. Er is sprake van een taakstellend projectbudget. Risico's zijn niet uit te sluiten, onder andere omdat het niet mogelijk is te voorspellen hoe de (bouw)prijzen zich gaan ontwikkelen. Het werken in bouwteamverband en de monitoring van de ontwikkeling van de bouwpreizen zullen in ieder geval worden ingezet om risico's te minimaliseren.

Beheer en exploitatie

Een multifunctioneel gebouw is relatief duur in exploitatie. De kosten voor de gebruikers worden gedrukt door optimaal ruimten met elkaar te delen. Belangrijk is daarom dat alle gebruikers dan ook aangehaakt blijven. Beheer en exploitatie zal in handen komen van een beheerorganisatie/beheerstichting. Een aantal diensten zullen professioneel worden uitgevoerd. Daarnaast is het vanwege financiële redenen en vanwege de goede aansluiting bij de Klimmense gemeenschap, belangrijk dat er voldoende gekwalificeerde vrijwilligers zijn die (bestuurs)taken in de beheerorganisatie willen vervullen. Het ontwerp en de materialisatie moet er in voorzien dat kosten voor (groot) onderhoud, exploitatie en beheer zo laag mogelijk zijn.

Partners multifunctioneel gebouw

Het blijvende commitment van de vaste gebruikers van het multifunctionele gebouw is van groot belang. Omdat de ontwikkeling en realisatie van een dergelijk groot project een lange doorlooptijd heeft, kunnen omstandigheden voor de partners (b.v. zorg-instellingen, commerciële ondernemers, kinderopvang) wijzigen. Deze risico's worden beheerst door het gebouw zo te ontwerpen dat flexibiliteit qua gebruik in de toekomst mogelijk is. Daarnaast zorgt de inhoudelijke samenwerking voor een meerwaarde voor partners om zich hier te vestigen waardoor er ook een grote wens is om deel te nemen aan de Open Club Klimmen.

Deel 4

\ Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Een totaaloverzicht van de voor de realisatie van de programma's benodigde middelen geeft het volgende beeld:

Begroting 2022 – 2025						Bedragen * 1.000
Programma's	Lasten 2022	Baten 2022	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Bestuur en ondersteuning	2.007	94	-1.913	-1.967	-1.991	-2.148
Veiligheid	1.344	5	-1.339	-1.373	-1.387	-1.403
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.138	47	-2.091	-2.158	-2.190	-2.280
Economie	273	62	-211	-194	-194	-194
Onderwijs	995	184	-811	-1.308	-908	-956
Sport, cultuur en recreatie	2.731	227	-2.504	-2.438	-2.409	-2.480
Sociaal domein	10.710	1.965	-8.745	-8.563	-8.482	-8.432
Volksgesondheid en milieu	3.361	3.347	- 14	-14	-8	-10
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.268	92	-1.176	-1.045	-989	-947
Subtotaal programma's	24.827	6.023	-18.804	-19.060	-18.558	-18.850
Algemene dekkingsmiddelen	102	22.027	21.925	21.736	21.710	21.925
Overhead	3.370	2	-3.368	-3.354	-3.469	-3.432
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31	-31	-31	-31
Saldo van baten en lasten	28.330	28.052	-278	-709	-348	-388
Mutaties reserves	104	432	328	802	407	413
Begrotingssaldi 2022 – 2025	28.434	28.484	50	93	59	25

In de navolgende paragrafen wordt het voorgaande resultaat vanuit een ander perspectief gepresenteerd en toegelicht. Uitgaande van het meerjarenperspectief van de voorjaarsnota 2021 worden mutaties als gevolg van het aanpassen van bestaand beleid respectievelijk nieuwe beleidskeuzen afzonderlijk gepresenteerd.

Begrotingsruimten 2022 – 2025

De begrotingsruimte is het positieve resultaat tussen de geraamde baten en de geraamde lasten. Indien er meer inkomsten dan uitgaven zijn is sprake van begrotingsruimte, andersom van een begrotingstekort. Bij het lezen van onderstaande overzichten moeten de cijfers als volgt gelezen worden:

- cijfers met een minteken betreffen ofwel een stijging van de lasten dan wel een daling van de baten.
- cijfers zonder teken betreffen ofwel een daling van de lasten dan wel een stijging van de baten.

Begrotingsruimten	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldi voorjaarsrapportage 2021	34.000	42.000	20.000	152.000
Mutaties als gevolg van aanpassen van bestaand beleid / wettelijke ontwikkelingen	-62.000	79.000	67.000	-65.000
“Ruimte voor nieuw beleid”	-28.000	121.000	87.000	87.000
Invulling nieuw beleid:				
Meerkosten nieuwe beleidskeuzes	-2.000	-28.000	-28.000	-62.000
Af te dekken begrotingstekorten / overschotten	-30.000	93.000	59.000	25.000
Dekkingsplan	80.000	0	0	0
Begrotingsruimten	50.000	93.000	59.000	25.000

Analyse begrotingsruimte

Zoals hiervoor reeds aangegeven wordt de begroting bepaald door mutaties als gevolg van bestaand en wettelijk beleid enerzijds en anderzijds door de invulling van nieuw beleid. Het dekkingsplan vormt het sluitstuk van deze sluitende begroting. Onderstaand worden de diverse aspecten van de begroting 2022 nader toegelicht.

Bestaand beleid / Wettelijke ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Bestuur en ondersteuning				
Dotatie voorziening personeel uit dienst	-225.000	0	0	0
Verkiezingen	-16.000	-32.000	-16.000	-16.000
Geldleningen	18.000	23.000	16.000	-12.000
Stelpost PM-posten	0	76.000	14.000	14.000
Wet Open Overheid	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Veiligheid				
Bijzondere Opsporings Ambtenaar	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Verkeer, vervoer en waterstaat				
Onderhoud kunstwerken (bruggen, duikers e.d.)	-64.000	-32.000	-32.000	-32.000
Onderhoud verhardingen	10.000	-11.000	10.000	-11.000
Gladheidbestrijding	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000
Vervanging afvalbakken	-10.000	-4.000	-4.000	-4.000
Economie				
Toerisme	-17.000	0	0	0
Onderwijs				
-	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie				
Subsidies sport- en cultuurverenigingen	18.000	18.000	18.000	18.000
Burgemeester Strous Cultuurprijs	7.000	0	0	-7.000
Openbaar groen	0	-5.000	-5.000	-20.000
Sociaal domein				
De Burgerijen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Huishoudelijke zorg (WMO)	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
WMO 2015, natura immaterieel	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Opvang- en beschermd wonen-voorziening	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Jeugdzorg, voorzieningen natura	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Volksgezondheid en milieu				
-	0	0	0	0
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Implementatie omgevingswet	-94.000	-8.000	-8.000	-8.000

Bestaand beleid / Wettelijke ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Algemene dekkingsmiddelen				
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	1.033.000	658.000	595.000	563.000
Algemene uitkering Sociaal Domein	-236.000	-239.000	-246.000	-250.000
Stelpost loon- en prijsstijging	265.000	263.000	276.000	259.000
Onroerende zaakbelasting	-10.000	7.000	15.000	15.000
Hondenbelasting	-71.000	-71.000	-71.000	-71.000
Overhead				
Gemeentehuis	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Informatievoorziening en automatisering	-6.000	-21.000	-13.000	-14.000
Documentaire informatievoorziening	-2.000	-1.000	24.000	27.000
Overige personeelskosten	-8.000	5.000	-5.000	0
Burgeronderzoeken	0	0	10.000	-10.000
Salarissen	-394.000	-261.000	-218.000	-138.000
Kapitaallasten	71.000	63.000	53.000	-23.000
Diverse overige effecten	-27.000	-45.000	-42.000	-41.000
Meer-/minderkosten bestaand beleid/wettelijke ontwikkelingen	-62.000	79.000	67.000	-65.000

De belangrijkste mutaties (qua financiële omvang) inzake het bestaande beleid / wettelijke ontwikkelingen zijn:

Dotatie voorziening personeel uit dienst

Een organisatie is altijd in beweging. In Voerendaal gaat veel goed en op een aantal onderdelen is groei mogelijk. Om deze groei mogelijk te maken worden in 2022 keuzes gemaakt om de mobiliteit van medewerkers te bevorderen. Hiervoor is een eenmalige dotatie aan de voorziening voorzien.

Verkiezingen

Hogere kosten drukwerk a.g.v. briefstemmen (€ -6.000) en kosten presentiegelden burger-stembureauleden (€ -10.000).

Geldleningen

De raming voor de begrote rentelasten is gewijzigd conform de liquiditeitsprognose, rente verstrekte hybride lening aan Enexis en rente zonnepanelenproject.

Stelpost PM-posten

Deze bijstelling vindt plaats op basis van de nadere inzichten op het gebied van risicobeheersing, incl. de structurele doorvertaling van eerder opgenomen risico's in de begroting (onder andere STRIP en wegenbeheerplan).

Wet Open Overheid (Woo)

De 2e kamer heeft op 26 januari 2021 de Wet Open Overheid aangenomen, waarmee beoogt wordt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Bij instemming van de 1e kamer zal de wet een half jaar later in werking treden (naar verwachting 1e kwartaal 2022). De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt dan ingetrokken. Voor de implementatie en uitvoering van de Woo heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld en toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om incidentele middelen voor de periode 2022 t/m 2026 bestemd voor het verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie én structurele middelen bestemd voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Wat de consequenties voor onze gemeente zullen zijn, zowel organisatorisch als financieel, is bij de samenstelling van deze begroting nog niet duidelijk. De (stelpost)raming betreft derhalve een globale inschatting van de kosten.

Bijzondere Opsporings Ambtenaar (BOA)

De auto voor de BOA dient vervangen te worden. Gekozen is voor een leaseconstructie.

Onderhoud kunstwerken

Op basis van een inventarisatie is gebleken dat voor inspectie en onderhoud aan kunstwerken (bruggen, duikers e.d.) extra financiële middelen geraamd dienen te worden.

Onderhoud verhardingen

Betreft met 1 jaar verschuiven van de wegininspecties.

Gladheidbestrijding

Omdat diverse gladheidbestrijdingsmiddelen aan vervanging toe zijn, is in de afgelopen winterperiode een proef gestart met uitbesteding van de gladheidbestrijding. Op basis van deze proef is gekozen om de uitbesteding te continueren.

Vervanging afvalbakken

In de vervanging van afvalbakken dient een inhaalslag gemaakt te worden. Daarnaast zijn de kosten van afvalbakken gestegen.

Toerisme

Betreft incidentele kosten Zuid-Limburgs Magazine beleefbaar maken verhalen en toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten in het kader van regionale visie vrijetijdseconomie (€ -5.000), aankleding en vernieuwing in het kader van Land van Kalk (€ -5.000) en stimulering COVID-19-aanpak (€ -7.000).

Subsidies sport- en cultuurverenigingen

Bij de beoordelingen om te komen tot nieuwe beschikkingen basissubsidie voor het subsidietijdvak 2021-2024 is gebleken dat sprake is van een afname van de ledenaantallen hetgeen resulteert in lagere subsidiebedragen.

Burgemeester Strous Cultuurprijs

Raming voor 2022 vervallen omdat uitreiking in 2021 heeft plaatsgevonden en vervolgens weer in 2025 zal plaatsvinden.

Openbaar groen

Hogere lasten door areaal uitbreiding (fietsverbinding Parkstad-Heuvelland) en in 2025 voor 4-jaarlijks opstellen van een groenbeheerplan (€ -15.000).

De Burgerijen

Hogere kosten als gevolg van uitbreiding aantal dagdelen 'Hoeskamer' en groter aantal vrijwilligers.

Uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning

Betreft via het gemeentefonds beschikbaar gestelde extra middelen voor versterking aanpak discriminatie. Sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen zijn gemeenten verplicht te voorzien in een landelijk dekkend stelsel van meldpunten voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie.

Huishoudelijke zorg (WMO)

Hogere lasten door toename aantal verstrekkingen huishoudelijke zorg.

Wmo 2015, natura immaterieel

Hogere lasten door toename aantal verstrekkingen WMO begeleiding.

Opvang- en beschermd wonen-voorziening

Hogere lasten open inloop GGZ mixen doelgroepen burgerijen.

Jeugdzorg, voorziening natura

Per saldo hogere lasten als gevolg van hoger uitvoeringskosten centrumregeling Maastricht (€ -15.000) en verhoging stelpost taakveld jeugd (€ -75.000). Daar tegenover staat een te verwachten positief effect op de invoering van het woonplaatsbeginsel Jeugdzorg met ingang van 2022 (€ 65.000).

Implementatie omgevingswet

Betreft hogere kosten i.v.m. aankoop software (incidenteel € -6.000) én aansluiting op het digitaal stelsel omgevingswet (DSO). Daarnaast voor 2022 extra kosten inhuur t.b.v. verdere implementatie omgevingswet (incidenteel € -80.000).

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is herberekend op basis van de meicirculaire 2021. Ten opzichte van de september-circulaire 2020 (stand voorjaarsrapportage 2021) valt de raming van de algemene uitkering voor de jaren 2022 en 2023 hoger uit. Vanaf 2024 valt de raming lager uit. Dit wordt met name veroorzaakt door ontwikkelingen van het accres.

Het grote positieve verschil wordt met name veroorzaakt door extra middelen Jeugdzorg. Voor 2022 zijn deze middelen definitief beschikbaar gesteld door het huidige kabinet. Besluitvorming over de meerjarige compensatie wordt overgelaten aan het nieuw te vormen kabinet. Met Rijk en provincies (toezichthouder) is afgesproken dat meerjarig een stelpost mag worden opgenomen ter grote van 75% van het bedrag uit de financiële tabel samenvatting oordeel Commissie van Wijzen (arbitragecommissie). Bij de raming is verder rekening gehouden met een onderuitputting binnen het BTW-compensatiefonds, welke middelen (achteraf) worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Algemene uitkering Sociaal Domein

Onderdeel van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is onder andere ook de integratie-uitkering sociaal domein. Onderdeel van deze integratie-uitkering is de Voogdij 18+, welke met name als gevolg van wijziging woonplaatsbeginsel fors lager uitvalt. Dit nadeel kan naar verwachting slechts deels worden opgevangen door lagere kosten op het onderdeel jeugd (zie Jeugdzorg, voorziening natura).

Stelpost loon- en prijsstijging

De stelpost is herberekend op basis van percentages genoemd in de meicirculaire 2021 gemeentefonds. Daarnaast is het basisbedrag voor berekening van de stelpost (onderdeel prijsstijging) naar beneden bijgesteld op basis van historische resultaten.

Onroerende zaakbelasting

Stijging van de OZB-opbrengsten als gevolg van hogere WOZ-waarden per datum 1 juli 2021. Daarnaast is in het kader van de Covid-19 pandemie voor niet-woningen de jaarlijkse inflatiestijging OZB-opbrengst van 2% vervallen.

Hondenbelasting

Omdat sprake is van een meerjarig sluitende begroting is er ruimte om de hondenbelasting met ingang van 2022 af te schaffen, hetgeen een negatief effect heeft op de geraamde inkomsten.

Gemeentehuis

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door de tariefstijging elektriciteit. Ook de verzekeringspremie is gestegen. Verder zijn kosten geraamd voor kleine reparaties en reiniging werkplekken.

Informatievoorziening en automatisering

De kosten voor onderhoud van software zijn duurder geworden, onder andere door e-diensten burgerzaken, e-facturen en koppeling applicatie Squit 20/20 (omgevingswet). Daarnaast zijn de kosten voor Parkstad-IT hoger door thuiswerkplekken en informatiebeveiliging.

Documentaire informatievoorziening

De kosten voor extern beheer archief vallen hoger uit door toename aantal meters archief én een hogere prijs per meter. Ondanks deze stijging valt de raming meerjarig lager uit omdat de achterstand is weggewerkt en volgend blok archief pas over 20 jaar wordt overgebracht.

Overige personeelskosten

Voor 2022 wordt incidenteel de inhuur van een 'HR21' adviseur geraamd ter ondersteuning bij het project functiewaardering/ functieboek. Daarnaast is het medewerkerstevredenheidsonderzoek met 1 jaar verschoven en zal in de jaren 2024, 2025 en 2026 worden uitgevoerd.

Salarissen

Op het gebied van personeel is de constatering dat met meer werkdruk, meer inhuur en met een meer complexe arbeidsmarkt, veel activiteiten en projecten worden gerealiseerd. Belangrijk is dat balans in activiteiten en capaciteit wordt aangebracht, dat externe inhuur alleen noodzakelijk wordt ingezet en dat functies blijven aansluiten bij de maatschappelijke en bestuurlijke behoefte. Met het toevoegen van personele capaciteit wordt kwetsbaarheid van de organisatie gereduceerd, wordt inhuur omgezet naar structurele capaciteit en wordt balans hersteld tussen activiteiten en personele capaciteit. Daarnaast wordt met de bijstelling van P-budget een deel van de druk vanuit de arbeidsmarkt opgevangen.

Kapitaallasten / renteresultaat

De actualisatie van de raming voor kapitaallasten resulteert in een voor de jaren 2022 t/m 2024 positief effect. Dit wordt met name veroorzaakt door verschuivingen in de tijd van investeringsprojecten (o.a. Raadhuisplein-Schilsstraat en herontwikkeling locatie school/gymzaal Ubachsberg). Daarnaast zijn een aantal investeringen geheel vervallen (Basisregistratie mGBA en nieuw handelsregister), overgedragen (gladheidbestrijdingsmiddelen) of is de investering lager uitgevallen (bereikbaar maken blinde putten).

Nieuw beleid	2022	2023	2024	2025
Nieuwe investeringsprojecten (exclusief riolering)				
Keerwand café de Haas	-1.667	-1.667	-1.667	-1.667
Ontwikkeling school Ransdaal		pm	pm	pm
Opstellen bodemkwaliteitskaart		-5.000	-5.000	-5.000
Vervanging New Holland trekker		-3.500	-3.500	-3.500
Vervanging (grote) John Deere trekker		-10.000	-10.000	-10.000
Vervanging heggenschaar (combi met JD trekker)		-8.125	-8.125	-8.125
Vervanging koffiemachines				-4.000
Vervanging bovenlaag kunstgrasveld RKVVV				-30.000
Meerkosten nieuw beleid	-1.667	-28.292	-28.292	-62.292

In bovenstaande tabel zijn de jaarlijkse lasten weergegeven van het nieuwe beleid. Hierna worden de onderdelen nader toegelicht.

Kapitaallasten nieuwe investeringsprojecten

Het betreft hier afschrijvingslasten van investeringen welke nog niet eerder aan de raad zijn voorgelegd. Deze afschrijvingslasten zijn gebaseerd op voorlopige ramingen.

Het betreft:

- **Keerwand café de Haas**

De keerwand nabij café de Haas verkeert in zeer slechte staat en dient vervangen te worden.

- **Ontwikkeling school Ransdaal**

Plannen worden uitgewerkt om te komen tot nieuwbouw multifunctioneel bijgebouw aan de school waardoor de school onder schooltijd gebruik kan maken van de multifunctionele ruimtes en na schooltijd de gemeenschap van Ransdaal met meer mogelijkheden voor school en gemeenschap qua activiteiten. In een modern gebouw met een rendabele exploitatie en hogere bezettingsgraad. Het door de raad bij de begroting 2021 beschikbaar gestelde krediet van € 500.000 is naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende om het multifunctionele bijgebouw te realiseren. Aanvullende besluitvorming is in dat geval noodzakelijk.

- **Opstellen bodemkwaliteitskaart**

Door het opstellen van een bodemkwaliteitskaart is het niet meer nodig bij afzonderlijke graafwerkzaamheden steeds een bodemonderzoek uit te voeren. Een en ander naar aanleiding van aangescherpte regelgeving voor werken met verontreinigde grond.

- **Vervanging New Holland trekker**

Bij deze trekker is sprake van veel storingen en hoge reparatiekosten, waardoor de bedrijfsvoering in het geding komt. Deze trekker wordt nu gebruikt in combinatie met een opbouw heggenschaar. Bij de vervanging wordt gekozen voor kleine compact-trekker (gebruik sportvelden, wandelpaden enz.).

- **Vervanging (grote) John Deere trekker in combinatie met opbouw heggenschaar**

Deze trekker is afgeschreven en dient vervangen te worden. Hierbij wordt tevens de combinatie gezocht met een opbouw heggenschaar waarbij aandacht is voor betere verdeling van de belasting van het gewicht en waarbij meer mogelijkheden zijn waardoor het gebruik ervan toeneemt.

- **Vervanging koffiemachines**

De koffiemachines worden in 5 jaar afgeschreven en zijn in 2024 afgeschreven.

- **Vervanging bovenlaag kunstgrasveld RKVVV**

Bij de aanleg van het kunstgrasveld zijn verschillende afschrijvingstermijnen gehanteerd voor de boven- en onderlaag. Deze afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de (technische) levensduur. De bovenbouw wordt in 10 jaar afgeschreven (t/m 2024).

Voor verdere informatie wordt verwezen naar onderdeel “investeringsprojecten” (nieuwe investeringen) en naar het in de bijlagen opgenomen overzicht nieuwe investeringen.

Dekkingsplan	2022	2023	2024	2025
Algemene dekkingsmiddelen:				
-	0	0	0	0
Incidentele inzet gemeentelijke reserves:				
Algemene reserve, implementatie omgevingswet	80.000	0	0	0
Dekkingsplan	80.000	0	0	0

Mutatie algemene reserve

Inzet van de reserve ter dekking van de extra lasten t.b.v. inhuur voor de verdere implementatie/inbedding van de omgevingswet. Zie ook mutaties bestaand beleid “Implementatie omgevingswet”.

p.m. – posten

De voorgaande paragrafen geven een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Er ligt een sluitende meerjarenbegroting voor, waarin de meest recente gegevens rondom de meerkosten van het bestaande beleid zijn meegenomen. De nieuwe beleidsvoornemens zijn financieel vertaald evenals de nieuwe investeringsprojecten. In paragraaf “Reserves en voorzieningen” wordt inzicht gegeven in de actuele stand van de reserves en voorzieningen.

Het is niet altijd mogelijk om beleidsvoornemens in de begroting in geld uit te drukken. Dit vanwege het feit dat bij het opstellen van de begroting nog niet is in te schatten wat de financiële impact zal zijn dan wel omdat er onzekerheid is omtrent de kans dat er ook daadwerkelijk sprake zal zijn van een last. In dit soort situaties wordt daarom gewerkt met p.m. ramingen. In deze begroting is er voor gekozen een stelpost op te nemen waarmee onderstaande stelposten deels financieel kunnen worden gedekt.

Uit het oogpunt van volledigheid worden op de volgende pagina de belangrijkste p.m.-posten weergegeven.

Matige financiële impact: < € 50.000

→ Bestuurlijke aanpak Kosten zijn onvoorspelbaar en afhankelijk van de resultaten van handhavingsacties en normaliseringsmaatregelen.	-
→ Kalkbranderij Daelsweg Lopend proces om zo mogelijk te komen tot een realisatie door samenwerkende partijen van de restauratie, consolidatie en een duurzame exploitatie van het kalkbranderij-ensemble aan de Daelsweg.	2023
→ Ontwikkeling school Ransdaal Het door de raad bij de begroting 2021 beschikbaar gestelde krediet van € 500.000 is naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende om het multifunctionele bijgebouw te realiseren. Aanvullende besluitvorming is in dat geval noodzakelijk.	2022
→ Zichtbaar en beleefbaar maken bos Haeren en Cortenbach Nog niet duidelijk is in welke vorm invulling gegeven gaat worden aan deze ambitie.	2023

Grote financiële impact: > € 50.000

→ Verduurzamen gemeentelijk vastgoed Op dit moment ontbreekt een kwantificering hoe invulling en uitvoering gegeven kan worden aan deze ambitie.	2023
--	------

Geprognosticeerde balans

Geprognosticeerde balans 2022

(bedragen × € 1.000)

Omschrijving	01-01-2022	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	41.259	44.633	54.970	59.250	58.085
Financiële vaste activa	1.311	1.316	1.317	1.319	1.305
Totaal vaste activa	42.570	45.949	56.287	60.569	59.390
Vlottende activa					
Onderhanden werk	0	0	0	0	0
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	0	0	0	0	0
Liquide middelen	1.300	0	2.150	0	2.100
Overige vorderingen	0	4.755	0	2.253	0
Overlopende activa	0	0	0	0	0
Totaal vlottende activa	1.300	4.755	2.150	2.253	2.100
Totaal activa	43.870	50.704	58.437	62.822	61.490
Passiva					
Vaste passiva					
Eigen vermogen:					
- Reserves	19.751	19.423	18.621	18.214	17.801
- Geprognosticeerd resultaat	-17	50	93	59	25
Voorzieningen	2.527	2.580	2.674	2.485	2.499
Langlopende leningen	16.839	25.701	33.634	40.714	36.790
Totaal vaste passiva	39.100	47.754	55.022	61.472	57.115
Vlottende passiva					
Kasgeldlening en banksaldi	0	2.950	0	1.350	0
Overige schulden	4.770	0	3.415	0	4.375
Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Totaal vlottende passiva	4.770	2.950	3.415	1.350	4.375
Totaal Passiva	43.870	50.704	58.437	62.822	61.490

Begroting 2022		EMU saldo (bedragen x € 1.000)		
Omschrijving	2021	2022	2023	
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-683	-278	-709	
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	2.340	5.032	12.307	
3 Mutatie voorzieningen	-317	53	94	
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0	
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	104	0	
Berekend EMU saldo (1-2+3-4-5)	-3.340	-5.361	-12.922	

Begrotingsresultaat vóór en na bestemming

Begrotingsresultaat vóór en na reserveringen

Zoals al eerder aangegeven sluit de begroting 2022 met een positief resultaat van € 50.000. In dit resultaat zijn ook toevoegingen en onttrekkingen uit reserves begrepen. Dit noemen we ook wel het begrotingsresultaat na reserveringen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het voorgeschreven om ook het begrotingsresultaat vóór reserveringen inzichtelijk te maken. Het begrotingsresultaat vóór reserveringen bedraagt € -278.000.

Onderstaand overzicht voor de mutaties in reserves geeft het volgende beeld:

Reserveringen/onttrekkingen per programma	Toevoegingen ten laste van de exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van de exploitatie	Mutaties in reserves
Begrotingssaldo 2022 vóór reserveringen			-278.000
Programma Bestuur en ondersteuning			
Onttrekking reserve afschrijving, dekking afschrijvingslasten diverse investeringen		92.000	
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling, netto resultaat verkoop perceel Raadhuisplein 3	104.000		
Totaal Bestuur en ondersteuning	104.000	92.000	-12.000
Programma Economie			
Onttrekking reserve afschrijving, wandelknooppunten netwerk Zuid-Limburg		6.000	
Totaal Economie	0	6.000	6.000
Programma Onderwijs			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast Cortemich		119.000	
Totaal Onderwijs	0	119.000	119.000

Reserveringen/onttrekkingen per programma	Toevoegingen ten laste van de exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van de exploitatie	Mutaties in reserves
Programma Sport, cultuur en recreatie			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast voetbalvelden Klimmen		47.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verzwaren dakconstructie kantine De Joffer		3.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking algemene reserve (noodfonds), cultuurmiddelen		10.000	
Onttrekking algemene reserve, indiensttreding Wajongers		4.000	
Totaal	0	77.000	77.000
Programma Sociaal domein			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve sociaal domein, afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast buitenruimte MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve sociaal domein, transformatieplan jeugd Zuid-Limburg		21.000	
Totaal Sociaal domein	0	40.000	40.000
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Onttrekking reserve krimp, levensloop bestendig maken particuliere woningen		18.000	
Onttrekking algemene reserve, implementatie omgevingswet		80.000	
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	98.000	98.000
Totaal mutaties in reserves			328.000
Begrotingssaldo 2022 na reserveringen			50.000

In de huidige begroting is voorzien dat per saldo € 328.000 aan reserves onttrokken wordt. Het merendeel van deze mutaties (€ 248.000) berust op reeds door de raad goedgekeurd beleid, zoals bijvoorbeeld de onttrekkingen uit de reserve afschrijving ter afdekking van kapitaallasten.

De mutatie betreffende implementatie omgevingswet wordt in het kader van deze begroting aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.

Reserves en voorzieningen

Naast de uitgaven en ontvangsten die via de lopende begroting (de zogenaamde exploitatie) worden verantwoord, wordt ook gewerkt met de zogenaamde reserves en voorzieningen. Dit zijn 'spaarpotjes' van waaruit dekking kan worden voorzien voor lopende uitgaven. De reserves worden beheerd door de gemeenteraad: alle mutaties in reserves behoeven goedkeuring van de gemeenteraad. De reserves bestaan uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. In de vorige paragraaf zijn de mutaties met betrekking tot reserves afzonderlijk toegelicht.

In de voorliggende paragraaf wordt per reserve of voorziening toegelicht wat de stand is per 01-01-2022 alsmede wordt de doelstelling van de reserve of voorziening nader toegelicht. Tevens wordt het meerjarig verloop van de reserves gepresenteerd.

Algemene reserve per 1 januari 2022

Naam reserve	Saldo 01-01-2022	Doelstelling
Algemene reserve	5.001.000	De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer) voor het incidenteel opvangen van mogelijke risico's en toekomstige financiële tegenvallers, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan, zodat de continuïteit van de gemeentelijke taken niet in gevaar komt. Daarnaast kan de algemene reserve uiteraard aangewend worden voor het uitvoeren van beleid.

De omvang van de algemene reserve is ten opzichte van de begroting 2021 hoger. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door toevoeging van een groot deel van het rekeningresultaat 2020 (€ 787.000) en toevoeging rijkscompensatie COVID-19 (€ 228.000) en anderzijds door lagere onttrekking t.b.v. Open Club Klimmen (€ 500.000), noodfonds COVID-19 (€ 115.000), functionele integratie (€ 40.000) en integraal beleidsplan openbare ruimte (€ 50.000).

Voor wat betreft het beleid, (de doelstellingen, de omvang e.d.) van de onderscheiden reserves wordt korthedshalve verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2019.

We kennen de volgende bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserves per 1 januari 2022

Naam reserve	Saldo 01-01-2022	Doelstelling beknopt weergegeven
Ruimtelijke ontwikkelingen	152.000	Inzet van middelen voor projecten in het kader van het volkshuisvestingsbeleid of de herstructurering, zoals het verbeteren van de fysieke woon- en leefomgeving, het treffen van maatregelen voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, nieuwbouw of herstructurering van overtollig bedrijfstgoed waarbij knelpunten opgelost worden en transformatie naar de gewenste functies plaatsvindt. Aanwending voor strategische (grond) aankopen en uitgaven ter verbetering van de fysieke woon-/leefomgeving.
Krimp	42.000	Dekking van kosten voor het levensloop bestendig maken van particuliere woningen.
Afschrijving	12.682.000	Dekking meerjarige afschrijvingslasten.
Sociaal Domein	1.327.000	Dekking mogelijke tekorten in de komende jaren binnen het Sociaal Domein, het uitvoeren van pilots / innovatie en het uitvoeren van herindicaties.
Innovatie reserve	206.000	In te zetten voor innovatie projecten / initiatieven op het fysieke en sociale domein.
Duurzaamheid	341.000	Ondersteunend aan de acties die vanuit Parkstad Limburg worden geïnitieerd, zoals het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed of het actieplan duurzame mobiliteit. Daarnaast financiering van projecten om particulieren, bedrijven en verenigingen te stimuleren hun vastgoed te verduurzamen.
Totaal bestemmingsreserves *	14.750.000	

De omvang van de bestemmingsreserves is ten opzichte van de begroting 2021 hoger. Dit wordt per saldo veroorzaakt door onttrekkingen uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling (€ -25.000), de reserve sociaal domein (€ -6.000), de reserve duurzaamheid (€ -19.000) en dotaties aan de reserve ruimtelijke ontwikkeling (€ 74.000), de reserve sociaal domein (€ 795.000) en de reserve afschrijving (€ 250.000).

Voorzieningen zijn gelden waarop een (min of meer zekere) verplichting rust. Deze middelen zijn dus niet vrij te besteden of te bestemmen. De hoogte van de voorziening is onderbouwd met een onderhoudsplanning of verplichting in de vorm van bijvoorbeeld pensioenaanspraken.

Voorzieningen per 1 januari 2022

Naam voorziening	Saldo 01-01 2022	Doelstelling
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	516.000	De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen op basis van bijgesteld meerjaren-onderhoudsprogramma.
Vervanging sporttoestellen gymzalen	10.000	De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud/vervanging van sporttoestellen in gymzalen.
Verplichtingen personeel uit dienst	1.049.000	De voorziening verplichtingen personeel dekt de financiële consequenties die zijn ontstaan als gevolg van het feit dat medewerkers, hun relatie en/of dienstverband met de gemeente hebben beëindigd. Daarnaast is het de 'spaarpot' voor de pensioenvoorziening van de huidige en de voormalige wethouders.
Dubieuze debiteuren	502.000	Voorziening dubieuze debiteuren dekt eventuele verliezen als gevolg van de afwaardering van vorderingen op debiteuren.
Egalisatie voorziening riolering	450.000	Egaliseren tarieven rioolheffing.
Totaal voorzieningen	2.527.000	

Het verloop van de reserves en voorzieningen in 2022 is onderstaand gespecificeerd weergegeven.

Verwachte mutaties reserves / voorzieningen

	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	5.001.000	0	94.000	4.907.000
Bestemmingsreserves	14.750.000	104.000	338.000	14.516.000
Voorzieningen	2.527.000	731.000	678.000	2.580.000
Totale omvang reserves / voorzieningen	22.278.000	835.000	1.110.000	22.003.000

Onttrekkingen aan de voorzieningen, met uitzondering van egalisatie voorziening riolen, vinden rechtstreeks op de voorziening plaats en worden in de categoriale begroting niet weergegeven. Derhalve is hier geen aansluiting met de categoriale begroting voor het onderdeel onttrekkingen uit voorzieningen.

Onderstaand overzicht toont de totale ontwikkeling in de reserves en voorzieningen tot eind 2025.

Meerjarig verloop reserves en voorzieningen periode 2022 – 2025

	Begin 2022	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025
Algemene Reserve	5.001.000	4.907.000	4.903.000	4.896.000	4.886.000
Bestemmingsreserves	14.750.000	14.516.000	13.718.000	13.318.000	12.915.000
Totaal reserves	19.751.000	19.423.000	18.621.000	18.214.000	17.801.000
Totaal voorzieningen	2.527.000	2.580.000	2.674.000	2.485.000	2.499.000
Totaal reserves/voorzieningen	22.278.000	22.003.000	21.295.000	20.699.000	20.300.000

De meerjarige daling van de bestemmingsreserves wordt met name veroorzaakt door inzet van reserve afschrijvingen ter dekking van structurele afschrijvingslasten (zoals o.a. voor Cortemich & Open Club).

Al deze mutaties zijn gebaseerd op reeds genomen raadsbesluiten.

De fluctuaties binnen de voorzieningen wordt met name veroorzaakt door de egalisatievoorziening riolering en de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen op basis van bestaand beleid.

Overige financiële gegevens

Categoriale begroting 2022

Naast een zicht op de lasten en de baten per programma kan de begroting ook weergegeven worden middels een indeling in zogenaamde categorieën. Onderstaand overzicht geeft deze indeling weer.

Categoriale begroting 2022		Absoluut (bedragen)	
Kostencategorie		Batencategorie	
Salarissen en sociale lasten	6.375.000		
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	1.821.000		
Belastingen	131.000	Gemeentelijke belastingen	4.676.000
		Leges en andere rechten	1.783.000
Gronden	0	Gronden	0
Duurzame goederen	204.000		
Pachten	0	Pachten	20.000
		Huren	369.000
Sociale uitkeringen in natura	4.324.000	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	110.000
Ingeleend personeel	986.000	Uitgeleend personeel	0
Goederen	524.000	Goederen	0
Diensten	4.019.000	Diensten	0
Sociale uitkeringen in geld	0	Verhaal sociale uitkeringen in geld	0
Subsidies ¹⁾	523.000		
Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	40.000	Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	20.746.000
Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	8.323.000	Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	7.000
Inkomensoverdrachten overig ⁴⁾	302.000	Inkomensoverdrachten overig	23.000
Kapitaaloverdrachten Rijk	0	Kapitaaloverdrachten Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0	Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overig	27.000	Kapitaaloverdrachten overig	0
Rente en dividend	416.000	Rente en dividend	192.000
Doorberekende rente	-416.000		
Mutaties reserves	104.000	Mutaties reserves	432.000
Mutaties voorzieningen	731.000	Mutaties voorzieningen	126.000
Subtotaal lasten	28.434.000		28.484.000
Begrotingssaldo	50.000		
Totaal lasten	28.484.000	Totaal Baten	28.484.000

¹⁾ Subsidies conform subsidieverordening

²⁾ "Centrale overheid" (algemene uitkering)

³⁾ Provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen

⁴⁾ (exploitatie)bijdragen aan derden

Investeringsprojecten

In deze begroting is een aantal investeringsprojecten opgenomen, welke nog niet eerder concreet aan de raad zijn voorgelegd. Onderstaand overzicht geeft een beeld van deze nieuwe investeringsprojecten, inclusief de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten. Deze lasten zijn opgenomen in de diverse programma's van deze begroting.

Nieuwe Investeringsprojecten

	Jaar van uitvoering	Investerings-krediet	Jaarlijkse afschrijvings lasten	Looptijd afschrijving
Investeringen met een economisch nut				
Vervanging koffiemachines	2024	20.000	4.000	5
Ontwikkeling school Ransdaal	2022	pm	pm	40
Kalkbranderij Daelsweg	2023	pm	pm	40
Vervanging buurtbus	2025	90.000	15.000	6
Vervanging Trekker (New Holland)	2022	35.000	3.500	10
Vervanging Trekker (John Deere)	2022	100.000	10.000	10
Vervanging heggenschaar (in combi met trekker)	2022	65.000	8.125	8
Investeringen met een maatschappelijk nut				
Keerwand café De Haas	2021	50.000	1.667	30
Vervanging kunstgrasveld RKVVV (bovenbouw)	2024	300.000	30.000	10
Opstellen bodemkwaliteitskaart	2022	50.000	5.000	10
Totaal nieuwe investeringen 2022 – 2025		710.000	77.292	

Naast deze **nieuwe** investeringen lopen er nog diverse projecten door, die in het verleden reeds aan de orde zijn gesteld en waarvoor de raad kredieten beschikbaar heeft gesteld. Onderstaand overzicht brengt deze **lopende** investeringsprojecten in beeld.

Lopende investeringen

	Planning Uitvoering	Gevoteerd krediet Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Huidige stand van zaken	
					Restant	Gereed
Investeringsprojecten met gewijzigde planning t.o.v. begroting 2021						
Raadhuisplein-Schilsstraat:	2019					2022
– reconstructie verharding		Begroting 2015	120.000			
		Begroting 2018	149.000	52.000	217.000	
– afkoppelen hemelwater		Begroting 2015	200.000			
		Begroting 2018	83.000			
		Rb. 01-10-2020	238.000	22.000	499.000	
			790.000	74.000	716.000	
Mingersborgerweg, aanbrengen fietsstroken	2019	Begroting 2017	50.000	0	50.000	2023
Ontwikkeling school Ransdaal	2021	Begroting 2021	500.000	0	500.000	2022
Herontwikkeling locatie school/ qvmzaal Ubachsberg	2022	Begroting 2021	1.700.000	0	1.700.000	2024

Lopende investeringen

	Planning Uitvoering	Gevoteerd krediet Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Huidige stand van zaken Restant	Gereed
Investeringsprojecten met gewijzigde planning t.o.v. begroting 2021						
Rioolmaatregelen Winthagen	2021	VJR 2016	25.000	0	25.000	2022
Schoolstraat, vervanging kunststof bufferzak	2020	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	100.000	0	100.000	2022
Overheek, omvormen riool + aanpassen RWA	2021	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	200.000	0	200.000	2022
Investeringsprojecten conform planning begroting 2021						
Heerlerweg, renovatie verharding	2022	Rb. 01-10-2020	494.000	0	494.000	2022
Open Club Klimmen, aanpassing bestaande verharding	2019	Rb. 08-06-2017	290.000	0	290.000	2023
Open Club Klimmen, Kindcentrum	2019	Rb. 08-06-2017	4.618.083	0	4.618.083	2023
Open Club Klimmen, aanpassingen tennisvelden	2019	Rb. 08-06-2017	350.900	0	350.900	2023
Open Club Klimmen, multifunctionele accommodatie	2019	Rb. 08-06-2017 Rb. 04-06-2020	2.764.494 3.315.000 <u>6.079.494</u>	835.000	5.244.494	2023
Klimaatmaatregelen (Opscheumer/ Ransdalerveld/Retersbekerweg)	2023-2024	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	950.050	0	950.050	2023 -2024
Putterweg, aanleg groene buffer	2021	Begroting 2015	125.000	0	125.000	2022
Schoolstraat-Craubeek, gemengd systeem	2023	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	607.000	0	607.000	2024 -2025
Voerendaal Oost, noordelijk deel (STRIP)	2022	Rb. 01-10-2020				2022
- verharding			977.000	0	977.000	
- watermaatregelen			1.306.000	0	1.306.000	
- groen			94.000 <u>2.377.000</u>	0 0	94.000 <u>2.377.000</u>	
Voerendaal Oost, zuidelijk deel (STRIP)	2023	Rb. 01-10-2020				
- verharding			2.027.000	0	2.027.000	2023
- watermaatregelen			1.415.000	0	1.415.000	
- groen			238.000 <u>3.680.000</u>	0 0	238.000 <u>3.680.000</u>	

Lopende investeringen

	Planning Uitvoering	Gevoteerd krediet Raadsbesluit	Bedrag	Huidige stand van zaken Gerealiseerd	Restant	Gereed
Investeringsprojecten conform planning begroting 2021						
Hogeweg/Hoolstraat/ Cortenbacherdreef (STRIP)	2024	Rb. 01-10-2020				2024
- verharding			2.468.000	0	2.468.000	
- watermaatregelen			911.000	0	911.000	
- groen			61.000	0	61.000	
			3.440.000	0	3.440.000	
Rijwielpad In De Koning (STRIP)	2024	Rb. 01-10-2020	53.000	0	53.000	2024
Verkeersstromenplan	2021-2023	Begroting 2021	300.000			2021
		Rb. 08-07-2021	200.000			-2025
			500.000	0	500.000	
Craubeek (STRIP)	2025	Rb. 01-10-2020				
- verharding			340.000	0	2.027.000	2025
- watermaatregelen			35.000	0	1.415.000	
- groen			18.000	0	238.000	
			393.000	0	3.680.000	
Afkoppelen hemelwater 2022 icm rioolvervanging	2022	Begroting 2019	145.000	0	145.000	2022
Afkoppelen hemelwater 2023 icm rioolvervanging	2023	Begroting 2020	145.000	0	145.000	2023
Afkoppelen hemelwater 2024 icm rioolvervanging	2024	Begroting 2019	145.000	0	145.000	2024

De gerealiseerde bedragen bij deze kredieten laten de stand van zaken zien per begin september 2021.

Deel 4

\ Bijlagen

Budgettaire kaders

Uitgangspunten meerjarenbegroting 2022 – 2025.

	2022	2023	2024	2025
Loon ontwikkeling	1,20%	2,00%	1,80%	2,10%
Prijsontwikkeling	1,60%	1,90%	1,60%	1,60%
Rente in kapitaallasten	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Gemeentelijke belastingen, leges en rechten:				
↪ Onroerende zaakbelasting woningen	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
↪ Onroerende zaakbelasting niet woningen	0%	0%	0%	0%
↪ Afvalstoffenheffing en rioolrecht	Kostendekkend			
↪ Overige gemeentelijke leges	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Berekening algemene uitkering:				
↪ aantal inwoners	12.466	12.466	12.466	12.466
↪ aantal bijstandsontvangers	120	125	125	123
↪ aantal woonruimten	5.903	5.953	6.003	6.053

Loonontwikkelingen

Om de loonontwikkeling na afloop van de CAO periode op te vangen, wordt in 2022 en volgende jaren rekening gehouden met een CAO-ontwikkeling van 1,2% respectievelijk 2,0%, 1,8% en 2,1% (conform meicirculaire 2021).

Prijsontwikkelingen

In de meicirculaire 2021 algemene uitkering Gemeentefonds is rekening gehouden met een index van 1,6% voor 2022, 1,9% voor 2023, 1,6% voor 2024 en 2025. Bepalend voor deze prijsindex is de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product, welke ontleend is uit de meest recente publicatie van het CPB.

Rente in kapitaallasten

Voor de toerekening van rente aan de diverse investeringen is een renteomslagpercentage van 1% gehanteerd.

Gemeentelijke belastingen, leges en rechten

In de begroting 2022-2025 is meerjarig uitgegaan van een stijging van de opbrengst Onroerende zaakbelasting woningen (structureel 2%). Voor niet woningen is uitgegaan van een stijging van de opbrengst met jaarlijks 0%. Afhankelijk van de ontwikkelingen van de WOZ-waarden zal het tarief voor de Onroerende zaakbelasting zodanig worden aangepast, dat het uitgangspunt van de geraamde stijging gerealiseerd wordt.

Berekening algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2021.

bevolkingsopbouw en -structuur	Werkelijk 1 januari 2021	Raming 1 januari 2022
Aantal inwoners	12.466	12.466
waarvan:		
↪ jonger dan 18 jaar	2.098	2.098
↪ 18 – 64 jaar	6.940	6.940
↪ ouder dan 64 jaar	3.428	3.428
↪ waarvan ouder dan 74 en jonger dan 85	1.183	1.183
Aantal uitkeringen		
Wwb/WIJ/IOAW/IOAZ/Bbz	117	120

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Nr.	Omschrijving taakveld	Bijgestelde begroting 2021			Begroting 2022		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning						
0.1	bestuur	1.269.818	12.750	-1.257.068	1.404.675	14.000	-1.390.675
0.2	burgerzaken	265.291	130.186	-135.105	271.972	120.631	-151.341
0.3	beheer overige gebouwen en gronden	26.782	20.000	-6.782	-77.218	20.000	97.218
0.4	overhead	3.649.619	18.505	-3.631.114	3.370.236	1.945	-3.368.291
0.5	treasury	50.465	172.890	122.425	18.359	190.955	172.596
0.61	ozb-woningen	60.780	2.336.452	2.275.672	67.560	2.383.180	2.315.620
0.62	ozb-niet woningen	13.040	520.379	507.339	14.480	520.379	505.899
0.64	belastingen overig	18.760	71.500	52.740	14.120	500	-13.620
0.7	alg uitkering en overige uitk. gem.fonds	20.000	18.102.856	18.082.856	0	18.870.700	18.870.700
0.8	overige baten en lasten	358.242	0	-358.242	425.700	0	-425.700
0.9	vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	mutaties reserves	279.416	945.752	666.336	104.000	431.809	327.809
1.	Veiligheid						
1.1	crisisbeheersing en brandweer	875.514	0	-875.514	932.773	0	-932.773
1.2	openbare orde en veiligheid	385.719	35.242	-350.477	410.856	4.729	-406.127
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1	verkeer en vervoer	2.077.677	47.750	-2.029.927	2.132.279	44.250	-2.088.029
2.2	parkeren	6.495	3.674	-2.821	6.495	3.674	-2.821
3.	Economie						
3.1	economische ontwikkeling	78.700	0	-78.700	62.200	0	-62.200
3.2	fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0
3.3	bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	55.025	1.340	-53.685	49.625	1.340	-48.285
3.4	economische promotie	144.464	80.400	-64.064	160.953	60.900	-100.053
4.	Onderwijs						
4.2	onderwijshuisvesting	383.451	86.954	-296.497	439.595	93.004	-346.591
4.3	onderwijsbeleid en leerlingenzaken	601.382	84.066	-517.316	555.078	90.560	-464.518
5.	Sport, cultuur en recreatie						
5.1	sportbeleid en activering	205.175	10.000	-195.175	185.575	0	-185.575
5.2	sportaccommodaties	720.377	175.000	-545.377	756.840	202.533	-554.307
5.3	cultuurpresentatie, - productie, -participatie	273.698	275	-273.423	196.979	295	-196.684
5.4	musea	14.400	0	-14.400	14.400	0	-14.400
5.5	cultureel erfgoed	153.299	0	-153.299	49.299	0	-49.299
5.6	media	300.848	20.511	-280.337	300.602	20.511	-280.091
5.7	openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.183.609	4.000	-1.179.609	1.226.888	3.500	-1.223.388

Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.140.426	14.000	-1.126.426	1.144.441	14.000	-1.130.441	1.141.451	14.000	-1.127.451
299.782	120.631	-179.151	268.602	116.531	-152.071	266.247	110.381	-155.866
26.782	20.000	-6.782	26.782	20.000	-6.782	26.782	20.000	-6.782
3.356.413	1.945	-3.354.468	3.470.634	1.945	-3.468.689	3.432.218	1.945	-3.430.273
-53.642	189.955	243.597	-151.888	188.955	340.843	-207.225	187.955	395.180
69.000	2.455.185	2.386.185	70.440	2.523.368	2.452.928	72.240	2.583.352	2.511.112
14.800	523.972	509.172	15.120	523.972	508.852	15.520	523.972	508.452
14.200	500	-13.700	14.280	500	-13.780	14.380	500	-13.880
0	18.650.278	18.650.278	0	18.657.240	18.657.240	0	18.869.353	18.869.353
724.000	0	-724.000	968.000	0	-968.000	1.235.000	0	-1.235.000
0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.000	807.630	801.630	3.000	408.999	405.999	0	412.332	412.332
991.938	0	-991.938	1.005.673	0	-1.005.673	1.021.473	0	-1.021.473
386.106	4.729	-381.377	386.106	4.729	-381.377	386.106	4.729	-381.377
2.198.907	43.750	-2.155.157	2.230.172	43.250	-2.186.922	2.320.253	43.250	-2.277.003
6.495	3.674	-2.821	6.495	3.674	-2.821	6.495	3.674	-2.821
62.200	0	-62.200	62.200	0	-62.200	62.200	0	-62.200
0	0	0	0	0	0	0	0	0
49.825	1.340	-48.485	49.825	1.340	-48.485	49.825	1.340	-48.485
144.345	60.900	-83.445	144.547	60.900	-83.647	144.729	60.900	-83.829
701.516	93.004	-608.512	551.820	93.004	-458.816	601.256	93.004	-508.252
717.505	18.560	-698.945	467.441	18.560	-448.881	466.013	18.560	-447.453
185.575	0	-185.575	185.575	0	-185.575	185.575	0	-185.575
752.647	202.469	-550.178	756.841	202.406	-554.435	778.417	198.386	-580.031
196.953	295	-196.658	196.926	295	-196.631	203.901	295	-203.606
14.400	0	-14.400	14.400	0	-14.400	14.400	0	-14.400
49.299	0	-49.299	49.299	0	-49.299	49.299	0	-49.299
300.325	20.511	-279.814	300.048	20.511	-279.537	299.772	20.511	-279.261
1.165.369	3.000	-1.162.369	1.131.743	2.500	-1.129.243	1.170.302	2.500	-1.167.802

vervolg op volgende pagina >

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Nr.	Omschrijving taakveld	Bijgestelde begroting 2021			Begroting 2022		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.	Sociaal Domein						
6.1	samenkracht en burgerparticipatie	969.726	68.567	-901.159	1.058.039	68.767	-989.272
6.2	wijkteams	206.059	0	-206.059	203.194	0	-203.194
6.3	inkomensregelingen	2.496.342	1.786.188	-710.154	2.491.032	1.786.188	-704.844
6.4	begeleide participatie	1.385.317	0	-1.385.317	1.307.181	0	-1.307.181
6.5	arbeidsparticipatie	317.279	0	-317.279	292.279	0	-292.279
6.6	maatwerkvoorzieningen (WMO)	344.673	0	-344.673	348.750	0	-348.750
6.71	maatwerkdienstverlening 18+	2.311.482	110.000	-2.201.482	2.482.080	110.000	-2.372.080
6.72	maatwerkdienstverlening 18-	2.267.984	0	-2.267.984	2.178.341	0	-2.178.341
6.81	geëscaleerde zorg 18+	31.400	0	-31.400	40.712	0	-40.712
6.82	geëscaleerde zorg 18-	310.360	0	-310.360	308.129	0	-308.129
7.	Volksgesondheid en milieu						
7.1	volksgezondheid	550.585	0	-550.585	575.104	0	-575.104
7.2	riolering	1.398.145	1.888.786	490.641	1.386.772	1.843.389	456.617
7.3	afval	1.091.094	1.415.128	324.034	1.145.101	1.486.284	341.183
7.4	milieubeheer	244.664	0	-244.664	236.464	0	-236.464
7.5	begraafplaatsen en crematorie	17.833	17.173	-660	17.794	17.173	-621
8.	Volkshuisv, RO en stedelijke vernieuwing						
8.1	ruimtelijke ordening	353.660	20.000	-333.660	645.770	20.000	-625.770
8.2	grondexploitatie	0	0	0	0	0	0
8.3	wonen en bouwen	568.540	133.922	-434.618	622.022	71.553	-550.469
Totalen baten en lasten per taakveld		28.337.189	28.320.246	-16.943	28.433.085	28.482.749	49.664

Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.057.151	68.767	-988.384	1.093.196	68.767	-1.024.429	1.090.879	68.767	-1.022.112
200.194	0	-200.194	200.194	0	-200.194	200.194	0	-200.194
2.516.656	1.786.188	-730.468	2.543.560	1.786.188	-757.372	2.571.811	1.786.188	-785.623
1.170.017	0	-1.170.017	1.022.685	0	-1.022.685	944.738	0	-944.738
292.279	0	-292.279	292.279	0	-292.279	292.279	0	-292.279
348.750	0	-348.750	348.750	0	-348.750	348.750	0	-348.750
2.486.046	110.000	-2.376.046	2.489.019	110.000	-2.379.019	2.491.455	110.000	-2.381.455
2.118.050	0	-2.118.050	2.118.050	0	-2.118.050	2.118.050	0	-2.118.050
40.712	0	-40.712	40.712	0	-40.712	40.712	0	-40.712
298.329	0	-298.329	298.329	0	-298.329	298.329	0	-298.329
570.771	0	-570.771	570.728	0	-570.728	566.435	0	-566.435
1.510.777	1.965.439	454.662	1.647.354	2.106.944	459.590	1.700.954	2.155.476	454.522
1.146.021	1.485.187	339.166	1.146.941	1.487.043	340.102	1.148.091	1.487.257	339.166
236.464	0	-236.464	236.464	0	-236.464	236.464	0	-236.464
17.755	17.173	-582	17.716	17.173	-543	17.677	17.173	-504
529.690	20.000	-509.690	509.110	20.000	-489.110	470.331	26.301	-444.030
0	0	0	0	0	0	0	0	0
607.066	71.553	-535.513	571.733	71.553	-500.180	574.963	71.553	-503.410
28.667.894	28.760.635	92.741	28.515.342	28.574.347	59.005	28.868.741	28.893.654	24.913

Meerjarig overzicht resultaat voor- en na bestemming

Reserveringen per programma	Toevoegingen ten laste van exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Mutatie reserves
Begrotingssaldo 2023 vóór reserveringen			-709.000
Programma Bestuur en ondersteuning			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten diverse investeringen		92.000	
Totaal Bestuur en ondersteuning	0	92.000	92.000
Programma Economie			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten wandelknooppunten netwerk ZL	0	6.000	
Totaal Economie	0	6.000	6.000
Programma Onderwijs			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten Cortemich		119.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijving ineens i.h.k.v. Open Club Klimmen		499.000	
Totaal Onderwijs	0	618.000	618.000
Programma Sport, cultuur en recreatie			
Toevoeging aan algemene reserve, indiensttreding wajongeren	6.000		
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast voetbalvelden Open Club Klimmen		47.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verzwaren dakconstructie kantine De Joffer		3.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking algemene reserve (noodfonds), cultuurmiddelen		10.000	
Totaal Sport, cultuur en recreatie	6.000	73.000	67.000
Programma Sociaal domein			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast gemeenschapshuis 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve sociaal domein, afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast buitengebied MFC Ubachsberg		3.000	
Totaal Sociaal domein	0	19.000	19.000
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0
Totaal mutaties in reserves			802.000
Begrotingssaldo 2023 na reserveringen			93.000

Reserveringen per programma	Toevoegingen ten laste van exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Mutatie reserves
Begrotingssaldo 2024 vóór reserveringen			-347.000
Programma Bestuur en ondersteuning			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten diverse investeringen		92.000	
Totaal Bestuur en ondersteuning	0	92.000	92.000
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast Open Club Klimmen		12.000	
Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	0	12.000	12.000
Programma Economie			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten wandelknooppunten netwerk ZL	0	6.000	
Totaal Economie	0	6.000	6.000
Programma Onderwijs			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten Cortemich		119.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast kindcentrum Open Club Klimmen		45.000	
Totaal Onderwijs	0	164.000	164.000
Programma Sport, cultuur en recreatie			
Toevoeging aan algemene reserve, indiensttreding wajongeren	3.000		
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast voetbalvelden Open Club Klimmen		47.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast tennisvelden Open Club Klimmen		21.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verzwaren dakconstructie kantine De Joffer		3.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking algemene reserve (noodfonds), cultuurmiddelen		10.000	
Totaal Sport, cultuur en recreatie	3.000	94.000	91.000
Programma Sociaal domein			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast gemeenschapshuis 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast MFC U'berg		5.000	
Onttrekking reserve sociaal domein, afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast buitengebied MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast multifunctionele accommodatie Open Club Klimmen		22.000	
Totaal Sociaal domein	0	41.000	41.000

Reserveringen per programma	Toevoegingen ten laste van exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Mutatie reserves
Begrotingssaldo 2024 vóór reserveringen			-347.000
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		0	0
Totaal mutaties in reserves			406.000
Begrotingssaldo 2024 na reserveringen			59.000

Reserveringen per programma	Toevoegingen ten laste van exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Mutatie reserves
Begrotingssaldo 2025 vóór reserveringen			-387.000
Programma Bestuur en ondersteuning			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten diverse investeringen		92.000	
Totaal Bestuur en ondersteuning	0	92.000	92.000
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten Open Club Klimmen		12.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten mobiliteitsplan		3.000	
Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	0	15.000	15.000
Programma Economie			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten wandelpknooppunten netwerk ZL	0	6.000	
Totaal Economie	0	6.000	6.000
Programma Onderwijs			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten Cortemich		119.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslasten kindcentrum Klimmen (Open Club)		45.000	
Totaal Onderwijs	0	164.000	164.000

Reserveringen per programma	Toevoegingen ten laste van exploitatie	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Mutatie reserves
Begrotingssaldo 2025 vóór reserveringen			-387.000
Programma Sport, cultuur en recreatie			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast voetbalvelden Open Club Klimmen		47.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast tennisvelden Open Club Klimmen		21.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast verzwaren dakconstructie kantine De Joffer		3.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking algemene reserve (noodfonds), cultuurmiddelen		10.000	
Totaal Sport, cultuur en recreatie	0	94.000	94.000
Programma Sociaal domein			
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast gemeenschapshuis 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast multifunctionele accommodatie Open Club Klimmen		22.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve sociaal domein, afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve afschrijving, afschrijvingslast buitengebied MFC Ubachsberg		3.000	
Totaal Sociaal domein	0	41.000	41.000
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		0	0
Totaal mutaties in reserves			412.000
Begrotingssaldo 2025 na reserveringen			25.000

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht geraamde incidentele lasten en baten begroting 2022 – 2025 (Bedragen × € 1.000)								
	2022		2023		2024		2025	
	Last	Baat	Last	Baat	Last	Baat	Last	Baat
Programma Bestuur en ondersteuning								
Bijdrage expojaar IBA	6							
Resultaat verkoop locatie Raadhuisplein 3 *	-104							
Visie op inrichten van informatiemanagement	15		15					
Toevoeging aan reserve RO resultaat verkoop locatie Raadhuisplein 3	104							
Aanwending reserve afschrijving t.b.v. afboeken boekwaarden en sloopkosten inzake Open Club Klimmen				499				
Aanwending reserve sociaal domein t.b.v. transformatieplan jeugd Zuid-Limburg		21						
Aanwending algemene reserve t.b.v. inhuur implementatie omgevingswet		80						
Programma Veiligheid								
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat								
Programma Economie								
Programma Onderwijs								
Sloop school Ummer Clumme *			160					
Afboeken boekwaarden Ummer Clumme *			335					
Programma Sport, cultuur en recreatie								
Programma Sociaal domein								
Transformatieplan jeugd Zuid-Limburg	21							
Programma Volksgezondheid en milieu								
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing								
Inhuur t.b.v. verdere implementatie omgevingswet	80							
Totaal	122	101	510	499	0	0	0	0

* dekking vindt plaats door onttrekking uit reserve.

In aanvulling op het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader “GTK 2020 gemeenten” is de handreiking “Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten” van toepassing. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de vorige notitie (januari 2012) is dat de aard van de raming van de baten en lasten het dominante criterium is om te bepalen of baten en lasten structureel of incidenteel zijn en niet meer de looptijd. Het uitgangspunt is dat alle baten en lasten in principe structureel zijn en incidentele baten en lasten dus de uitzondering. Tevens moeten de incidentele baten of lasten van materiële omvang zijn. In de Financiële verordening is hiervoor geen grensbedrag opgenomen. Derhalve is in deze begroting als materiële omvang een bedrag gelijk aan of hoger dan € 5.000 aangemerkt.

Toelichting:

- In het kader van het IBA-expojaar worden een aantal evenementen georganiseerd in het Land van Kalk. Hiervoor geeft de gemeente Voerendaal een éénmalige financiële impuls.
- De locatie Raadhuisplein 3 wordt verkocht als woningbouwlocatie. De netto-verkoopopbrengst resulteert in een negatieve boekwaarde en wordt volledig afgeboekt. Dit positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserve Ruimtelijke ontwikkelingen.
- De visie op het inrichten van informatiemanagement betreft de initiële inrichting van een kwaliteitssysteem t.b.v. informatie- en archiefbeheer.
- In verband met de sloop van de huidige basisschool Ummer Clumme (incl. gymzaal) wordt de boekwaarde in 2023 volledig afgeschreven en conform raadsbesluit wordt dit gedekt uit de reserve afschrijving.
- Ten behoeve van de samenwerking in Zuid-Limburg is een transformatieplan opgesteld. Het transformatieplan ziet toe op een andere wijze van verwerving en bekostiging met als doel jeugdhulp beter te organiseren en uiteindelijk in te verdienen op de kosten voor jeugdhulp. Gemeente Voerendaal koopt maar beperkt in via de constructie Zuid-Limburg en neemt dus niet deel aan alle transformatiepercelen.
- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op vooralsnog 1 juli 2022 zal er een verschuiving plaatsvinden van taken die naar de gemeente toekomen. Dit betekent dat de gemeente zich hierop inhoudelijk en voor wat betreft capaciteit zal moeten voorbereiden.

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Totaal	waarvan: incid.	struct.	Totaal	waarvan: incid.	struct.	Totaal	waarvan: incid.	struct.	Totaal	waarvan: incid.	struct.
Lasten												
Programma Bestuur en ondersteuning	5.510	21	5.489	5.593	15	5.578	5.828	0	5.828	5.997	0	5.997
Programma Veiligheid	1.344	0	1.344	1.378	0	1.378	1.392	0	1.392	1.408	0	1.408
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	2.138	0	2.138	2.205	0	2.205	2.236	0	2.236	2.326	0	2.326
Programma Economie	273	0	273	256	0	256	256	0	256	256	0	256
Programma Onderwijs	995	0	995	1.420	495	925	1.020	0	1.020	1.068	0	1.068
Programma Sport, cultuur en recreatie	2.731	0	2.731	2.664	0	2.664	2.634	0	2.634	2.701	0	2.701
Programma Sociaal domein	10.710	21	10.689	10.528	0	10.528	10.447	0	10.447	10.397	0	10.397
Programma Volksgezondheid en milieu	3.361	0	3.361	3.481	0	3.481	3.619	0	3.619	3.670	0	3.670
Progr. Volkshuisv., ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.268	80	1.188	1.137	0	1.137	1.081	0	1.081	1.045	0	1.045
Totaal lasten (A)	28.330	122	28.208	28.662	510	28.152	28.513	0	28.513	28.868	0	28.868
Baten												
Programma Bestuur en ondersteuning	22.123	101	22.022	21.977	0	21.977	22.047	0	22.047	22.311	0	22.311
Programma Veiligheid vervoer en waterstaat	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5
Programma Verkeer,	47	0	47	47	0	47	46	0	46	46	0	46
Programma Economie	62	0	62	62	0	62	62	0	62	62	0	62
Programma Onderwijs	184	0	184	112	0	112	112	0	112	112	0	112
Programma Sport, cultuur en recreatie	227	0	227	226	0	226	225	0	225	221	0	221
Programma Sociaal domein	1.965	0	1.965	1.965	0	1.965	1.965	0	1.965	1.965	0	1.965
Programma Volksgezondheid en milieu	3.347	0	3.347	3.467	0	3.467	3.611	0	3.611	3.660	0	3.660
Progr. Volkshuisv., ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	92	0	92	92	0	92	92	0	92	98	0	98
Totaal baten (B)	28.052	101	27.951	27.953	0	27.953	28.165	0	28.165	28.480	0	28.480
Saldo van baten en lasten	- 278	- 21	- 257	- 709	- 11	- 698	- 348	0	- 348	- 388	0	- 388
Stortingen in reserves (C)	104	104	0	6	0	6	3	0	3	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (D)	432	101	331	808	499	309	410	0	410	413	0	413
Geraamd resultaat (B+D)-(A+C)	50			93			59			25		
Totaal structurele lasten			28.208			28.152			28.513			28.868
Totaal structurele baten			28.282			28.262			28.575			28.893
Structurele baten -/- structurele lasten			74			110			62			25

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Formatie	Fte per 1.000 inwoners		Voerendaal	7,22	Eigen gegevens	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners		Voerendaal	7,22	Eigen gegevens	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is uit het formatieplan.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		Voerendaal	571	Begroting 2022	Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		Voerendaal	7,8	Begroting 2022	
Overheadkosten	% van totale lasten		Voerendaal	11,85	Begroting 2022	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners van 12-18 jaar	2020	Voerendaal	10	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners van 12-18 jaar	2020	Nederland	11	Stichting Halt	
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2020	Voerendaal	Geen data	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2020	Nederland	Geen data		

Uniforme basisset (verplichte) beleidsindicatoren

Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2020	Voerendaal	1,2	CBS - Criminaliteit	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2020	Nederland	4,6		
Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2020	Voerendaal	Geen data	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2020	Nederland	Geen data		
Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2020	Voerendaal	3,2	CBS - Criminaliteit	"Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven."
Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2020	Nederland	6,2		
Func tiemenging	%	2020	Voerendaal	32,3	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Func tiemenging	%	2020	Nederland	53,2		
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15-65jr	2020	Voerendaal	155,5	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15-65jr	2020	Nederland	158,4		

Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Voerendaal	0	DUO/Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Nederland	1,9		
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Voerendaal	24	DUO/Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Nederland	26		
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2020	Voerendaal	2,1	DUO/Ingrado	"Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding '2020' staat voor schooljaar '2019/2020'".
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2020	Nederland	1,7		
Niet-sporters	%	2020	Voerendaal	49,3	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Niet-sporters	%	2020	Nederland	49,3		
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Voerendaal	113	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Nederland	161		
Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	Voerendaal	14,1	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor	

Uniforme basisset (verplichte) beleidsindicatoren

Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	Nederland	20,1		
Gemiddelde WOZ waarde x €1.000		2020	Voerendaal	254	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde x €1.000		2020	Nederland	270		
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2020	Voerendaal	0,2	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Het aantal nieuwbouwwoningen.
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2020	Nederland	8,9		
Demografische druk	%	2021	Voerendaal	86,4	CBS - Bevolkings- statistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Demografische druk	%	2021	Nederland	70,1		
Gemeentelijke woonlasten één-persoonshuishouden	€	2021	Voerendaal	943	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons-huishouden betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten één-persoonshuishouden	€	2021	Nederland	733		
Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishouden	€	2021	Voerendaal	996	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons-huishouden betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishouden	€	2021	Nederland	810		

Banen	aantal per 1.000 inwoners van 15-65 jaar	2020	Voerendaal	374,6	LISA	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
Banen	aantal per 1.000 inwoners van 15-65 jaar	2020	Nederland	795,9		
Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Voerendaal	0	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Nederland	1		
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	Voerendaal	4	CBS Jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	Nederland	6		
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	Voerendaal	Geen data	CBS Jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	Nederland	2		
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	Voerendaal	67,8	CBS - Arbeids-deelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	Nederland	68,4		
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2020	Voerendaal	154,3	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Uniforme basisset (verplichte) beleidsindicatoren

Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2020	Nederland	459,7		
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Voerendaal	378,7	CBS - Participatiewet	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Nederland	202		
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	Voerendaal	9	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	Nederland	11,9		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	Voerendaal	0,9	CBS Jeugd	"Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar."
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	Nederland	1,2		

Jongeren met jeugd-reclassering	%	2020	Voerendaal	Geen data	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugd-reclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Jongeren met jeugd-reclassering	%	2020	Nederland	0,4		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inwoners	2020	Voerendaal	710	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inwoners	2020	Nederland	700		

Bron:

www.waarstaafjegemeente.nl
dinsdag 19 augustus oktober 2020

verdeelmaatstaven	2022 bedrag	2023 bedrag	2023 bedrag	2025 bedrag
sociaal				
- inwoners	2.013.882,30	2.015.004,24	2.015.627,54	2.016.250,84
- krimp	0,00	0,00	0,00	0,00
- kernen met minstens 500 adressen	180.873,18	180.835,95	180.787,80	180.749,40
- woz waarde niet woningen (in miljoenen)	31.733,34	31.999,38	31.999,38	31.999,38
- inwoners <20 jaar (m.i.v. 2019 jongeren <18 jaar)	1.508.294,16	1.435.829,24	1.435.934,14	1.435.934,14
- inwoners >64 jaar	345.542,40	345.371,00	345.131,04	344.925,36
- inwoners >74 en <85 jaar	31.290,35	31.290,35	31.290,35	31.290,35
- huishoudens met lage inkomens	43.784,56	43.784,56	43.784,56	43.784,56
- lage inkomens (drempel)	579.659,12	575.719,87	571.628,97	567.669,33
= lage inkomens minus 10% aantal woonruimten				
- bijstandontvangers (miv 2016 3 jaars gemiddelde)	242.059,83	259.247,51	264.976,73	267.125,19
- loonkostensubsidie	23.450,52	23.450,52	23.450,52	23.450,52
- ABW schaalnadeel	0,00	0,00	0,00	0,00
= (bijstandontvangers/(350+bijstandontvangers))				
- ABW schaalvoordeel	0,00	0,00	0,00	0,00
- uitkeringsontvangers	68.422,00	68.709,37	68.853,05	69.082,95
- aantal minderheden	61.444,10	61.444,10	61.444,10	61.444,10
- eenpersoonshuishoudens	84.863,28	84.731,76	84.567,36	84.435,84
- eenouderhuishoudens	319.576,03	300.882,32	300.905,78	300.905,78
- huishoudens	517.473,71	517.473,71	517.473,71	517.473,71
- jeugdigen in gezinnen met armoederisico	58.413,54	53.931,33	53.811,06	53.811,06
- basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-7.915,80	-7.291,30	-7.292,05	-7.292,05
- basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-19.875,52	-18.307,44	-18.309,28	-18.309,28
- gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-510.027,68	-472.765,38	-475.784,45	-478.595,83
- gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met kinderen)	-393.304,56	-362.722,58	-363.208,27	-363.660,77
- ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	213.965,60	197.084,06	197.103,61	197.103,61
- eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	156.144,24	143.823,96	143.837,82	143.837,82
- bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	28.748,70	27.264,85	26.482,95	26.482,95
- bijstandontvangers eenouderhuishoudens	41.736,74	38.962,75	38.966,75	38.966,75
- uitkeringsontvangers minus bijstandontvangers	716.875,08	665.985,43	664.703,59	666.046,14
- Wajong	94.748,25	94.501,91	94.182,54	93.928,57
- medicijngebruik met drempel	923.307,65	921.478,21	919.404,84	917.721,75
- re-integratie klassiek	37.073,27	37.057,78	37.041,81	37.041,81
- inwoners <65 jaar	38.049,98	38.049,98	38.049,98	38.049,98
- ouderen 65 t/m 74 jaar	353,21	353,21	353,21	353,21
- ouderen 85 jaar en ouder	73,34	73,34	73,34	73,34
- eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	5.775,08	5.771,55	5.771,55	5.771,55
- eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	21.954,24	21.940,80	21.940,80	21.940,80
- eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	20.023,50	20.011,25	20.011,25	20.011,25
- huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	21.221,75	20.903,38	20.604,95	20.311,45
- huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	57.932,89	57.064,87	56.250,18	55.448,94
- huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	34.511,31	33.994,28	33.508,95	33.031,65
- gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	54.159,06	54.122,09	54.122,09	54.122,09
- gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	147.979,25	147.875,10	147.875,10	147.875,10
- gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	88.272,98	88.210,58	88.210,58	88.210,58
- bedden	0,00	0,00	0,00	0,00
functie				
- klantenpotentieel lokaal	380.077,50	379.995,00	379.830,00	379.665,00
- klantenpotentieel regionaal	26.521,60	26.521,60	26.521,60	26.521,60

fysiek				
- oppervlakte land	129.370,50	129.370,50	129.370,50	129.370,50
- land * bodemfactor gemeente	84.703,50	84.703,50	84.703,50	84.703,50
- oppervlakte binnenwater	76,00	76,00	76,00	76,00
- oppervlakte bebouwing kern	175.941,92	175.941,92	175.941,92	175.941,92
- oppervlakte bebouwing buitengebied	23.062,44	23.062,44	23.062,44	23.062,44
- oppervlakte bebouwing	51.776,56	51.776,56	51.776,56	51.776,56
- oppervlakte bebouwde woonkern * bodemfactor	237.890,73	237.890,73	237.890,73	237.890,73
- oppervlakte bebouwd buitengebied * bodemfactor	18.300,36	18.300,36	18.300,36	18.300,36
- woonruimten	336.707,12	339.559,12	342.411,12	345.263,12
- woonruimten * bodemfactor	299.813,37	302.352,87	304.892,37	307.431,87
- isv (a)	1.832,35	1.832,35	1.832,35	1.832,35
- isv (b)	459,11	459,11	459,11	459,11
- omgevingsadressendichtheid	188.763,89	190.460,46	192.158,67	193.858,52
- oeverlengte * bodemfactor	1.172,00	1.172,00	1.172,00	1.172,00
- oeverlengte * factor bodem * dichtheidsfactor	2.301,78	2.301,78	2.301,78	2.301,78
- meerkernigheid	54.450,30	54.450,30	54.450,30	54.450,30
- meerkernigheid * bodemfactor buitengebied	89.269,80	89.269,80	89.269,80	89.269,80
- bedrijfsvestigingen	94.551,68	94.551,68	94.551,68	94.551,68
- vast bedrag voor elke gemeente	296.565,44	301.748,19	306.880,59	311.918,62
totaal in basis	10.376.152,93	10.288.944,15	10.293.421,31	10.298.621,68
uitkeringsfactor	1,704000	1,721000	1,741000	1,774000
bedrag in basis * uitkeringsfactor	17.680.964,59	17.707.272,89	17.920.846,51	18.269.754,85
inkomstenmaatstaf				
verevening niet woningen gebruiker	-87.310,44	-87.310,44	-87.310,44	-87.310,44
verevening niet woningen eigenaar	-136.193,28	-137.335,05	-137.335,05	-137.335,05
verevening woningen	-1.093.369,92	-1.103.421,12	-1.110.792,00	-1.114.812,48
totaal algemene uitkering	16.359.458,95	16.379.206,28	16.585.409,02	16.930.296,88
diverse uitkeringen				
Decentralisatie-uitkering VTH-taken	16.052,00	16.052,00	16.052,00	16.052,00
Decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters	20.059,00	20.059,00	20.059,00	20.059,00
Decentralisatie-uitkering Impuls brede scholen, sport en cultuur 4e tranche	54.161,00	54.161,00	54.161,00	54.161,00
Decentralisatie-uitkering armoedebestrijding kinderen	42.231,00	42.231,00	42.231,00	42.231,00
Integratie-uitkering vergoeding raadsleden kleine gemeenten	110.722,00	110.722,00	110.722,00	110.722,00
Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (Impuls Kansrijke start)	4.290,00	0,00	0,00	0,00
Decentralisatie-uitkering versterking omgevingsveiligheidsdiensten	2.000,00	2.000,00	2.000,00	0,00
Integratie-uitkering inburgering	42.845,00	42.831,00	41.350,00	39.700,00
totaal integratie- / decentralisatie-uitkeringen	292.360,00	288.056,00	286.575,00	282.925,00
Integratieuitkering sociaal domein				
Jeugd 2015 / m.i.v. 2019 Voogdij/18+	178.027,00	178.027,00	178.027,00	178.027,00
Participatiebudget (Kompas) / m.i.v. 2019 exclusief WWB	52.861,00	57.149,00	61.161,00	65.719,00
Participatiebudget (WoZL)	1.162.993,00	1.072.840,00	911.066,00	822.385,00
	1.393.881,00	1.308.016,00	1.150.254,00	1.066.131,00
totaal uitkeringsjaar	18.045.699,95	17.975.278,28	18.022.238,02	18.279.352,88

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserve	Begrotingsjaar 2022				Begrotingsjaar 2023
	Beginstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen
Algemene Reserve	5.001.000	0	-94.000	4.907.000	6.000
Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen	152.000	104.000	-7.000	249.000	0
Reserve Krimpgelden	42.000	0	-18.000	24.000	0
Reserve afschrijvingen	12.682.000	0	-289.000	12.393.000	0
Reserve overloop	0	0	0	0	0
Reserve sociaal domein	1.327.000	0	-24.000	1.303.000	0
Innovatiereserve	206.000	0	0	206.000	0
Reserve duurzaamheid	341.000	0	0	341.000	0
Reserve egalisatie belastingtarieven OZB	0	0	0	0	0
Subtotaal bestemmingsreserves	14.750.000	104.000	-338.000	14.516.000	0
Totaal reserves	19.751.000	104.000	-432.000	19.423.000	6.000

Voorziening	Begrotingsjaar 2022				Begrotingsjaar 2023
	Beginstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen
Egalisatievoorziening onderhoud gem. gebouwen	516.000	480.000	-286.000	710.000	480.000
Voorziening verplichting personeel uit dienst	1.049.000	239.000	-262.000	1.026.000	14.000
Voorziening dubieuze debiteuren	502.000	0	0	502.000	0
Voorziening levensloopbestendig maken huurwoningen	0	0	0	0	0
Voorziening sporttoestellen gymzalen	10.000	12.000	-4.000	18.000	12.000
Voorziening egalisatie voorziening riolen	450.000	0	-126.000	324.000	42.000
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	2.527.000	731.000	-678.000	2.580.000	548.000
Totaal reserves en voorzieningen	22.278.000	835.000	-1.110.000	22.003.000	554.000

Verzamellijst investeringen Begroting 2022-2025

Omschrijving investering	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
Vervanging koffiemachines				20.000
Keerwand café de Haas	50.000			
Kalkbranderij Daelsweg (Kurvers)			-	
Ontwikkeling school Ransdaal		-		
Vervanging kunstgrasveld RKVVV (bovenbouw)				300.000
Opstellen bodemkwaliteitskaart		50.000		
Vervanging buurtbus (VW Crafter 2.0 tdi 35)				
Vervanging New Holland Trekker		35.000		
Vervanging (grote) John Deere Trekker		100.000		
Vervanging heggenschaar (combi met JD Trekker)		65.000		
	50.000	250.000	0	320.000

		Begrotingsjaar 2024			Begrotingsjaar 2025		
Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand
-10.000	4.903.000	3.000	-10.000	4.896.000	0	-10.000	4.886.000
-7.000	242.000	0	-7.000	235.000	0	-7.000	228.000
0	24.000	0	0	24.000	0	0	24.000
-788.000	11.605.000	0	-390.000	11.215.000	0	-393.000	10.822.000
0	0	0	0	0	0	0	0
-3.000	1.300.000	0	-3.000	1.297.000	0	-3.000	1.294.000
0	206.000	0	0	206.000	0	0	206.000
0	341.000	0	0	341.000	0	0	341.000
0	0	0	0	0	0	0	0
-798.000	13.718.000	0	-400.000	13.318.000	0	-403.000	12.915.000
-808.000	18.621.000	3.000	-410.000	18.214.000	0	-413.000	17.801.000
		Begrotingsjaar 2024			Begrotingsjaar 2025		
Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand
-409.000	781.000	480.000	-554.000	707.000	480.000	-346.000	841.000
-37.000	1.003.000	14.000	-37.000	980.000	14.000	-37.000	957.000
0	502.000	0	0	502.000	0	0	502.000
0	0	0	0	0	0	0	0
-8.000	22.000	12.000	-4.000	30.000	12.000	-7.000	35.000
0	366.000	0	-100.000	266.000	0	-102.000	164.000
0	0	0	0	0	0	0	0
-454.000	2.674.000	506.000	-695.000	2.485.000	506.000	-492.000	2.499.000
-1.262.000	21.295.000	509.000	-1.105.000	20.699.000	506.000	-905.000	20.300.000

(Afgerond op een veelvoud van 1.000)

raming 2025	dekking	afschrijvings termijn	Kapitaal- lasten 2022	Kapitaal- lasten 2023	Kapitaal- lasten 2024	Kapitaal- lasten 2025
	afschrijving	5	0	0	0	4.200
	afschrijving	30	2.167	2.150	2.133	2.117
	afschrijving	40	0	0	0	0
	afschrijving	40	0	0	0	0
	afschrijving	10	0	0	0	33.000
	afschrijving	10	0	5.500	5.450	5.400
90.000	afschrijving	6	0	0	0	0
	afschrijving	10	0	3.850	3.815	3.780
	afschrijving	10	0	11.000	10.900	10.800
	afschrijving	8	0	8.775	8.694	8.613
90.000			2.167	31.275	30.992	67.909

Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk	Strip	Strategisch investeringsprogramma
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen	SVBBL	Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	VSV	Voortijdig schoolverlaten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie	VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur	WIJ	Werk Investing Jongeren
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
BRP	Basisrioleringsplan	WOZ	Waardering Onroerende Zaken
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
BSO	Buiten Schoolse Opvang	WSP	Werkgeversservicepunt Parkstad
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
BWO	Beschermd Wonen en Opvang	WvGGZ	Wet Verplichte GGZ
B&W	Burgemeester en Wethouders	Wwb	Wet werk en bijstand
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst		
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden		
CPB	Centraal Planbureau		
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek		
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit		
EMU	Economische en Monetaire Unie		
Fte	Fulltime-equivalent		
Fido	Financiering decentrale overheden		
GEO	Geografie		
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst		
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg		
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen		
GR	Gemeenschappelijke Regeling		
GVVP	Gemeentelijk Verkeers en Vervoers Plan		
IBA	Internationale Bau Ausstellung		
ICT	Informatie en communicatietechnologie		
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers		
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen		
LEA	Lokale Educatieve Agenda		
LLB	Levensloop bestendig		
LVB	Licht verstandelijke beperking		
MOR	Melding openbare ruimte		
MVA	Maatschappelijk Verantwoorde Activiteit		
OCK	Open Club Klimmen		
OZB	Onroerendezaakbelasting		
PDCA	Plan Do Check Act		
PIT	Parkstad IT		
PM	Pro Memorie		
Psz	Peuterspeelzaal		
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra		
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst		
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden		

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Voerendaal, 2021 \

Vaststellen Begroting 2022

De raad van de gemeente Voerendaal besluit:

1. in te stemmen met de begroting 2022 en de meerjarenramingen 2023-2025 inclusief het financieel dekkingsplan.

\ gemeente
voerendaal

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 november 2021.

de griffier,

de voorzitter,

F. Meijerink

W. Houben

voerendaal

Colofon

tekst

Gemeente Voerendaal

fotografie

Paul van der Veer (*pagina 5*)

Roger Coenders (*pagina 28-29*)

Stan Keulen (*pagina 32-33*)

Joris Knapen (*pagina 38-39*)

Stan Keulen (*pagina 44-45*)

Stan Keulen (*pagina 52-53*)

Frits Lamers (*pagina 58-59*)

Gemeente Voerendaal (*overige foto's*)

vormgeving

ARTs Now

Beeldplus

druk

Andi smart print solutions

voerendaal

Gemeente Voerendaal

Raadhuisplein 1
Postbus 23000
6367 ZG Voerendaal
045-5753399
Voerendaal.nl